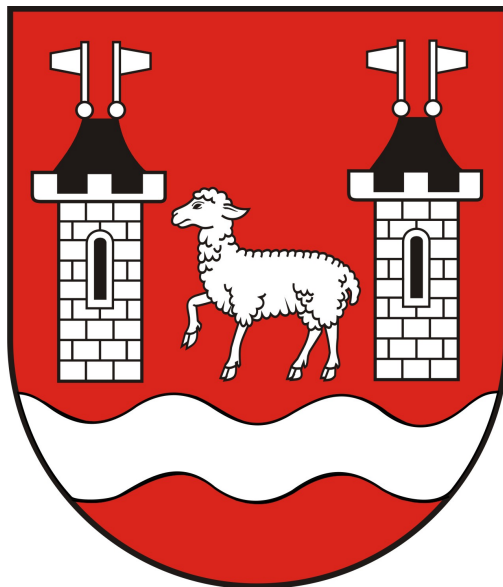

Załącznik
do Uchwały Nr XIX/1/08
Rady Powiatu w Piasecznie
z dnia 17 września 2008 roku

**PLAN ROZWOJU LOKALNEGO POWIATU PIASECZYŃSKIEGO
NA LATA 2007 - 2015**

GRUDZIEŃ 2007

		Spis treści	
I.		Wstęp	5
	1.	Wprowadzenie	5
	2.	Metodyka prac planistycznych	8
	3.	Kryteria oceny wniosków inwestycyjnych	9
II.		Aktualna sytuacja społeczno – gospodarcza na obszarze objętym wdrażaniem Planu	13
	1.	Położenie i powierzchnia Powiatu	13
	2.	Środowisko naturalne	16
	1.	Zasoby leśne, pomniki przyrody, obszary chronione	16
	2.	Gleby	22
	3.	Warunki klimatyczne	22
	4.	Zasoby wodne	23
	3.	Historia i dziedzictwo kulturowe	24
	4.	Turystyka i rekreacja	37
	5.	Infrastruktura techniczna	47
	1.	Sieć komunikacyjna	47
		1. Sieć drogowa	47
		2. Komunikacja zbiorowa	50
	2.	Sieć wodociągowa	52
	3.	Sieć kanalizacyjna	54
	4.	Gospodarka odpadami	56
	5.	Sieć ciepłownicza	58
	6.	Sieć elektryczna	59
	7.	Mieszkalnictwo	59
	8.	Identyfikacja problemów w zakresie położenia, środowiska naturalnego, infrastruktury technicznej w Powiecie	61
	6.	Sfera gospodarcza	62
	1.	Charakterystyka działalności gospodarczej	62
	2.	Rolnictwo	67
	3.	Identyfikacja problemów w sferze gospodarczej	68
	7.	Sfera społeczna	69
	1.	Sfera demograficzna	69
	2.	Bezrobocie	72
	3.	Infrastruktura edukacyjna	75
	4.	Sport	82
	5.	Kultura	86
	6.	Bezpieczeństwo publiczne	91
	7.	Opieka zdrowotna	95
	8.	Pomoc społeczna	98

	9.	Identyfikacja problemów w sferze społecznej	105
III.		Analiza SWOT	106
IV.		Cele rozwoju Powiatu	112
V.		Wieloletni Plan Finansowy – założenia prognostyczne	115
	1.	Cel opracowania prognoz finansowych	115
	2.	Metodyka opracowania prognoz finansowych	115
	3.	Dane historyczne	115
	4.	Metodyka prognozowania	116
	5.	Trafność prognozy	117
	6.	Zasady gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego	117
	7.	Założenia przyjęte do prognozy części finansowej Planu Rozwoju Lokalnego na lata 2007-2015	119
		1. Czynniki mające wpływ na gospodarkę budżetową i finanse	119
		2. Inflacja	119
		3. Produkt Krajowy Brutto	120
	8.	Rodzaje ryzyka towarzyszącego jednostkom samorządu terytorialnego	121
VI.		Gospodarka finansowa powiatu w latach 2005-2006	124
	1.	Wykonanie budżetów Powiatu Piaseczyńskiego w latach 2005-2006	124
	2.	Dochody Powiatu Piaseczyńskiego w latach 2005-2006	125
	3.	Wydatki Powiatu Piaseczyńskiego w latach 2005-2006	127
	4.	Wolne środki Powiatu Piaseczyńskiego	128
VII		Wieloletni Plan Finansowy – prognozy budżetowe 2007-2015	130
	1.	Dochody	130
	2.	Wydatki	136
	3.	Informacja o zaciągniętych i planowanych zobowiązaniach finansowych z tytułu kredytów, pożyczek i obligacji	141
	4.	Prognoza rentowności bonów skarbowych dla okresów odsetkowych	147
	5.	Wskaźniki obciążenia budżetu Powiatu	147
VIII		Wieloletni Plan Rzeczowy – inwestycje planowane w ramach PRL	151
	1.	Zadania zgłoszone do Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Piaseczyńskiego	151
	2.	Zadania objęte interwencją Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Piaseczyńskiego	159
IX.		Odniesienie do dokumentów wyższego rzędu	166
	1.	Powiązanie z Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Mazowieckiego	166
	2.	Powiązanie ze Strategią Rozwoju Województwa Mazowieckiego	167
X.		System wdrażania, wskaźniki	169

		1.	System wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego	169
		2.	Oczekiwane wskaźniki osiągnięć Planu Rozwoju Lokalnego	169
XI.			Sposoby monitorowania, oceny i komunikacji społecznej	171
		1.	Sposoby monitorowania i oceny Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Piaseczyńskiego	171
		2.	Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi	171
		3.	Public relations Planu Rozwoju Lokalnego	171
XII			Podsumowanie	173
XIII			Załączniki	175

I. Wstęp

1. Wprowadzenie

Podstawowym celem działania samorządów, w tym także samorządu Powiatu Piaseczyńskiego, jest osiągnięcie zrównoważonego rozwoju, który prowadzi do poprawy jakości życia lokalnej społeczności. W przypadku powiatu, zakres jego zadań określa szczegółowo (art. 4 ust. 1) ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym¹. Zgodnie z ustawą powiat wykonuje zadania publiczne o charakterze ponadgminnym w zakresie:

- 1) edukacji publicznej,
- 2) promocji i ochrony zdrowia,
- 3) pomocy społecznej,
- 4) polityki prorodzinnej,
- 5) wspierania osób niepełnosprawnych,
- 6) transportu zbiorowego i dróg publicznych,
- 7) kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami,
- 8) kultury fizycznej i turystyki,
- 9) geodezji, kartografii i katastru,
- 10) gospodarki nieruchomościami,
- 11) administracji architektoniczno-budowlanej,
- 12) gospodarki wodnej,
- 13) ochrony środowiska i przyrody,
- 14) rolnictwa, leśnictwa i rybactwa śródlądowego,
- 15) porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli,
- 16) ochrony przeciwpowodziowej, w tym wyposażenia i utrzymania powiatowego magazynu przeciwpowodziowego, przeciwpożarowej i zapobiegania innym nadzwyczajnym zagrożeniom życia i zdrowia ludzi oraz środowiska,
- 17) przeciwdziałania bezrobociu oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy,
- 18) ochrony praw konsumenta,
- 19) utrzymania powiatowych obiektów i urzędzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych,
- 20) obronności,
- 21) promocji powiatu,
- 22) współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Do zadań publicznych powiatu należy również zapewnienie wykonywania określonych w ustawach zadań i kompetencji kierowników powiatowych służb, inspekcji i straży.

¹ Dz. U. 1998 r., nr 91, poz. 578.

Dla zapewnienia efektywności i komplementarności tak wielu różnorodnych zadań niezbędne jest przede wszystkim staranne planowanie. Ten aspekt funkcjonowania powiatu - w zakresie planowania wydatków - poruszają m. in. art. 41 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych², artykuł 51 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym³ oraz – w zakresie przestrzennym - ustawa z dnia 27 marca 2003 o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym⁴. Ponadto, konieczność strategicznego określania planów rozwojowych związana jest także z zasadą programowania Unii Europejskiej, jedną z najistotniejszych w procesie absorpcji środków strukturalnych.

Biorąc pod uwagę powyższe uwarunkowania, Powiat Piaseczyński w 2005 r. opracował i przyjął do realizacji Plan Rozwoju Lokalnego na lata 2005-2008 oraz w perspektywie do roku 2014. W wyniku procesu planowania strategicznego sformułowane zostały w nim długofalowe cele rozwoju Powiatu, zadania służące realizacji tych celów, jednostki odpowiedzialne za ich wdrożenie oraz oczekiwane efekty planowanych do podjęcia działań. Tak ukształtowany dokument pełni ważną rolę w procesie pozyskiwania środków z funduszy Unii Europejskiej na finansowanie ważnych dla Powiatu przedsięwzięć rozwojowych. W praktyce niemożliwe jest bowiem aplikowanie o środki z różnorodnych programów unijnych bez rzetelnego i jasnego przełożenia wizji i celów strategicznych powiatu na konkretne projekty.

Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Piaseczyńskiego powstał przy założeniu, iż jako narzędzie wspomagające zarządzanie rozwojem powiatu będzie okresowo aktualizowany i uzupełniany o analizę nowych potrzeb i możliwości rozwojowych. Odniesienie zaistniałych zmian i osiągniętych, w wyniku realizacji Planu, rezultatów do stanu wyjściowego, umożliwi weryfikację pierwotnych założeń rozwojowych, tj. celów i kierunków działań oraz wpływa stymulująco na identyfikację nowych zadań. Takie podejście do planowania rozwoju sprawia, iż Powiat Piaseczyński koncentruje zasoby i środki finansowe na obszarach i zadaniach, najbardziej potrzebujących wsparcia.

Z uwagi na zmieniające się lokalne uwarunkowania rozwojowe i sytuację makroekonomiczną w kraju oraz zrealizowanie wielu zaplanowanych w 2005 r. projektów, a także mając na względzie zmianę okresu programowania Unii Europejskiej i związanych z tym uregulowań, konieczna była weryfikacja i aktualizacja dokumentu w zakresie:

- kryteriów oceny inwestycji na potrzeby Planu Rozwoju Lokalnego,
- diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej,
- analizy słabych i mocnych stron Powiatu oraz pojawiających się z zewnątrz szans i zagrożeń,

² Dz. U. 2005, n4 249, poz. 2104.

³ Dz. U. 1998 r., nr 91, poz. 578.

⁴ Dz. U. 2003 Nr 80 poz. 717.

- kierunków i celów rozwojowych Powiatu oraz przedsięwzięć przyczyniających się do zrównoważonego rozwoju Powiatu,
- możliwości zewnętrznego finansowania projektów, w tym przy udziale środków Unii Europejskiej.

Podstawami prawnymi, umożliwiającymi władzom Powiatu podjęcie prac aktualizacyjnych są:

- 1) Uchwała nr IX/2/07 Rady Powiatu Piaseczyńskiego z dnia 26.IX.2007 r. w sprawie przyjęcia kryteriów oceny inwestycji na potrzeby Planu Rozwoju Lokalnego,
- 2) Uchwała nr 32/1/07 z dnia 11.07.2007 r. w sprawie powołania Komisji ds. aktualizacji Planu Rozwoju Lokalnego.

W procesie aktualizacji Planu Rozwoju Lokalnego, podobnie jak przy jego tworzeniu, uczestniczyli przedstawiciele powiatowych i gminnych władz lokalnych, radni poszczególnych samorządów, przedstawiciele środowisk społeczno-gospodarczych i mieszkańcy. Władze Powiatu Piaseczyńskiego dołożyły wszelkich starań, by utrzymać w procesie planowania partycypację społeczną i włączyć w wyznaczanie celów rozwojowych szerokie grono beneficjentów przyszłych przedsięwzięć.

Aktualizacja Planu Rozwoju Lokalnego została opracowana przy wykorzystaniu danych udostępnionych przez Starostwo Powiatowe w Piasecznie oraz Urzędy Gmin Powiatu Piaseczyńskiego. Korzystano również z szeregu opracowań i publikacji statystycznych oraz z następujących dokumentów:

- 1) Strategia Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Piaseczyńskiego.
- 2) Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2020 r.
- 3) Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2007-2013 podpisany przez Komisję Europejską w dniu 11 października 2007 r.
- 4) Uszczegółowienie Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2007-2013 wersja 1.4. z października 2007 r.
- 5) Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia, zaakceptowane przez Komisję Europejską w maju 2007 r.
- 6) Strategia Rozwoju Kraju, przyjęta przez Radę Ministrów 29 listopada 2006 r.
- 7) Lokalny Program Rewitalizacji Obszarów Powojkowych przy ul. Dominikańskiej 9 w Górze Kalwarii (Uchwała nr XXI/6/05 Rady Powiatu z 27.10.2005 r.)
- 8) Strategia Rozwoju Gminy Konstancin – Jeziorna do 2020 r., grudzień 2005 r.
- 9) Strategia Rozwoju Gminy Lesznów do 2020 roku, luty 2004 r.
- 10) Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Piaseczno na lata 2006-2007-2013, sierpień 2006 r.
- 11) Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Tarczyn na lata 2004-2013, grudzień 2004.

2. Metodyka prac planistycznych

Plan Rozwoju Lokalnego został opracowany przy założeniu, że jego sporządzenie przyczyni się do planowego zarządzania wymagającego okresowych weryfikacji luki pomiędzy stanem faktycznym i stanem pożądanym w powiecie.

1) Aktualizacja diagnozy stanu istniejącego

Diagnoza obejmuje przegląd najważniejszych elementów struktury społeczno-gospodarczej powiatu. Dane statystyczne zostały zaktualizowane a tendencje i problemy zaobserwowane w trakcie diagnozy – podkreślone i przedyskutowane. Szczególny nacisk położono na omówienie następujących zagadnień:

- sytuacji demograficznej i społecznej,
- stanu infrastruktury technicznej, w szczególności spraw infrastruktury telekomunikacyjnej, energetycznej i gazowniczej, kanalizacji, gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, infrastruktury drogowej,
- stanu infrastruktury społecznej, w szczególności bazy materialnej oświaty i wychowania, zagadnień pomocy społecznej, służby zdrowia, kultury oraz sportu i rekreacji,
- sytuacji gospodarczej, w tym w sferze rolnictwa oraz działalności pozarolniczej,
- problematyki przestrzennej i mieszkaniowej,

2) Aktualizacja kryteriów wyboru projektów i ich wybór

W związku z zakończeniem okresu programowania 2000-2006 i rozpoczęciem nowego – 2007-2013 zmianie uległ system wdrażania środków strukturalnych w Polsce oraz priorytety polityki regionalnej. Aktualizacja kryteriów wyboru projektów i ich ponowne przeanalizowanie wiązało się z koniecznością zapewnienia m.in. jak najszerszego oddziaływania projektów, realizacji projektów partnerskich, tworzących nowe miejsca pracy.

3) Aktualizacja Analizy SWOT

Przeprowadzenie analizy SWOT polegało na zespołowym wypełnieniu przygotowanego arkusza podzielonego na cztery części (silne strony, słabe strony, szanse, zagrożenia). Analiza SWOT przeprowadzona została w gronie zespołu planistycznego – grupy roboczej, po zapoznaniu się z diagnozą i po wyznaczeniu wizji, (stanu docelowego, pożądanego). Metoda SWOT służyć ma bowiem w tym przypadku ocenie własnej sytuacji strategicznej Powiatu w dążeniu do osiągnięcia założonej wizji rozwoju.

Cechy wewnętrzne uporządkowane zostały przez ustalanie rang silnych i słabych stron mających największy wpływ na osiągnięcie stanu docelowego. W dalszych rozważaniach brano pod uwagę praktycznie tylko te cechy (siły i słabości), które mają największy wpływ – pozytywny lub negatywny na sytuację Powiatu.

Opisany wyżej sposób pogłębiania analizy SWOT umożliwił identyfikację tych silnych i słabych stron, które mają największe znaczenie dla osiągnięcia założonych celów. Podobnie

spośród szans i zagrożeń brano pod uwagę głównie te, których wystąpienie jest najbardziej prawdopodobne i może mieć największy wpływ na osiągnięcie celów.

W wyniku wspólnej dyskusji albo indywidualnych wyborów wszystkich uczestników powstały wskazania najbardziej istotnych czynników wpływających na sukces Planu Rozwoju Lokalnego. Na podstawie tych wniosków przystąpiono do definiowania celów strategicznych i operacyjnych przedstawionych w Planie.

4) Zarys projektu Planu Rozwoju Lokalnego - robocza wersja dokumentu.

Zespół Zadaniowy ds. Rozwoju Lokalnego opracowujący Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Piaseczyńskiego zapoznał się z wersją roboczą dokumentu obejmującego diagnozę stanu, analizę SWOT, obszary strategiczne, cele strategiczne zadania priorytetowe. W kolejnym kroku część zadań priorytetowych została umieszczona w projekcie Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Piaseczyńskiego jako przewidziane do realizacji w latach 2008 – 2015.

5) Uchwalenie Planu Rozwoju Lokalnego przez Radę Powiatu Piaseczyńskiego.

W wyniku akceptacji projektu planu przez Komisję Rady Powiatu w Piasecznie podjęto decyzję o umieszczeniu uchwały w sprawie przyjęcia tego dokumentu w porządku obrad Sesji Rady Powiatu Piaseczyńskiego w dniu 2008 r.

3. Kryteria oceny wniosków inwestycyjnych

Warunkiem rozpatrywania inwestycji w ramach Planu Rozwoju Lokalnego jest:

- 1) Zgodność inwestycji ze Strategią Zrównoważonego Rozwoju Powiat Piaseczyńskiego.
- 2) Wartość zadania inwestycyjnego przekraczająca 300000 PLN.

Ocena wniosków inwestycyjnych zgodnie z przyjętymi dokumentami przebiegała według następujących kryteriów:

1. Ocena inwestycji w kategoriach uwarunkowań społecznych:

1.1. Zasięg terytorialny oddziaływania:

0	Mniejszy niż jedna gmina
1	Jedna gmina
2	Więcej niż jedna gmina
5	Cały Powiat
7	Zasięg ponadregionalny

1.2. Wpływ na rozwój gospodarczy i/ lub tworzenie nowych miejsc pracy:

0	Nie wpływa
4	Podwyższa atrakcyjność inwestycyjną Powiatu, co w przyszłości może przyczynić się do utrzymania istniejących

	lub powstawania nowych miejsc pracy
5	w istotny sposób przyczynia się do powstania nowych podmiotów oraz nowych miejsc pracy; podwyższa atrakcyjność Powiatu
7	bezpośrednio przyczynia się do tworzenia nowych miejsc pracy.

1.3. Wpływ inwestycji na rozwój edukacyjno-oświatowy dzieci i młodzieży:

0	Nie wpływa
1	Poprawia możliwości rozwoju
3	Dodaje nową jakość do możliwości rozwoju edukacyjno-oświatowego

1.4. Wpływ na bezpieczeństwo mieszkańców:

0	Nie wpływa,
1	Poprawia bezpieczeństwo mieszkańców,
3	Dodaje nowa jakość dla bezpieczeństwa mieszkańców.

1.5. Wpływ na poprawę spędzania wolnego czasu przez mieszkańców Powiatu i gości:

0	Nie wpływa
0,5	Niewielki
1	Istotny

1.6. W przypadku inwestycji o równej ilości punktów decyduje Zespół - głosowanie.

2. Ocena inwestycji w kategoriach strukturalnych:

2.1. Powiązanie z innymi inwestycjami realizowanymi przez Powiat lub inne jednostki samorządu terytorialnego:

0	Nie
1	Tak

2.2. Stopień zaawansowania inwestycji:

0	Nowa inwestycja
1	Faza koncepcji i opracowania wstępnego
2	Opracowana dokumentacja projektowa lub wybrany projektant
3	Pozwolenie na budowę (lub możliwość rozpoczęcia inwestycji)
5	Podpisana umowa na realizację robót budowlano-montażowych

2.3. Wpływ na środowisko naturalne:

0	Neutralny wpływ
2	Pozytywny wpływ

2.4. Wpływ inwestycji na poprawę wizerunku Powiatu:

0	Neutralny wpływ
1	Pozytywny wpływ
2	Istotnie poprawia wizerunek

3. Ocena inwestycji w kategoriach finansowych:

3.1. Wpływ inwestycji na budżet:

-3	Wpływ ujemny (istotny wzrost stałych wydatków budżetowych)
0	Wpływ neutralny,
3	Wpływ dodatni (stałe dochody lub zmniejszenie stałych wydatków budżetowych).

3.2. Możliwość finansowania inwestycji z niekomercyjnych środków bezzwrotnych⁵:

0	Nie
2	Środki finansujące do 20% wartości inwestycji
5	Powyżej 20% i nie więcej niż 40% wartości inwestycji
8	Do 50% wartości inwestycji
10	Powyżej 50% wartości inwestycji
+2	Każde następne 10% inwestycji

3.3. Możliwość finansowania inwestycji z niekomercyjnych źródeł zewnętrznych:

0	Nie
2	Środki finansujące do 20% wartości inwestycji
3	Powyżej 20% i nie więcej niż 45% wartości inwestycji
5	Powyżej 45% wartości inwestycji

3.4. Możliwość współfinansowania inwestycji z udziałem własnym mieszkańców lub innych zainteresowanych podmiotów, w tym gmin⁶:

⁵ W przypadku niewielkiego prawdopodobieństwa przyznania środków punktacje obniża się o połowę.

⁶ Punkty przyznaje się tylko w przypadku istnienia dokumentu potwierdzającego współfinansowanie, a w przypadku gmin przynajmniej pisemnej deklaracji Burmistrza lub Wójta.

0	Nie
2	Środki finansujące do 10% wartości inwestycji
4	Powyżej 10% i nie więcej niż 30% wartości inwestycji
8	Powyżej 30% i nie więcej niż 40% wartości inwestycji
10	Powyżej 40% i nie więcej niż 50% wartości inwestycji
+2	Za każde następne 10% wartości inwestycji

3.5. Złożony wniosek o realizację inwestycji w ramach partnerstwa publiczno - prywatnego (PPP):

0	Nie
1	Tak

II. Aktualna sytuacja społeczno – gospodarcza na obszarze objętym wdrażaniem Planu

1. Położenie i powierzchnia powiatu

Powiat Piaseczyński położony jest w centralnej części województwa mazowieckiego, na południowych obrzeżach Warszawy i graniczy z następującymi powiatami:

- o od północy – z powiatem warszawskim,
- o od wschodu – z powiatem otwockim (przez Wisłę),
- o od południa – z powiatem grójeckim,
- o od zachodu – z powiatem grodziskim i pruszkowskim⁷.

W skład Powiatu Piaseczyńskiego wchodzi cztery gminy miejsko-wiejskie: Góra Kalwaria, Konstancin-Jeziorna, Piaseczno i Tarczyn oraz dwie gminy wiejskie: Lesznowola i Prażmów.

Mapa 1: Usytuowanie Powiatu Piaseczyńskiego na mapie Polski

Źródło: Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Piaseczyńskiego na lata 2005-2008 oraz w perspektywie do 2014 r., s.19

⁷ Źródło: <http://piaseczno.pl>

Powiat Piaseczyński leży w bezpośredniej strefie oddziaływania metropolii warszawskiej. Sąsiedztwo Warszawy, dużego ośrodka miejskiego skutkuje przede wszystkim „zapożyczeniem” jego wizerunku; teren powiatu jest postrzegany jako „podwarszawski” (a więc jako obszar trwałej koniunktury inwestycyjnej).

W związku z położeniem, do powiatu napływają:

- klienci usług świadczonych przez podmioty z terenu powiatu,
- osoby przesiedlające się z innych regionów, które podjęły lub zamierzają podjąć zatrudnienie w Warszawie,
- nabywcy nieruchomości mieszkalnych na tym terenie,
- zewnątrzni usługodawcy na rzecz mieszkańców i podmiotów lokalnych.

W regionie mazowieckim występuje największe w kraju dodatnie saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały (2,7‰ na 1000 mieszkańców). Przyrost ludności następuje głównie w gminach położonych wokół Warszawy i byłych miast wojewódzkich, co ma związek z procesami suburbanizacji.

Tendencje w gospodarce: rosnąca zamożność i zwiększone zainteresowanie wyższą jakością życia znajdują odbicie w rosnącym zapotrzebowaniu na tereny i przestrzeń, co wynika m.in. z potrzeb wyższego standardu zamieszkania, prywatności i dostępu do terenów zielonych. W większości obszarów zurbanizowanych postępuje proces „rozlewania się miast”.

Ekstensywny rozwój Warszawy spowodował urbanizację obszarów podmiejskich, przyczyniając się również do bardzo silnego rozwoju północnej części Powiatu. Na terenach rozciągających się od Warszawy aż do miasta Piaseczno występuje ciągły system zabudowy, będący przedłużeniem zurbanizowanego pasma ursynowsko-natolińskiego. Łączy się ono również z miastem Konstancin-Jeziorna poprzez główne tereny rozwojowe gminy Piaseczno, tj. sołectwa: Józefosław, Julianów, Chyliczki. Do północno-zachodnich granic miasta Piaseczna przylegają dwa zurbanizowane obszary wsi Nowa Iwiczna i Stara Iwiczna z gminy Lesznowola. Tworzą one ciągły wspólny system osadniczy z zabudową miasta Piaseczno. Obszary zurbanizowane gminy Góra Kalwaria i Prażmów stanowią odrębne jednostki osadnicze na swoich obszarach.⁸

⁸ Opracowano na podstawie Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Piaseczyńskiego Piaseczyńskiego na lata 2005-2008 oraz w perspektywie do 2014 r., s. 18-19

Mapa 2: Powiat Piaseczyński na tle województwa mazowieckiego

Źródło: Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Piaseczyńskiego na lata 2005-2008 oraz w perspektywie do 2014 r., s. 20

Mapa 3: Gminy Powiatu Piaseczyńskiego

Źródło: Opracowanie własne

Podstawowe dane dotyczące gmin Powiatu przedstawia tabela 1.

Tabela 1: Podstawowe dane charakteryzujące gminy Powiatu Piaseczyńskiego

Gminy Powiatu Piaseczyńskiego	Powierzchnia w km²	Liczba sołectw	Liczba miejscowości
Góra Kalwaria	146,00	38	41
Konstancin-Jeziorna	78,00	25	23
Lesznowola	69,17	22	33
Piaseczno	128,20	32	39
Prażmów	86,11	27	29
Tarczyn	114,15	35	34
Powiat Piaseczyński	621,63	179	199

Źródło: Dane Urzędów Gmin Powiatu Piaseczyńskiego

Największą powierzchnię – 146 km² i liczbę miejscowości (41) posiada gmina miejsko – wiejska Góra Kalwaria. Z kolei najmniejszą gminą w powiecie jest gmina wiejska Lesznowola 69,17 km² powierzchni i 33 miejscowościami.

2. Środowisko naturalne

2.1. Zasoby leśne, pomniki przyrody, obszary chronione

W granicach Powiatu znajduje się główny obszar zasilania przyrody południowej części aglomeracji warszawskiej. Jest nim rozległy, chociaż rozczłonkowany kompleks Lasów Chojnowskich wraz z towarzyszącymi mu zbiorowiskami łąkowymi (przede wszystkim w dolinach Jeziorki i Małej) i torfowiskami. Duży stopień naturalności i różnorodności biologicznej stanowi o wyjątkowych walorach rekreacyjnych i wypoczynkowych obszaru.

Podstawowym przyrodniczym obszarem chronionym w Powiecie Piaseczyńskim jest Chojnowski Park Krajobrazowy, utworzony na mocy Rozporządzenia Wojewody Warszawskiego z dnia 1 czerwca 1993 r.⁹ Park powstał w celu ochrony kompleksu Lasów Chojnowskich, zespolonego z nim terenu doliny dolnego biegu Jeziorki, a także fragmentu doliny Wisły z wyniosłą skarpą, zabytkowym parkiem przypałacowym i rezerwatami przyrody.

⁹ Rozporządzenie Wojewody Warszawskiego z dnia 1 czerwca 1993 roku, zmienione Rozporządzeniem Nr 171 Wojewody Mazowieckiego z dnia 18 października 2000 roku

Fot.: Górki Szymona

Chojnowski Park Krajobrazowy wraz z otuliną ma powierzchnię ponad 11,5 tys. ha (park 6.796 ha, otulina parku 4.727ha) i pod względem administracyjnym leży w granicach pięciu gmin: Piaseczno, Konstancin-Jeziorna, Góra Kalwaria, Prażmów i Tarczyn.

Park, o którym mowa, wraz z Mazowieckim Parkiem Krajobrazowym i Kampinoskim Parkiem Narodowym pełni ważną funkcję klimatotwórczą dla Warszawy. Te cenne, biologicznie czynne tereny stanowią przeciwwagę zurbanizowanej aglomeracji warszawskiej.

Park dzięki swoim dużym walorom przyrodniczym i krajobrazowym jest chętnie odwiedzany przez turystów, dla których wyznaczono siedem znakowanych szlaków turystycznych oraz sieć ścieżek dydaktycznych pieszych i rowerowych¹⁰.

Oprócz Lasów Chojnowskich w granicach Powiatu leży kilka uzupełniających obszarów przyrodniczych, takich jak np. kompleks lasów Magdalenki i Sękocina w gminie Lesznowola, ciągnący się na zachód aż do Komorowa (powiat pruszkowski) i Podkowy Leśnej (powiat grodziski).

W Powiecie Piaseczyńskim występują bardzo liczne pomniki przyrody, wśród których przeważają drzewa, w tym dęby szypułkowe i sosna pospolita. Zestawienie pomników przyrody (drzew) zawiera poniższa tabela:

Tabela 2: Pomniki przyrody na terenie Powiatu Piaseczyńskiego

Gmina	Pomnik przyrody	Lokalizacja	Rejestr zabytków przyrody
Góra Kalwaria	Dąb szypułkowy	Góra Kalwaria obok zabytkowej kaplicy klasztornej, na skarpie	210
	2 dęby szypułkowe	Góra Kalwaria, Na cmentarzu grzebalnym	232
	2 klony zwyczajne	Baniocha, W parku zabytkowym	521

¹⁰

	Topola czarna	Brzeście, W parku zabytkowym	251
	Lipa drobnolistna	Brzeście, W parku zabytkowym	-
	Dąb szypułkowy	Brzeście, Nad stawem b. PGR-u	150
	Buk zwyczajny	Czapli, W parku zabytkowym	260
	Dąb szypułkowy	Karolino-Walewice, Obok budynku mieszkalnego p. W. Sutkowskiego	542
	3 dęby szypułkowe	Julianów, Teren PFZ w odległości ok. 350-450 m od zabudowań wsi	779
	Dąb szypułkowy – „Książę Mazowiecki”	Podłęcze, Na działce rolnej p. B. Kucharczyka w odległości ok. 200m na północ od drogi Brzeście-Podłęże	339
	Dąb szypułkowy – „Mały Jacek”	Podłęcze, Na działce rolnej p. St. Wrotka w odległości ok. 150m na północ od drogi Brzeście-Podłęże	338
	Topola biała	Podłęcze, Na działce rolnej p. I. Latoszka	524
	Topola czarna	Podłęcze, Na działce rolnej p. I. Latoszka	-
	Topola czarna	Podłęcze, Na działce rolnej p. T. Koconia	523
	Lipa drobnolistna	Potycz, W parku zabytkowym	520
	Jesion wyniosły	Potycz, W parku zabytkowym	-
	5 topoli białych	Coniew i Podgórze W pasie drogowym Góra Kalwaria-Warka na granicy wsi Coniew i Podgórze	903
	4 dęby szypułkowe	Leśnictwo Krzymów, Obok osady leśniczego	522
	Klon zwyczajny	Leśnictwo Krzymów, Obok osady leśniczego	-
Lesznówola	Jesion wyniosły	Wzdłuż drogi wewnętrznej PGR Łazy	845
	Jesion wyniosły	W parku PGR Łazy	846
	Dąb szypułkowy	Derdy	853
	2 Dęby szypułkowe	Derdy	854
	3 jesiony wyniosłe	Mroków	775
	Dąb szypułkowy	Władysławów	841
	3 Dęby szypułkowe	Władysławów	469
	Wiąz szypułkowy	Zamienie	689
Piaseczno	2 dęby szypułkowe	Piaseczno, Osiedle Zalesie Dolne, Aleja Kalin	866
	Dąb szypułkowy	Piaseczno, j.w. Aleja Kalin 6	920
	2 dęby szypułkowe	Piaseczno, j.w. Aleja Kalin 7	879
	Dąb szypułkowy	Piaseczno, j.w. Aleja Kalin 11	867
	Dąb szypułkowy	Piaseczno, j.w. Aleja Kalin w pobliżu pomnika „Pamięci Ofiar Hitleryzmu”	876
	2 dęby szypułkowe	Piaseczno, j.w. Aleja Kalin 8	921
	Dąb szypułkowy	Piaseczno, j.w. Aleja Kalin 36	336
	2 dęby szypułkowe	Piaseczno, j.w. Aleja Kasztanów w pobliżu szosy Warszawa – Grójec	160
	Dąb szypułkowy	Piaseczno, j.w. ul. Akacyjowa 2	881
	Dąb szypułkowy	Piaseczno, j.w. ul. Akacyjowa 3	880
	Dąb szypułkowy	Piaseczno, Osiedle Zalesie Dolne, ul. Akacyjowa 5	919
	Dąb szypułkowy	Piaseczno, j.w. ul. Dębowa 6	878
	Dąb szypułkowy	Piaseczno, j.w. ul. Dębowa 8	890
	2 dęby szypułkowe „Dęby Szarych Szeregów”	Piaseczno, j.w. ul. Anny Jagiellonki 10	875
	Dąb szypułkowy	Piaseczno, j.w. ul. Jaworowa 4	883

Dąb szypułkowy	Piaseczno, j.w. ul. Jałowcowa, teren przyległy do linii kolejowej	868
Dąb szypułkowy	Piaseczno, j.w. ul. Jodłowa 2a	917
Sosna pospolita	Piaseczno, j.w. ul. Jodłowa 2	918
Dąb szypułkowy	b.d.	b.d.
Dąb szypułkowy „Dąb Tadeusza Zawadzkiego Zośki”	Piaseczno, j.w. ul. Królowej Jadwigi 11	862
2 dęby leśne	Piaseczno, j.w. ul. Mickiewicza 37	335
4 sosny zwyczajne	Piaseczno, j.w. ul. Mickiewicza w pobliżu nr 47	337
3 dęby szypułkowe	Piaseczno, Osiedle Zalesie Dolne ul. Mickiewicza,	882
6 dębów szypułkowych	Piaseczno, j.w. działka leśna pomiędzy ul. Czeremchową i ul. Stołeczną	877
Dąb szypułkowy	Piaseczno, j.w. pas zieleni leśnej osiedlowej przy ul. Jodłowej do skrzyżowania z Al. Kasztanową	916
Dąb szypułkowy	Piaseczno, j.w. ul. Orzechowa 14	915
Sosna pospolita	Piaseczno, j.w. ul. Pionierów 2	942
Dąb szypułkowy	Piaseczno, j.w. ul. Redutowa 16	966
3 dęby szypułkowe	Piaseczno, j.w. ul. Wiązowa 2	967
Dąb szypułkowy „Dab Stephana”	Piaseczno, j.w. Leśnictwo Chojnów oddz.141, przy drodze	303
Kasztanowiec zwyczajny	Piaseczno, Osiedle Chyliczki, ul. Julianowska, obok jezdni	601
3 dęby szypułkowe	Piaseczno, Ul. Chyliczkowska w parku Technikum Drobiarskiego	239
Sosna zwyczajna „Małgosia”	Bogatki, Leśnictwo Uwieliny, oddz. 22 przy szosie Jazgarzew - Grójec	302
Dąb szypułkowy	Chojnów, Leśnictwo Dobiesz oddz. 171	211
6 dębów szypułkowych	Chojnów, j.w. oddz. 159	212
Sosna zwyczajna	Chojnów, j.w. oddz. 172	213
dąb szypułkowy	Chojnów, j.w. oddz. 172 H	944
Dąb szypułkowy	Chojnów, j.w. oddz. 175 c	945
Dąb szypułkowy	Chojnów, Leśnictwo Pilawa, oddz. 176	405
Dąb szypułkowy	Chojnów, Leśnictwo Chojnów obok bazy	387
Lipa drobnolistna	Chylice, Miedzy posesjami ul. Dworska 7 i ul. Broniewskiego 1	863
Dąb szypułkowy „Stary”	Głusków, Osiedle Zielona, obok drogi	298
4 dęby szypułkowe	Głusków, j.w. ul. Radnych	386
32 klony srebrzyste, grab pospolity tworzące aleje, drzewa wielopienne „Aleja Karolińska”	Głusków, Przy drodze polnej prowadzącej do dawnego dworu	299
Jesion wyniosły	Głusków, ul. Millenium 94 obok budynku mieszkalnego	938
2 lipy drobnolistne	Głusków, ul. Rybna w alei lipowej	939
Lipa drobnolistna	Głusków, ul. Rybna na skrzyżowaniu z drogą do młyna	940
Buk pospolity	Jastrzębie, Obok siedziby Leśnictwa Jastrzębie	390

	Sosna zwyczajna	Jazgarzew, Leśnictwo Uwieliny oddz. 236 b,	388
	Sosna zwyczajna	Jazgarzew, j.w.	389
	Sosna zwyczajna	Jazgarzew, Leśnictwo Uwieliny, oddz. 238 a	951
	Sosna zwyczajna	Jazgarzew, j.w. oddz. 236 b	952
	57 brzoź brodawkowatych	Kamionka, ul. Świerkowa, działki 1-7	736
	5 dębów szypułkowych	Łbiska, Przy drodze Jazgarzew Pęczery	404
	Lipa drobnolistna	Nowinki, Przy drodze , obok zabudowań E. Zembrzuskiego	238
	2 dęby szypułkowe	Pilawa, Przy szosie Piaseczno – Góra Kalwaria	297
	grusza polna		
	7 dębów szypułkowych	Pilawa, Osiedle Orzeszyn, na działce p. Łagowskiego	385
	Sosna zwyczajna	Pilawa, Leśnictwo Pilawa, oddz. 137 I, po p. stronie szosy do Zalesia Górnego	272
	Dąb szypułkowy	Pilawa, Osiedle Orzeszyn	887
	Dąb szypułkowy	Stefanów, Przy skrzyżowaniu szosy Piaseczno – Góra Kalwaria z szosą do Zalesia Górnego	233
	3 dęby szypułkowe	Wola Gołkowska, W parku zabytkowym	922
	7 dębów szypułkowych	Złotokłós, W parku przy szkole	384
	wiąz szypułkowy	b.d.	b.d.
	Lipa drobnolistna	Żabieniec, Na terenie Rybackiego zakładu Doświadczalnego	402
	2 dęby szypułkowe	Żabieniec, j.w.	403
	Lipa drobnolistna odm. zwisła	Pilawa, Obok siedziby Nadleśnictwa Chojnów, Leśnictwo Dobierz oddz. 146 d,t	1068
	3 dęby szypułkowe	Pilawa, j.w.	1195
Prażmów	Grab zwyczajny	Prażmów – park zabytkowy	418
	Sosna zwyczajna – „Sosna żałobna”	Prażmów – cmentarz	420
	2 lipy drobnolistne	Prażmów – przy drodze głównej	421
	Dąb szypułkowy	Prażmów – nad rzeką Jeziorką, przy mostku za kościołem	786
	Dąb szypułkowy	Ławki – na działce rolnej	672
	2 świerki pospolite	Łoś – w parku zabytkowym nad rzeką Jeziorką	300
	3 Wiązy pospolite	Łoś – w parku zabytkowym nad rzeką Jeziorką	
	3 buki zwyczajne	Łoś – w parku zabytkowym nad rzeką Jeziorką	
	Dąb szypułkowy	Ustanów – park podworski	391
	Wiąz szypułkowy	Ustanów – park podworski	
	Dąb szypułkowy	Wilcza Wólka – działka rolna	963

Źródło: Dane Urzędów Gmin

Wśród pomników przyrody wyróżniono także:

- Jezioro Czernieckie będące starorzeczem Wisły (gmina Góra Kalwaria),
- głaz zmięmatyzowany z wyglądami lodowcowymi (gmina Piaseczno),

- głązy Żeromskiego (gmina Konstancin – Jeziorna),
- granitoid czerwony o strukturze grubokrystalicznej porfirowanej (gmina Piaseczno),
- Aleję Karolińską, na której znajdują się 32 klony srebrzyste (*Acer saccharinum*) (gmina Piaseczno).

Na terenie Chojnowskiego Parku Krajobrazowego znajduje się 11 rezerwatów przyrody, wymienionych w tabeli nr 3 a w granicach powiatu znajdują się dodatkowo fragmenty trzech innych rezerwatów, dużych powierzchniowo i cennych pod względem zamieszkującej je fauny m.in. Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu.

Tabela 3: Rezerваты Przyrody w Powiecie Piaseczyńskim¹¹

LP	NAZWA REZERWATU Gmina	Rok utworzenia	Powierzchnia w ha	Typ rezerwatu
1	CHOJNÓW Gmina Piaseczno	1979	12,1	Leśny
2	BIELE CHOJNOWSKIE Gmina Piaseczno	1979	14,1	Florystyczny
3	PILAWSKI GRĄD Gmina Piaseczno	1984	4,0	Leśny
4	UROCZYSKO STEPHANA Gmina Piaseczno	1989	59,2	Leśny
5	LAS PĘCHERSKI Gmina Piaseczno	1989	15,0	Leśny
6	OBORY Gmina Konstancin-Jeziorna	1979	44,3	Leśny
7	ŁĘGI OBORSKIE Gmina Konstancin-Jeziorna	1981	48,3	Leśny
8	SKARPA OBORSKA Gmina Konstancin-Jeziorna	1981	13,3	Krajobrazowy
9	ŁYCYŃSKIE OLSZYNY Gmina Konstancin-Jeziorna	1982	25,4	Leśny
10	WYSPY ZAWADOWSKIE Gmina Konstancin-Jeziorna	1998	205,7*	Faunistyczny
11	WYSPY ŚWIDERSKIE Gmina Konstancin-Jeziorna	1998	291,6*	Faunistyczny
12	ŁOŚ Gmina Prażmów	1989	11,0	Leśny
13	SKARPA JEZIORKI Gmina Prażmów	1994	7,1	Lesny
14	ŁACHY BRZESKIE Gmina Góra Kalwaria	1998	226,7*	Faunistyczny

* w granicach powiatu

2.2. Gleby¹²

¹¹ Na podstawie Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Piaseczyńskiego na lata 2005-2008 oraz w perspektywie do 2014 r., s. 26

Powiat Piaseczyński leży w granicach dwóch regionów glebowo-rolniczych. Zachodnia i środkowa część Powiatu (gminy: Lesznowola, Piaseczno, Prażmów i zachodnia część gminy Góra Kalwaria) zaliczona została do Regionu Piaseczyńsko-Nadarzyńskiego. Najlepsze gleby, wytworzone z utworów gliniastych i pyłowych, występują w gminie Lesznowola, a najłabsze - w gminie Prażmów. W gminie Tarczyn dominują gleby słabe (49% gleb klasy III i IV, 41% klasy V i VI).

Pozostała część Powiatu, tj. gmina Konstancin-Jeziorna i wschodnia część gminy Góra Kalwaria, należą do Regionu Nadwiślańskiego, charakteryzującego się występowaniem dobrych gleb na utworach akumulacji rzecznej. Specyfika południowej i wschodniej części Powiatu Piaseczyńskiego jest silnie rozwinięte sadownictwo i uprawa warzyw.

2.3. Warunki klimatyczne¹³

Zgodnie z podziałem Polski na regiony klimatyczne, teren Powiatu Piaseczyńskiego leży w regionie mazowiecko-podlaskim. Klimat na tym obszarze posiada cechy klimatu przejściowego, z przewagą cech kontynentalnych, charakterystycznych dla obszarów położonych w centralnej i wschodniej części Polski:

- region ten cechuje niski poziom opadów atmosferycznych oraz duże wahania temperatury w ciągu roku,
- teren należy do obszarów gdzie występuje deficyt wody opadowej; największe sumy opadów w gminie Tarczyn przeważają gleby dół występują w okresie letnim,
- dominują wiatry zachodnie, południowo-zachodnie i północno-zachodnie, z przewagą wiatrów zachodnich,
- okres wegetacyjny roślin rozpoczyna się pod koniec marca, a kończy na początku listopada; początek wczesnej wiosny zaczyna się na przełomie kwietnia i maja, natomiast wczesna jesień na początku września.

Warunki klimatu lokalnego zależą w głównej mierze od rzeźby terenu, budowy geologicznej i pokrycia gruntu. Na obszarze powiatu piaseczyńskiego nie występują znaczne różnice warunków klimatycznych, ze względu na małe urozmaicenie rzeźby terenu. Wszelkie wahania temperatur, opadów oraz siły i kierunku wiatrów są głównie spowodowane występowaniem zabudowy i obszarów leśnych. W większych miastach może występować zwiększone zachmurzenie oraz podwyższone temperatury powietrza, natomiast na obszarach leśnych panuje zwiększona wilgotność i niższe amplitudy temperatury powietrza. Na terenach nieosłoniętych zwiększona jest prędkość wiatru.

¹² Podrozdział przygotowany na podstawie Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Piaseczyńskiego na lata 2005-2008 oraz w perspektywie do 2014 r., s. 25

¹³ Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Piaseczyńskiego s.15-16

2.4. Zasoby wodne

Przeważająca część Powiatu Piaseczyńskiego należy do zlewni rzeki Jeziorki o powierzchni 975 km². Niewielkie fragmenty gminy Góra Kalwaria odwadnia rzeka Czarna, wschodnią część gminy Lesznowola – Utrata, a rejon Okrzeszyna – Wilanówka.

Jeziorka - główna rzeka powiatu - ma długość 66 km, a jej szerokość wynosi w różnych odcinkach biegu od kilku do kilkunastu metrów. Średni przepływ rzeki w jej dolnym biegu wynosi 2,0 m³/s, a rozpiętość wahań stanów wody sięga 3,5 metra. Do głównych dopływów Jeziorki, znajdujących się w granicach powiatu piaseczyńskiego należą:

- prawobrzeżne: Potok Pęcherski oraz rzeki Zielona (zwana często Czarną) i Mała,
- lewobrzeżne: Tarczynka, Struga z Głuskówka oraz dwa ciekły bez nazwy, wypływające spod Magdalenki i Dabrowki.

Z pomiarów¹⁴ Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie, przeprowadzonych w 2006 r. wynika, że wszystkie płynące przez Powiat Piaseczyński rzeki jakością wody nie odpowiadają normom, w tym w szczególności:

- rzeka Jeziorka na terenie gminy Piaseczno oceniona została na IV klasę czystości, ale już w dalszym jej biegu, na terenie gminy Konstancin-Jeziorna, znajduje się w V klasie czystości,
- rzeka Czarna Cedron, w granicach gminy Góra Kalwaria, w miejscu jej ujścia do Wisły posiada IV klasę czystości,
- rzeka Zielona, w punkcie pomiarowym zlokalizowanym na terenie gminy Piaseczno, ma IV klasę czystości.

Na niską jakość wód w Powiecie wpływ mają przede wszystkim zanieczyszczenia mikrobiologiczne (skażenia bakteriologiczne) oraz wysoki stopień eutrofizacji, spowodowany obecnością wskaźników biogennych, w tym zwłaszcza pochodzących z rolnictwa związków fosforu i azotu. Ocena przydatności wód powierzchniowych do spożycia wypada negatywnie, przede wszystkim z uwagi na obecność wskaźników tlenowych. We wszystkich badanych punktach na terenie powiatu jakość wód nie odpowiadała wymaganiom, określonym dla wód powierzchniowych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia.

Wody podziemne w Powiecie Piaseczyńskim są mniej zanieczyszczone niż wody powierzchniowe, niemniej ich jakość nie jest zadowalająca (poprawa tylko w jednym punkcie badawczym). Z oceny przeprowadzonej w 2006 r. przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie¹⁵ w 3 punktach badawczych w powiecie: KOM Powsin-Park, PIG Konstancin oraz otworu w Piasecznie wynika, że:

¹⁴ Na podstawie opracowania „Monitoring rzek w 2006 r.” Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie

¹⁵ Na podstawie opracowania „Monitoring wód podziemnych w 2006 r.” Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie

- otwór KOM Powsin-Park – II klasa czystości w stosunku do IV z 2005 i 2004 r. oraz III z 2003 r.
- otwór PIG Konstancin – znaczne pogorszenie jakości wody z II klasy czystości w 2003 r. do IV klasy czystości,
- otwór w Piasecznie – III klasa czystości wody w stosunku do II z 2003 r.

Zły stan czystości wód powierzchniowych i podziemnych jest w dużym stopniu wynikiem nieuregulowanej dotąd gospodarki wodno-ściekowej w gminach powiatu i zanieczyszczeniami komunalnymi, przedostającymi się do środowiska naturalnego. Średni stopień skanalizowania na obszarze Powiatu wynosi tylko 32,6% (obszar powiatu objęty systemami odprowadzania ścieków). Należy zauważyć, iż w gminie Prażmów nie ma żadnej infrastruktury kanalizacyjnej a najwyższy poziom skanalizowania wynosi 68% i dotyczy gminy Lesznowola¹⁶.

W zakresie zasobów przyrodniczych i ochrony środowiska należy odnotować dość znaczące walory Powiatu takie jak wysoka lesistość, duża liczba pomników przyrody i rezerwatów oraz dobre warunki klimatyczne. Jednocześnie, zasoby te zagrożone są m. in. ze względu na brak uporządkowanej gospodarki w zakresie sieci kanalizacyjnej i gospodarki odpadami oraz postępującą suburbanizację i zwiększającą się liczbę mieszkańców tak powiatu jak i całej aglomeracji warszawskiej.

3. **Historia i dziedzictwo kulturowe**¹⁷

Powiat piaseczyński położony jest na obszarze historycznego Mazowsza Czerskiego, który charakteryzuje się licznymi cennymi zabytkami architektury i urbanistyki, w tym również obiektami budownictwa małomiasteczkowego i wiejskiego.

Wszystkie główne miejscowości powiatu piaseczyńskiego, to miejscowości historyczne, charakteryzujące się odmiennym stylem i architekturą oraz walorami zabytkowymi:

- Najstarszym miastem jest Czersk, który bez większych zmian zachował średniowieczne rozplanowanie z rynkiem, siecią uliczną oraz zamkiem.
- Tarczyn jest drugim po Czersku miastem powstałym w tej części Mazowsza
- Góra Kalwaria to miasto założone w 2 poł. XVII w, o oryginalnym planie, wzorowanym na wyobrażeniach Jerozolimy.
- Konstancin-Jeziorna jest przykładem miejscowości letniskowo-uzdrowiskowej, powstałej na przełomie XIX i XX w., wzorującej się na popularnej w ówczesnych czasach idei miasta-ogrodu.

¹⁶ Por. s. 53

¹⁷ Podrozdział opracowano na podstawie „Zabytki Powiatu Piaseczyńskiego”, Krajowy Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków, Dział badań i Dokumentacji Zabytków Warszawy i Mazowsza, Piaseczno-Warszawa 2006

- Piaseczno i Tarczyn charakteryzują się rynkiem z kościołem przeciętym dawnymi traktami handlowymi, wokół którego rozrastały się zabudowania miasteczek.

Obiekty sakralne

Na obszarze powiatu znajdują się różne typy budowli sakralnych i świeckich występujące zarówno w zespołach, jak i pojedynczo. Jest to najbardziej reprezentacyjna i najliczniejsza grupa obiektów dziedzictwa kulturowego. Należą do nich w większości świątynie wyznania rzymskokatolickiego, klasztory, kaplice i kapliczki, związane z tym budownictwem dzwonnice, plebanie oraz cmentarze wyznaniowe.

Fot.: Kościół p.w. Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Marii Panny

Najstarszym obiektem sakralnym w powiecie jest kościół p.w. św. Mikołaja w Tarczynie zbudowany w połowie XIV w., który pomimo przebudowy w XVII w. zachował swój pierwotny gotycki charakter. Kościół jest najcenniejszym zabytkiem sakralnym Tarczyna.

Fot.: Kościół Św. Mikołaja w Tarczynie

Nieodłączny element krajobrazu Powiatu stanowią przydrożne kapliczki, drewniane krzyże i figury świętych – symbole kultu religijnego. W granicach Powiatu Piaseczyńskiego można odnaleźć wiele takich obiektów, stojących przy traktach lub na ich rozstaju, na granicy wsi lub dawnych majątków.

Fot: Ruiny Zamku w Czersku

Obiekty obronne

Jedynym zabytkiem budownictwa obronnego są ruiny zamku w Czersku, które mają znaczenie ponadregionalne i wiążą się z ważnymi wydarzeniami w dziejach Polski. Zamek powstał w 1 poł. XIV w, w okresie późniejszym był wielokrotnie przebudowany i restaurowany, a po licznych zniszczeniach zachowany został jako tzw. „trwała ruina”.

Budynki użyteczności publicznej

Przykładami architektury świeckiej są też zabytkowe budynki użyteczności publicznej, pochodzące głównie z XIX w.: ratusze, szpitale i przytułki, szkoły, poczty, dworce, zajazdy, kramy, pensjonaty itd., budowane w czasach Królestwa Polskiego. Najbardziej okazały charakter mają ratusze w Piasecznie i Górze Kalwarii, dawne kramy w Górze Kalwarii i budynek mieszczący pierwotnie Sąd Pokoju Powiatu Czerskiego (zwany pałacem arcybiskupim).

Fot.: Ratusz w Piasecznie

Spośród budynków tej grupy na uwagę zasługuje również dawny konwent pijarów w Górze Kalwarii z XVII w. Szkoła przeznaczona została w początkach XIX w. na koszary wojsk rosyjskich, a później adaptowana na potrzeby istniejącego do dziś Domu Pomocy Społecznej.

Dwory i zespoły dworskie

W granicach powiatu piaseczyńskiego do czasów współczesnych zachowało się kilkanaście przykładów dawnych siedzib szlacheckich – pojedyncze dwory lub zespoły dworskie położone w otoczeniu parków. Jednym z najcenniejszych zabytków jest dwór w Oborach wraz z całym założeniem parkowym i folwarcznym. Osiemnastowieczne dwory występujące w zespołach znaleźć można również w Lesznowoli, Jastrzębcu, Mrokowie, Brześcach, Kosowie i Woli Gołkowskiej. Na uwagę zasługują również XIX-wieczne założenia w Turowicach-Kawęczynie, Prażmowie (obecnie Ośrodek Zdrowia) i Pracach Dużych.

Fot.: Dwór w Brześćcach

Fot.: Dwór w Oborach

Problemem jest niewłaściwe gospodarowanie majątkiem przez obecnych właścicieli. Duża część obiektów zabytkowych jest obecnie w rękach prywatnych i często z niewiedzy lub braku poszanowania dla dziedzictwa kulturowego, stara substancja zabytkowa jest wyburzana i zastępowana nową. Problem ten dotyczy też dewastacji dawnego otoczenia dworów: budynków folwarcznych i parków.

Budynki mieszkalne

Charakterystyczne dla Powiatu Piaseczyńskiego jest występowanie bardzo licznej grupy dobrze zachowanych i zachwycających architekturą domów mieszkalnych – willi, kamienic, domów robotniczych, w mniejszym stopniu - chałup. W grupie budynków mieszkalnych zdecydowanie wyróżniają się wille konstancińskie, które powstawały na przełomie XIX i XX w. Obok obiektów stylizowanych na włoskie renesansowe wille oraz neogotyckich zameczków wznoszono dworki neobarokowe i neoklasycystyczne, które dziś stanowią w zdecydowanej większości własność prywatną i są stopniowo odrestaurowywane. Wille Konstancińskie są również celem wielu wycieczek krajoznawczych i znajdują się w centrum zainteresowania szerokiej grupy artystów.

Fot: Willa Wanda – Konstancin-Jeziorna

Fot.: Willa Ustronie – Konstancin-Jeziorna

Obiekty przemysłowe

Nieliczną grupę w granicach powiatu stanowią obiekty związane z dziedzictwem przemysłowym, reprezentujące tradycyjne dziedziny przemysłu występujące na ziemiach polskich. Zabytkami tej grupy są: wiatraki, młyny, kuźnie oraz budynki komunalne tj. wieże ciśnień, elektrownie. Inne zabytki przemysłowe to browar, gorzelnia i spichlerz w Oborach, spichlerz i ruiny kuźni na folwarku w Pęcherach, gorzelnia w Prażmowie. Niewątpliwie najciekawszym zabytkiem jest tutaj zespół starej i nowej papierni zachowany w Konstancinie-Jeziornie. Na terenie nowej papierni kontynuowana jest produkcja papieru, a w latach 2002-2003 częściowo spalone, zrujnowane budynki papierni starej z XIX i początku XX w. zostały adaptowane na centrum handlowe.

Parki i ogrody

Specyficzną grupę zabytków stanowią parki i ogrody, tworzące zarówno oprawę architektury jak i odrębne dzieło sztuki. Na szczególną uwagę zasługuje okalający dwór park krajobrazowy w Oborach oraz barokowy park miejski w Piasecznie z domkiem romantycznym tzw. Poniatówką.

Fot.: Park w Oborach

Niestety większość parków dworskich powiatu znajduje się w złym stanie na skutek wieloletnich zaniedbań pielęgnacyjnych i waloryzacyjnych.

Cmentarze i miejsca pamięci

Ważnym elementem krajobrazu kulturowego są zabytkowe cmentarze sytuowane na terenach wokół kościoła lub jako odrębne założenia, np. cmentarz w Starej Iwicznej oraz cmentarze żydowskie w Górze Kalwarii i Piasecznie. Ważnym świadectwem historii ziem powiatu piaseczyńskiego są również miejsca pamięci związane z walką i męczeństwem, występujące w formie odrębnych cmentarzy, mogił, głazów, ziemnych kopców, tablic oraz symboli religijnych typu krzyż lub kapliczka. Przykładem może być np. cmentarz w Wólce Pęcherskiej, mogiła w Kątach, kwatery żołnierskie w Słomczynie i Piasecznie.

Tabela 4: Obiekty wpisane do rejestru zabytków w Powiecie Piaseczyńskim

GMINA GÓRA KALWARIA			
Miejscowość	Obiekt	nr rejestru, data	Stan zachowania
Brzeście	zespół dworski: dwór, oficyna dworska, spichlerz i park	1007/326/62 z 7.01.1962 r.	Dwór w trakcie prac budowlanych: otynkowany i z murowanym alkierzem. Pozostałe budynki zespołu w stanie średnim. Pozostałości parku z pomnikami przyrody.
Czersk	układ urbanistyczny miasta średniowiecznego	1601 z 15.09.1999 r.	Wokół rynku luźna zabudowa współczesna.
	Kościół parafialny p.w. Przemienienia Pańskiego; cmentarz przykościelny	1010/690/62 z 12.04.1962	Kościół restaurowany w 1950 i w l. 80. XX w. Stan średni. Cmentarz uporządkowany w l. 60. XX w.
	ruiny zamku wraz z terenem podzamcza	1009/116 z 25.01.1958 r.	Stan ogólny zły.
Góra Kalwaria	zespół urbanistyczno-budowlany miasta	1444 A z 10.08.1990 r.	Stan zabudowy zróżnicowany.
	Kościół p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego tzw. Dom Piłata	1018/365/62 z 5.03.1962 r.	Stan dobry.
	cmentarz żydowski	1408 z 09.02.1990 r.	Zdewastowany w czasie II wojny światowej. Zaniedbany.
	kościół p.w. Opatrzności Bożej tzw. Wieczernik	1026/397/62 z 19.03.1962	Stan bardzo dobry.
	kapliczka przydrożna	1027/398/62 z 19.03.1962	Stan średni.
	dom ul. Piłsudskiego 27 (d. Świerczewskiego)	1025/396 z 19.03.1962 r.	Stan średni.
	Ratusz	1021/99 z 20.01.1958 r.	Stan bardzo dobry. Odbudowany ze zniszczeń w l. 1950-51.
	tzw. pałac arcybiskupi	1023/720/62 z 05.05.1962	Stan dobry.
	zespół klasztorny bernardynów: kościół p.w. Niepokalanego Poczęcia NMP, klasztor, brama	1016/364/62 z 05.03.1962 r.	Stan dobry. Remontowany kilkakrotnie po II wojnie św.
	dom ul. Sajny 3 (d. Świerczewskiego 10)	1024/656 z 09.04.1962 r.	Stan średni.
	Kaplica św. Antoniego	1017/718/62 z 05.05.1962 r.	Stan dobry. Po 1945 r. remontowana.
	dawny konwent pijarów (konwikt).	1019/366/62 z 05.03.1962 r.	Stan zachowania zróżnicowany, na ogół dobry lub średni (zły nieużytkowanego domu izolatorium)
	Kaplica p.w. Zwiastowania NMP	1020/719/62 z 19.03.1962 r.	Stan dobry. W 1983 remontowana.
	Jatki	1022/98 z 20.01.1958 r.	Stan bardzo dobry.
Kąty	kopiec - mogiła	1474 z 29.03.1993 r.	Stan dobry.
Linin	Wiatrak koźlak	1056/858 z 06.07.1970 r.	Stan zły (nieużytkowany). Zachowany prawie kompletny mechanizm napędowy (brak skrzydeł) oraz wyposażenie

			młyńskie.
Sobików	cmentarz przy kościele p.w. św. Stanisława Biskupa	1374 z 26.07.1989 r.	Nagrobki wymagają konserwacji.
Sobików	dzwonnica dREW.	1105/55 z 4.07.1956 r.	Stan zły - zamknięta ze względu na zły stan techniczny
Sobików	cmentarz par. rzym.-kat.	1359 z 11.10.1988 r.	Stan dobry.

GMINA KONSTANCIN-JEZIORNA

miejsowość	obiekt	nr rejestru, data	stan zachowania
Bielawa	zespół dworski: dworek, browar (pozostałości), park, kapliczka z ogrodzeniem	1288 z 26.02.1987 r.	Stan dworu dobry. Budynek browaru nie istnieje
Konstancin - Jeziorna	zespół zabudowy miasta	1415-A z 28.02.1990 r.	Zachowany w znacznej części historyczny układ przestrzenny.
	pensjonat „Kaprys” z ogrodem ul. Batorego 15	1204 A z 04.12.1982 r.	Stan bardzo dobry – po gruntownej restauracji.
	willa „Rusalka” z ogrodem ul. Batorego 17	56 z 22.09.1976 r. i 16.08.2000 r. (ogród)	Stan bardzo dobry.
	willa „Julia” z ogrodem ul. Batorego 20	908 A z 04.08.1977 r.	Stan zły.
	dozorcówka willi ul. Batorego 32/34	1049/1116 z 17.05.1975 r.	Współczesna przebudowa całkowicie zmieniła wygląd dozorcówki
	willa „Wanda” z ogrodem ul. Batorego 33	1454-A z 05.12.1990 r.	Stan bardzo dobry
	willa „Aniela” z ogrodem ul. Batorego 41	1225 –A z 12.04.1983 r.	Stan bardzo dobry. Przebudowana w 1992 r. dobudowano basen, a następnie ujednolicono architekturę zewnętrzną wszystkich budowli.
	willa „Józefina” z ogrodem ul. Batorego 43	1240 z 20.12.1991 r.	Stan bardzo dobry.
	pensjonat „Syrena” ul. Chylicka 31	900 z 18.05.1977 r.	Stan średni.
	willa „Jeryhonka” ul. Długa 59 (d. Długa 61)	1128 z 22.09.1976 r.	Stan bardzo dobry.
	willa z ogrodem ul. Gąsiorowskiego 10	1356 –A z 19.08. 1988 r.	Stan dobry.
	willa „Eloe” z ogrodem ul. Jagiellońska 23	1585 z 22.09.1976 i 09.09.1997 r.	Po generalnym remoncie. Stan bardzo dobry.
	willa „Witoldówka” z ogrodem ul. Jagiellońska 28	914 A z 10.08.1977 r.	Stan zły – nieużytkowana.
	willa „Borówka” z ogrodem ul. Jagiellońska 37	905 A z 01.08.1977 r.	Stan bardzo dobry.
	willa z ogrodem (Chylice) ul. Jasna 25	1445 A z 31.08.1990 r.	Stan bardzo dobry, nieznacznie przekształcona.
Kościół p.w. św. Józefa ul. Jaworskiego 1a	918-A z 10.11.1977 r.	Stan dobry.	
willa „Amelin” ul. Jaworskiego 5	1214 z 06.01.1983 r.	Stan dobry – po remoncie.	

	willa „Magnolia”: altana drewniana, kapliczka, park ul. Kościelna 3	1658-A z 10.09.1998 r.	Stan bardzo dobry. Po remoncie w 1980 i 1993 r.
	willa „Wierzbówka” z ogrodem ul. Matejki 10	1389-A z 07.07.1989 r.	Obecnie budynek w trakcie przebudowy
	willa „Sosnówka” z ogrodem ul. Mickiewicza 3	A-44 z 24.02.2003 r.	Stan dobry. Remontowana w 1996 r. i od tamtej pory nie użytkowana.
	willa „Pallas-Athene” z ogrodem ul. Piasta 32	996-A z 25.11.1980 r.	Stan bardzo dobry.
	zespół „Domu Aktora Weterana”: budynek główny „Schronisko”, dom pracy twórczej, dom ogrodnika, ogród (park leśny) ul. Pułaskiego 6	1545-A z 29.03.1993 r.	Stan bardzo dobry. Obiekty bieżąco remontowane.
	willa „Pod Dębem” z ogrodem ul. Piłsudskiego 21	1373-A z 20.03.1989 r.	Stan bardzo dobry. Obecnie przekształcona - po 1994.
	Kościół parafialny pw. Wniebowzięcia NMP	904 z 25.05.1977 r.	Stan dobry.
	willa „Stamary” ul. Potulickich 42	1401-A z 27.11.1989 r.	Stan średni.
	willa „Szwajcarka” z ogrodem ul. Sienkiewicza 5	1373-A z 03.09.1990 r.	Stan średni. Przekształcona.
	willa „Natemi” z ogrodem ul. Sienkiewicza 7	1544-A z 23.03.1993 r.	Stan bardzo dobry.
Konstancin - Jeziorna	willa „Izyhali” z ogrodem ul. Sienkiewicza 15	912 A z 09.08.1977 r.	Stan bardzo dobry - w trakcie remontu.
	Willa „Maryla” z ogrodem ul. Sienkiewicza 19	909 A z 05.08.1977 r.	Stan średni.
	willa „Ustronie” z ogrodem ul. Skargi 7	1286 z 12.05.1987 r.	Stan bardzo dobry - gruntownie przekształcona i rozbudowana
	willa „Uroczka” z ogrodem ul. Skargi 11	910 A z 06.08.1977 r.	Stan bardzo dobry.
	willa „Fraszka”: oficyna, ogród ul. Skargi 18	1609-A z 09.08.1996 r.	Stan obu średni.
	willa „Rysieńka” z ogrodem ul. Słomczyńska 20	913 A z 10.08.1977 r.	Stan bardzo dobry - remontowana w 1996 r.
	budynek „Popiela” z ogrodem ul. Słowackiego 8	903 z 24.05.1977 r.	Stan bardzo dobry. Obecnie nieużytkowany.
	willa „Sapieżanka” z ogrodem ul. Słowackiego 12	1414-A z 12.02.1990	Stan średni.
	willa „Gryf” z ogrodem ul. Sobieskiego 13	1226 z 27.04.1983 r.	Stan średni. W latach powojennych remonty z przeróbkami wewnątrz.
	willa „Zorza” z parkiem ul. Sobieskiego 16	1619-A z 02.04.1996 r.	Stan zły. Od lat 90. XX w. nieużytkowana.
	willa „Zagłobin” z ogrodem ul. Sułkowskiego 1	903-A z 22.05.1971 r.	Stan bardzo dobry.
	willa „Złudzenie” z ogrodem ul. Sułkowskiego 2	1496 z 09.09.1991 r.	Stan bardzo dobry. Po 1999 r. przekształcona.

	willa „Zachertówka” z ogrodem ul. Sułkowskiego 7	1233 z 29.08.1983	Stan zły - obecnie w trakcie remontu.
	dwie wille z ogrodem ul. Szpitalna 14/16	1493-A z 05.08.1991 r.	Stan średni.
	willa „Odpoczynek” z ogrodem ul. Środkowa 12/14	907/A z 03.08.1977 r.	Aktualnie w trakcie kapitalnego remontu.
	willa „Versal” z ogrodem ul. Środkowa 27	1551-A z 27.12.1993 r.	Stan bardzo dobry. Po kapitalnym remoncie.
	willa „Dziunio” z ogrodem ul. Środkowa 30	911-A z 08.08.1977 r.	Stan bardzo dobry - remont kapitalny w I. 90. XX w.
	willa „Nike” z ogrodem ul. Warecka 2	1610-A z 23.08.1996 r.	Stan średni.
	willa „Biały Dworek” z ogrodem ul. Wierzejewskiego 9	898 z 18.05.1977 r.	Stan średni.
	willa „Mon Repos” z ogrodem ul. Wierzejewskiego 12	899 z 18.05.1977 r.	Stan średni - remontowana w 1975.
	willa „Marysieńka” z domkiem ogrodnika, ogrodem i ogrodzeniem ul. Wierzejewskiego 15	A-45 z 24.02.2003 r.	Stan średni, domku zły.
	willa „Ave” ul. Wilanowska 37	984 A z 03.08.1979 r.	Stan dobry - częściowo wyremontowana w latach ostatnich
	stara papiernia	1040/149 z 09.06.1958 r.	Stan bardzo dobry. W I. 2002-2003 odbudowano część budynku (łącznie z magazynem szmat) adaptowano na centrum handlowe.
	budynek magazynu szmat	16-A z 21.12.2001 r.	Stan bardzo dobry. W 2002-03 r. rozbudowany od strony zachodniej i adaptowany na centrum handlowe łącznie z budynkiem papierni.
	willa „Świt” - dom Stefana Żeromskiego i ogród	1048/782 z 16.08.1968 r.	Stan bardzo dobry.
	wieża ciśnień ul. Żeromskiego 9	902 z 23.05.1977 r.	Stan średni - nieużytkowana.
	willa „Anna” z ogrodem ul. Żeromskiego 10	901 z 20.05.1977 r.	Stan zły.
	willa „Helena” z ogrodem ul. Żeromskiego 11	906 A z 02.08.1977 r.	Stan średni.
Łyczyn	dwór wraz z otoczeniem (pozostałości parku)	A-35 z 28.02.2000 r.	Dwór – stan zły, park – stan bardzo zły.
Obory	zespół dworski: dwór i park	1069/236 z 19.11.1959 r.	Stan dworu bardzo dobry. Park: częściowo zaniedbany.
Słomczyn	Kościół p.w. św. Zygmunta z dzwonnica	1104/263/60 z 12.10.1960	Stan dobry. W latach 60. i 70. XX w. remontowany.
	cmentarz par. rzym.-kat.	1336 z 28.12.1988 r.	Stan średni. Na cmentarzu neogotycka kaplica.

GMINA LESZNOWOLA			
miejsowość	obiekt	nr rejestru, data	stan zachowania
Lesznów	zespół dworski: dwór i park	1055/399/62 z 19.03.1962 r.	Stan zły - budynek i park zaniedbane.
Stara Iwiczna	cmentarz par. rzym.-kat. ul. Słoneczna	1471 z 09.09.1992 r.	Stan dobry, ogrodzenie cmentarza średni.

GMINA PIASECZNO			
miejsowość	obiekt	nr rejestru, data	stan zachowania
Gołków	zespół dworca kolejowego: dworzec, perony	1586-A z 17.06.1994 r.	Stan średni. Budynek dworca przeznaczony został na mieszkania.
Henryków-Uroczę	Chałupa ul. Gromadzka 7	1200 z 27.10.1982 r.	Otoczenie zarośnięte samosiewami.
Piaseczno	Kościół p.w. św. Anny, dzwonnica, plebania	1078/202 z 17.11.1959 r.	Stan kościoła i pozostałych budynków dobry.
	Dworek z ogrodem ul. Pólko 1	1241-A z 22.02.1984 r.	Stan dobry.
	willa „Choinka” z ogrodem ul. Przesmyckiego 38	1439-a z 20.07.1990 r.	Stan dobry.
	willa z ogrodem ul. Przesmyckiego 39	1318-A z 08.04.1989 r.	b.d.
	willa z ogrodem ul. Staszica 13	8-A z 29.04.1999 r.	Stan bardzo dobry - remontowana
Zalesie Dolne	cmentarz żydowski ul. Tuwima	1409 z 02.02.1991 r.	Zajmuje część terenu pierwotnego cmentarza. Stan dobry.
Siedliska 43	willa z ogrodem ul. Jodłowa 2	1313 z 04.11.1987 r.	Stan dobry.
	willa z ogrodem	1312-A z 17.07.1987 r.	Teren niedostępny i zadrzewiony. Stan zachowania willi nieustalony.
Wola Gołkowska	zespół dworski: dwór, dom ogrodnika, park, stawy	A-1629 z 10.06.1997 r.	Stan bardzo dobry. Budynki stajni i czworaka rozebrane
Wólka Pęcherska	cmentarz wojenny	1448 z 06.04.1994 r.	Stan średni.

GMINA PRAŻMÓW			
miejsowość	obiekt	nr rejestru, data	stan zachowania
Prażmów	Kościół p.w. św. Franciszka	1086/713/62 z 05.05.1962 r.	Stan dobry. Po II wojnie światowej kilkakrotnie remontowany.
	zespół dworski: dwór, park, budynki gospodarcze – stajnia, gorzelnia	1087/713/62 z 5.05.1962 r. i 1088 z 07.04.1977 r.	Dwór w stanie średnim (Ośrodek Zdrowia), stajnia przebudowana, gorzelnia w trakcie remontu.
Zadębie 16	Chałupa	1221 z 16.03.1983 r.	Stan średni (nie użytkowana).
GMINA TARCZYN			
miejsowość	Obiekt	nr rejestru, data	stan zachowania

Komorniki	Dworek murowany z resztkami parku krajobrazowego z początku XX w.	Decyzja KL VIII/1426/1809 /90 z dnia 20 sierpnia 1990 r.	Ruina, w najbliższym otoczeniu pozostałości dawnego Parku
Many	Zespół dworsko-parkowy składający się z dworku murowanego, zabudowania dworskie, domu rządcy, parku krajobrazowego i stawów	Decyzja KL VIII/1450-A /2623/90 z dnia 5 grudnia 1990 r.	Dwór nie istnieje, pozostałe zabudowania w stanie dobrym, park zadbany o czytelnym układzie alei.
Kopana 21	Zespół dworsko-parkowy składający się z dworku murowanego i parku krajobrazowego	Decyzja KL VIII/1490/1608 /91 z dnia 17 lipca 1991 r. i 16 marca 1999 r.	Stan średni. Zespół przekształcony po 1945 r. – park zdewastowany.
Pawłowice-Kopana	Dworzec kolejowy (Grójecka Kolej Dojazdowa)	Nr rejestru 1586-A z 17 czerwca 1994 r.	Stan średni. Aktualnie pełni funkcje mieszkalne.
Księżowola	Kościół parafialny drewniany p.w. Św. Jana z dzwonnica i terenem cmentarza	Decyzja KL VIII/1486/1607 /91 z dnia 17 lipca 1991 r.	Park nieuporządkowany, aleja zadbana.
	Park krajobrazowy	Decyzja KL VIII/1486/1607 /91 z dnia 17 lipca 1991 r.	
Prace Duże	Dwór murowany i park krajobrazowy	Decyzja KL III/956-A z dnia 14 listopada 1972 r.	Dwór w trakcie prac budowlanych.
Tarczyn	Kościół p.w. Św. Mikołaja	Decyzja KL.IV.R.1110/71 z dnia 2 września 1957 r.	Stan dobry
	Dawny Zajazd pochodzący z I połowy XIX wieku	Decyzja KL.IV./767/ z dnia 26 września 1967 roku	Stan średni. Remontowany współcześnie, pełni funkcje usługowe.
Rembertów	Kościół p.w. św. Jana Chrzyciela, dzwonnica	Nr rejestru 1098/485/62 z 23 marca 1962 r.	Stan dobry, dzwonnica w stanie średnim.
Tarczyn	Zespół dworca kolejowego (Grójecka Kolej Dojazdowa); dworzec, magazyn, wieżowy zbiornik wodny ze studnią, perony.	Nr rejestru 1586-A z dn. 17 czerwca 1994 r.	Stan średni. Dworzec nie pełni swej funkcji, przeznaczony został na mieszkania. Stacja wykorzystywana okazjonalnie dla ruchu turystycznego.

Źródło: Przygotowano na podstawie opracowania „Zabytki Powiatu Piaseczyńskiego”, Piaseczno-Warszawa 2006 r

Powiat Piaseczyński posiada bardzo cenne, ciekawe i unikatowe walory dziedzictwa kulturowego. Ich odpowiednie zagospodarowanie, wyeksponowanie i promocja oraz współpraca samorządów lokalnych z prywatnymi właścicielami może stać się jednym z głównych czynników intensyfikujących rozwój turystyki kulturowej w regionie.

W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2007-2013 przewidziano możliwość dofinansowania w szczególności następujących przedsięwzięć w zakresie kultury:

a) Priorytet V. Wzmacnianie roli miast¹⁸ w rozwoju regionu, Działanie 5.2. Rewitalizacja miast.

- adaptacja, przebudowa lub remonty infrastruktury publicznej związanej z rozwojem funkcji turystycznych, rekreacyjnych, kulturalnych.

b) Priorytet VI. Wykorzystanie walorów naturalnych i kulturowych dla rozwoju turystyki i rekreacji, Działanie 6.1. Kultura

- rewitalizacja, konserwacja, renowacja, rewaloryzacja, modernizacja, adaptacja historycznych obiektów i zespołów zabytkowych wraz z ich otoczeniem, w tym:
 - obiektów sakralnych,
 - zespołów fortyfikacyjnych,
 - budowli i zespołów obronnych,
 - parków zabytkowych,
 - obiektów przemysłowych,
- zabezpieczenie zabytków przed zniszczeniem lub kradzieżą,
- digitalizacja zasobów dziedzictwa kulturowego pod warunkiem powszechnego udostępnienia,
- tworzenie i rozwój szlaków dziedzictwa kulturowego,
- oznakowania obiektów atrakcyjnych kulturowo jako element projektu,
- usuwanie barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych jako element projektu,
- systemy/centra/ośrodki informacji kulturalnej (w tym przygotowanie nieodpłatnych materiałów i publikacji służących informacji kultur projektu),
- tworzenie i rozwój systemów e-informacji kulturalnej,
- działalność promocyjna, kampanie promocyjne w kraju i za granicą, których celem jest promocja kultury, w tym udział w wystawach i imprezach kulturalnych,
- imprezy wystawiennicze oraz ekspozycje,

¹⁸ Dotyczy miast, w tym głównie miast będących siedzibami powiatów, w zakresie projektów wynikających z Lokalnego Programu Rewitalizacji.

- o budowa, rozbudowa i modernizacja publicznej infrastruktury kulturalnej.

4. Turystyka i rekreacja

Z uwagi na cenne walory przyrodnicze powiatu, w tym głównie kompleks Lasów Chojnowskich, specyficzny mikroklimat uzdrowiskowy Konstancina-Jeziornej oraz bogate zasoby dziedzictwa kulturowego gmin, Powiat Piaseczyński jest ciekawym miejscem wypoczynku, nie tylko dla lokalnej społeczności ale przede wszystkim dla mieszkańców Warszawy. Korzystne położenie geograficzne, dogodne połączenia komunikacyjne drogowe i kolejowe oraz bliskość największego w Polsce skupiska ludności – aglomeracji warszawskiej – wpływają na zwiększanie się roli Powiatu Piaseczyńskiego jako atrakcyjnego miejsca turystyki, w tym przede wszystkim turystyki weekendowej oraz aktywnej rekreacji.

Główne formy turystyki uprawiane na terenie Powiatu Piaseczyńskiego, to turystyka piesza i rowerowa oraz wędkarstwo i zorganizowane imprezy rekreacyjne.

Turystyka piesza

Duże kompleksy leśne, wydmy pagórki, skarpa Wisły, urokliwe zbiorniki wodne (stawy i zalewy), piękne nadrzeczne łąki, parki podworskie, zabytki architektury tworzą niepowtarzalny klimat i krajobraz kulturowy, w oparciu o który w powiecie wyznaczone zostały następujące szlaki pieszych wędrówek:

- Główny szlak Lasów Chojnowskich,
- Podwarszawski Szlak Okrężny,
- Szlak Południkowy przez Lasy Chojnowskie,
- Szlak rezerwatów przyrody,
- Chojnowski szlak zabytków przyrody,
- Z Konstancina do Góry Kalwarii i Czerska,
- Nad Jeziorką i Tarczynką,
- Szlakiem zabytków architektury wokół Konstancina.

Turystyka rowerowa

Organizatorem turystyki rowerowej w powiecie jest Klub Turystyki Rowerowej "Pędziwiatr" działający przy PTTK oddział Piaseczno. Wśród tras wyznaczonych w powiecie znajdują coś dla siebie zarówno początkujący rowerzyści, zwolennicy klasycznej turystyki rowerowej, jak i kolarze o zacięciu sportowym. Główne, wyznaczone trasy to:

- Zielony Chojnowski Szlak Rowerowy (24 km),
- Czarny Chojnowski Szlak Rowerowy (13 km),
- Żółty Chojnowski Szlak Rowerowy (7 km),
- Rowerowy Szlak Wisły (niebieski, 32 km).

Dostrzegając niezwykłą popularność tej formy wypoczynku oraz w dbałości o zrównoważony rozwój gmin, samorządy lokalne podejmują szereg inwestycji mających na celu stworzenie sieci ścieżek rowerowych. Jest to również forma promowania zdrowego i przyjaznego środowisku przemieszczania się ludności i agitacja na rzecz rezygnacji z transportu samochodowego.

Szlaki rowerowe na terenie poszczególnych gmin powiatu przedstawiają się następująco:

Tabela 5: Ścieżki rowerowe i edukacyjne w gminach Powiatu Piaseczyńskiego

Gmina	Przebieg (miejscowości)	Długość (km)
Góra Kalwaria	Rowerowy szlak Wisły:	
	- niebieski	13 km
	- zielony	16 km
	Szlak rowerowy wokół Gminy	
	- czerwony	54 km
	- czarny	6,2 km
Konstancin-Jeziorna	Metro Kabaty - Powsin - Obory - Dębówka	17500 m
	Obory - Skolimów - K. - Jeziorna - Zalesie G.	8500 m
	Obory - Borowina - Czarnów	4900 m
	Powsin - Skolimów - Borowina	15200 m
Lesznowola	Ścieżka dydaktyczna lasem Magdalenki	3500 m
	Ul. Rolna - Łazy	550 m
	ul. Brzozowa – Parkowa Magdalenka (w trakcie budowy)	950 m
	ul. Sosnowa Magdalenka (w trakcie budowy)	799 m
	ul. Lipowa Magdalenka (w trakcie budowy)	2 105 m
	ul. Leśna Magdalenka (w trakcie budowy)	1 753 m
Piaseczno	Piaseczno (ścieżka rowerowa)	ok. 1000 m
	Lasy Chojnowskie (ścieżka edukacyjna)	ok. 3000 m
	Zalesie Dolne (ścieżka edukacyjna)	ok. 3000 m
Tarczyn	w obrębie miasta Tarczyn.	1100 m

Źródło: dane Urzędów Gmin 2007

Jazda konna:

Bardzo popularnym sportem i jednocześnie atrakcyjną formą spędzania czasu wolnego zarówno dla mieszkańców powiatu, jak i osób przyjezdnych, jest jazda konna. Malownicze krajobrazy Lasów Chojnowskich, przeciętych wodami Jeziorki i Zielonej sprzyjają uprawianiu tej formy wypoczynku. Dla umożliwienia jej rozwoju Nadleśnictwo Chojnów wyznaczyło szlaki do uprawiania turystyki konnej, których przebieg został trwale oznaczony w terenie (zielona podkowa na białym tle). Oznakowane trasy zostały oczyszczone z przeszkadzających gałęzi i podszytu. W powiecie działa obecnie 20 ośrodków jeździeckich.

Gmina Piaseczno

- Klub Jeździecki „Szumawa” - Bobrowiec,
- Stadnina koni huculskich - Wólka Pracka,
- Stajnia i Klub Jeździecki "Delfin" - Wólka Kozodawska,

- Lonża - Żabieniec,
- Stanisław Wysocki – Henryków,

Gmina Góra Kalwaria

- Klub Polo „Buksza”,
- Stajnia Chojnów - Solec,
- Stajnia Agitacja - Wojciechowice,

Gmina Prażmów

- Agrofarma - Łoś,
- Stajnia Iskierka,
- Jeździecki Klub Sportowy „Łoś” - Łoś,
- Stajnia i Klub Jeździecki "Golden Horse" - Koryta,
- Warsaw Polo Club - Jaroszowa Wola,

Gmina Konstancin-Jeziorna

- SKJ „Sewan” - Konstancin-Jeziorna,
- Stajnia „Volta” – Borowina,
- Stadnina Koni Sportowych – Słomczyn,

Gmina Tarczyn

- Stadnina koni Racibory,

Gmina Lesznowola

- Klub Sportowy „Poster” - Lesznowola,
- Klub Sportowy „Master Film” - Wilcza Góra,
- Stanisław Kiljańczyk – Stefanów.

Inne formy aktywnego wypoczynku

Osoby lubiące wyzwania mają możliwość skorzystania z ciekawej oferty w zakresie aktywnego, zorganizowanego wypoczynku grupowego, w tym:

- Mazovia Mtb Maraton – każdego roku w maju na terenie Powiatu organizowany jest maraton rowerowy MTB. Start i meta zlokalizowane są na stadionie KS Piaseczno. Organizatorem zawodów adresowanych do wszystkich amatorów kolarstwa jest Cezary Zamana i Stowarzyszenie Zielony Szlak Rowerowy Mazowsza.
- Drezyniarze - Bractwo Drezynowe, stowarzyszenie miłośników techniki, które ma na celu popularyzowanie turystyki drezynowej i historii kolejnictwa oraz troskę o istniejące zabytki techniki kolejowej, organizuje niecodzienne przejazdy drezynami.
- Paintball For You P4U - Organizacja imprez paintballowych w okolicach Piaseczna, m.in. w ramach firmowych spotkań integracyjnych.

- Małpi Gaj - Linowy park przygody, w ramach którego na trasach o różnym stopniu trudności, przeznaczonych zarówno dla dorosłych, jak i dla dzieci, można się wspinać i zjeżdżać po linach między drzewami.
- Imola - Oferta obejmuje wyścigi gokartowe, indoor golf i paintball.
- Individual Adventure Club - Klub turystyki aktywnej, oferujący nurkowanie, narty, eksplorację jaskiń, wspinaczkę.

Atrakcje turystyczne:

Niewątpliwą atrakcją turystyczną powiatu jest kolej wąskotorowa, której budowę rozpoczęto w 1898 r. Obecnie wykorzystywana jest wyłącznie do przewozów turystycznych. W programie wycieczek przewidziane jest zwiedzanie licznych zabytków architektury położonych w sąsiedztwie kolejki oraz przystanek na piknik.

Fot.: Kolej wąskotorowa

Kolej kursuje na odcinku Piaseczno-miasto - Głusków - Tarczyn - Grójec - Mała Wieś - Mogielnica - Nowe Miasto nad Pilicą. Długość trasy Piaseczno - Grójec - Piaseczno wynosi 56 km, natomiast Piaseczno - Nowe Miasto - Piaseczno 142 km. Kolej wpisana została do rejestru zabytków.

W gminie Piaseczno, w Gołkowie, znajduje się mini ZOO i hodowla strusi. Podczas wycieczki koleją, turyści mogą wysłuchać prelekcji na temat zachowania się i hodowli strusi w Polsce, połączonej ze zwiedzaniem ich stajni, a w zależności od pogody i pory roku również z obejrzeniem piskląt strusi. Na farmie są również kucyki, białe daniele, dziki, pawie, perliczki i bażanty. Jest też para strusi australijskich - Emu.

Agroturystyka:

Coraz większą popularnością cieszą się również gospodarstwa agroturystyczne, które oferują swoim gościom wypoczynek na łonie natury, z dala od zgiełku i hałasu dużego miasta. W gospodarstwach tych wprowadzane są również często ciekawe formy warsztatów rękodzielniczych, przez co propaguje się i ocala od zapomnienia tradycję i kulturę regionu.

Tabela 6: Gospodarstwa agroturystyczne w Powiecie Piaseczyńskim

Gmina	Gospodarstwo Agroturystyczne	Oferta dodatkowa
Gmina Góra Kalwaria	U Teresy 05-530 Góra Kalwaria, Aleksandrów	Kucyki, basen kąpielowy, plac zabaw dla dzieci.
	Gospodarstwo agroturystyczne Izabella Czapska - Eko Karczma 05-530 Góra Kalwaria, Moczydłów 5	Kwatery, wiata grillowa, karczma, przyjęcia, bankiety, konferencje.
	Gospodarstwo agroturystyczne Jabłonka Barbara i Marek Jabłońscy 05-530 Góra Kalwaria	-
	Agrokarolina Karolina 35, 05-530 Góra Kalwaria -	-
Gmina Lesznów	Agroturystyka Jerzy i Zenobia Janiszewscy 05-552 Wólka Kosowska Kolonja Warszawska, ul. Ułanów 43	-
	Agroturystyka Stanisław Kiljańczyk 05-552 Wólka Kosowska Stefanowo, ul. Ułanów 48	Jazdy konne, kucyki.
Gmina Piaseczno	Agroturystyka Zofia i Jerzy Kolanowscy ul. Radnych 44, 05-503 Głusków	Gospodarstwo agroedukacyjne i ekologiczne, hodowla kóz, program dla szkół.
	Galeria „Tradycja” Agnieszka Wesołowska 05-540 Zalesie Górne, Chojnów 52	Folwark pracy twórczej. Galeria sztuki ludowej – ceramika, wiklina, kadzidła, zioła, wyroby konopne. Warsztaty rękodzielnicze: ceramika, witraże. Program dla szkół i przedszkoli, spotkania integracyjne dla firm.
	Agroturystyka Mirosław Stygar 05-502 Piaseczno Gołków, ul. Jaremy 17	Hodowla strusi, mini ZOO, wyroby ze strusia. Program dla szkół i przedszkoli.
	Agroturystyka, Stanisław Wysocki 05-504 Złotokłos, Henryków – Uroczce	Hodowla koni, rekreacja konna
Gmina Prażmów	Agrofarma 05-505 Wola Prażmowska Łoś, ul. 6-go Września 28	Obozy jeździeckie, jazdy rekreacyjne, grill, w sąsiedztwie Lasy Chojnowskie
	Agroturystyka Bożena Ptaszyńska 05-505 Wola Prażmowska Jeziórko, ul. Górna 5	Kwatery, rekreacja konna. Stajnia i pensjonat dla koni
Gmina Tarczyn	Gospodarstwo agroturystyczne Racibory, Natalia i Jarosław Herman 05-555 Tarczyn, Racibory 51	Specjalistyczna hodowla koni, możliwość nocowania w stodole.
	Gospodarstwo agroturystyczne, Gościniec „Wiecha” 05-555 Tarczyn Kawęczyn 58	Stara zagroda wiejska z izbą etnograficzną, izby biesiadne dla 200 osób, boiska, padok, tor jazdy autocrossowej, przejażdżki wozami. Imprezy integracyjne dla firm, pikniki, program dla szkół „Od ziarenka do bochenka”.

	Rancho "Pod Bocianem" 05-555 Tarczyn ul. Nadarzyńska 15, Przyпки	Dwudziestohektarowe rancho koło Tarczyna. Dwie sale biesiadne, pokoje hotelowe, wiatą grillowa. Organizacja pikników, biesiad, przyjęć, spotkań integracyjnych, konferencji wesel. Imprezy plenerowe do 2000 osób.
--	--	--

Źródło: www.piaseczno.pl

Rola agroturystyki w aktywizacji społeczno - gospodarczej wsi na Mazowszu i w całym kraju ma coraz większe znaczenie, zwłaszcza w regionach turystycznie atrakcyjnych pod względem walorów przyrodniczych, krajobrazowych, środowiskowych i zabytków, a więc takich jakimi dysponuje Powiat Piaseczyński.

Korzyści z rozwoju gospodarstw agroturystycznych będą sięgać daleko poza osiągnięcie dodatkowego dochodu przez mieszkańców wsi. Właściciele gospodarstw rolnych, aby uzyskać jak największe obroty w agroturystyce będą musieli dbać o otoczenie, inwestować w ochronę przyrody (oznakowania drzewostanu, wyznaczanie ścieżek rowerowych, ścieżek do wędrówek pieszych, estetyczne pojemniki na odpadki itp.), a samorządy promować zasoby przyrody, zabytkowe obiekty i miejsca historyczne. Dzięki takim działaniom kultywowane będą tradycje i zwyczaje regionu. Rozwój agroturystyki pozwoli na zachowanie zwyczajów, techniki, sztuki i rękodzieła, co w tożsamości każdego regionu, nie tylko Mazowsza jest niezwykle ważne.

Jednym z głównych celów zreformowanej Wspólnej Polityki Rolnej Unii Europejskiej jest wspieranie dywersyfikacji źródeł dochodów osób utrzymujących się dotąd z rolnictwa. Ma to swoje odzwierciedlenie w działaniach Osi 3 Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich: „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” oraz „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw”. Składając wnioski o dofinansowanie w ramach tych dwóch działań, można uzyskać wsparcie na rozwinięcie dodatkowej działalności (np. agroturystycznej) czy utworzenie i prowadzenie nowego przedsiębiorstwa¹⁹.

Baza noclegowa i gastronomiczna:

Bardzo ważnym elementem infrastruktury turystycznej jest baza noclegowa i gastronomiczna. Należy odnotować, iż Powiat Piaseczyński dysponuje bogatą ofertą w tym zakresie. W powiecie znajduje się wiele obiektów hotelowych, pensjonatów i hoteli, które w dość dobrym stopniu zaspokajają potrzeby turystów. Łączna liczba miejsc noclegowych wynosi prawie 1000, z czego najwięcej znajduje się na terenie gminy Konstancin-Jeziorna i Piaseczno. W gminie Prażmów nie funkcjonują obiekty hotelowe.

¹⁹ Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, lipiec 2007.

Miejsca noclegowe na terenie powiatu (poza gospodarstwami agroturystycznymi) oferują:

Gmina Piaseczno

- „U Georgea” – 15 miejsc noclegowych,
- Pensjonat „U Joanny” - 33 miejsca noclegowe,
- Hotel „La Musica” – 26 miejsc noclegowych,
- Pensjonat „U Jerzego” - 40 miejsc noclegowych,
- Hotel „Lando” – 50 miejsc noclegowych,
- Ośrodek rekreacyjno-wypoczynkowy w Zalesiu Górnym
- Willa Staropolska – 15 miejsc noclegowych,
- Ośrodek Wypoczynkowy „Exploris” – 19 miejsc noclegowych,
- Zajazd "Ustronie" Elżbieta Siatkowska – 40 miejsc noclegowych,
- Felberg – 24 miejsca noclegowe,
- Regnerówka – 14 miejsc noclegowych,

Gmina Góra Kalwaria

- Hotel „Nad Wisłą” - 30 miejsc noclegowych,
- Euro Motel – 40 miejsc noclegowych,
- Euro Motel 2 - 24 miejsc noclegowych,
- Na Skarpie, - 18 miejsc noclegowych,
- „JABŁONKA” - 16 miejsc noclegowych + 8 dostawek ,
- Brzeście - 3 miejsca noclegowych,
- Stadnina Chojnów – 6 miejsc noclegowych,
- Obręb - 20 miejsc noclegowych,
- Zajazd Country Club Eko Karczma – 8 miejsc noclegowych,

Gmina Konstancin-Jeziorna

- Pensjonat „Trzy Sosny” – 12 miejsc noclegowych,
- Hotel „Konstancja” – 73 miejsca noclegowe,
- Centrum Konferencyjno-Szkoleniowe – 50 miejsca noclegowe,
- Hotel „Le Matin” -14 miejsc noclegowych,
- Pensjonat „U Sąsiadów” – 50 miejsc noclegowych,
- Pensjonat „Stańczyk” – 35 miejsc noclegowych,
- Ośrodek Doskonalenia Kadr Ministerstwa Gospodarki – 50 miejsc noclegowych,
- Centrum Promocji Kadr – 120 miejsc noclegowych,
- Pensjonat „Alicja” – 56 miejsc noclegowych,
- Hotel „Dwór Macieja” – 36 miejsc noclegowych,
- Apartamenty hotelowe "Arche" – 117 miejsc noclegowych,
- Zajazd „Ustronie” – 62 miejsc noclegowych,

- Dom Pracy Twórczej – 56 miejsc noclegowych,

Gmina Lesznówola

- Hotel „Książę Józef Poniatowski” – 40 miejsc noclegowych,
- Imbir Investment Sp. z o.o. „Wynajem pokoi gościnnych” – 180 miejsc noclegowych.

Gmina Tarczyn

- Zajazd „MALUCH” – 32 miejsca noclegowe,
- Zajazd „BANDEROZA” – 32 miejsca noclegowe,
- Dwór Polski Pod Bocianem – 54 miejsc noclegowych + 9 dostawek,

Baza noclegowa w powiecie dynamicznie się rozwija i równie dynamicznie ewoluuje - zauważalne jest, że obiekty hotelowe coraz częściej wprowadzają do katalogu swoich usług również kompleksową obsługę szkoleniowo-konferencyjną, przez co zyskują nowych klientów i znajdują alternatywne źródło dochodów poza sezonem turystycznym.

W gminach powiatu działają również liczne restauracje zlokalizowane najczęściej przy hotelach oraz puby, bary i punkty małej gastronomii. Są to przede wszystkim:

- Restauracja „Marysieńka” w Górze Kalwarii,
- Restauracja „Villa Czersk” w Górze Kalwarii,
- Restauracja „Rodzinne Grillowanie” w Górze Kalwarii,
- Restauracja „Złoty Róg” w Górze Kalwarii,
- Restauracja „Euro Motel” w miejscowości Baniocha,
- Restauracja „La Boheme Country” w miejscowości Baniocha,
- Restauracja „Stara Chata” w Zalesiu Górnym,
- Restauracja „Georgea” w Piasecznie,
- Restauracja „U Pilarskich” w Piasecznie,
- Restauracja „Gandalf” w Piasecznie,
- Restauracja „U Jana” w Piasecznie,
- Restauracja „Corner” w Piasecznie,
- Restauracja "Odjazd" w Piasecznie,
- Restauracja „Alicja” w Konstancinie-Jeziornej,
- Restauracja „Staropolska” w Konstancinie-Jeziornej,
- Gościniec „Kołomyja” w Konstancinie-Jeziornej,
- Restauracja „Dwór Macieja” w Konstancinie-Jeziornej,
- Restauracja „Konstancja” w Konstancinie-Jeziornej,
- Restauracja Mozart w Mrokowie,
- Gościniec „Wiecha” w Kawęczynie,
- Zajazd „Banderoza” w Tarczynie,

- Rancho "Pod Bocianem" w Tarcynie,
- Leśny Gościniec w Woli Prażmowskiej,
- Restauracja „Pod Łosiem” w Woli Prażmowskiej,
- Open AiR" - restauracja i winiarnia w Magdalence,
- Restauracja CEREGIELA w Lesznowoli.

Realizowana od wielu lat współpraca samorządu powiatu z organizacjami turystycznymi, w tym głównie z PTTK, w zakresie organizacji aktywnych form turystyki i rekreacji ruchowej przynosi coraz większe efekty. Czerpiąc z doświadczeń współpracujących z samorządem podmiotów, Starostwo Powiatowe czyni starania w kierunku upowszechniania krajoznawstwa i turystyki obejmując nimi coraz większy krąg mieszkańców Powiatu.

Podsumowując analizę dotyczącą turystyki w Powiecie Piaseczyńskim, należy stwierdzić, iż władze samorządowe podejmują trafne, kompleksowe i zintegrowane działania na rzecz wykorzystania niewątpliwych walorów turystycznych obszaru. Oferta turystyczna obszaru jest bardzo bogata i skierowana do wielu grup odbiorców, zawierająca różne formy uprawiania sportów czy organizowania wycieczek. Ofertę tę uzupełnia znaczna liczba miejsc noclegowych tak w hotelach jak i w licznych gospodarstwach agroturystycznych oraz rozbudowana baza gastronomiczna.

Dalszy rozwój turystyki w powiecie opierać się będzie na rozszerzaniu i udoskonalaniu oferty oraz powinien obejmować działania służące promocji obszaru (marketing terytorialny, uczestnictwo w targach wojewódzkich, stworzenie i promocja produkt lokalnego, organizacja imprez lokalnych) oraz integracji oferty turystyczne (wspólne przedsięwzięcia gospodarstw agroturystycznych, hoteli, restauracji).

Projekty dotyczące rozwoju turystyki mogą być zgłaszane tak przez władze samorządowe jak i m. in. organizacje pozarządowe, kościoły, przedsiębiorców oraz osoby prowadzące gospodarstwa agroturystyczne do dofinansowania ze środków strukturalnych UE.

1. Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego.

W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2007-2013 przewidziano możliwość dofinansowania w szczególności następujących przedsięwzięć w zakresie turystyki i rekreacji:

- Priorytet V. Wzmacnianie roli miast²⁰ w rozwoju regionu, Działanie 5.2. Rewitalizacja miast.
 - adaptacja, przebudowa lub remonty infrastruktury publicznej związanej z rozwojem funkcji turystycznych, rekreacyjnych, kulturalnych,

²⁰ Dotyczy miast, w tym głównie miast będących siedzibami powiatów, w zakresie projektów wynikających z Lokalnego Programu Rewitalizacji.

- remonty lub przebudowa: placów, rynków, parkingów, placów zabaw dla dzieci, publicznych toalet miejskich, małej architektury (np. tarasy widokowe, fontanny, ławki), miejsc rekreacji, terenów zielonych oraz prace restauracyjne na terenie parków.
- Priorytet VI. Wykorzystanie walorów naturalnych i kulturowych dla rozwoju turystyki i rekreacji, Działanie 6.2. Turystyka:
 - działalność promocyjna (przygotowanie programów rozwoju oraz promocji markowych produktów turystycznych regionu w tym m.in. wykonanie analiz, ekspertyz, badań rynkowych i marketingowych, inwentaryzacja oraz ocena potencjału turystycznego, określenie produktów markowych, rynków promocji, narzędzi i technik promocyjnych),
 - imprezy organizowane w kraju i za granicą, których celem jest promocja turystyczna regionu,
 - targi, w tym udział w targach turystycznych w kraju i za granicą, których celem jest promocja atrakcyjności turystycznej regionu,
 - marketing terytorialny,
 - budowa, przebudowa, rozbudowa, modernizacja i remont bazy noclegowej i gastronomicznej oraz obiektów przeznaczonych na turystykę biznesową,
 - budowa, przebudowa, rozbudowa, modernizacja i remont obiektów i miejsc przeznaczonych na działalność sportową i rekreacyjną, w tym bazy okołoturystycznej,
 - tworzenie i rozwój parków tematycznych,
 - realizacja nowych produktów turystycznych,
 - usuwanie barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych jako element projektu,
 - systemy/centra/ośrodki informacji turystycznej (w tym przygotowanie nieodpłatnych materiałów i publikacji służących informacji turystycznej jako element projektu),
 - tworzenie i rozwój platform informatycznych i baz danych, jako elementów systemu informacji turystycznej (w tym, systemy e-informacji turystycznej),
 - trasy i szlaki turystyczne,
 - tworzenie i rozwój systemów oznakowania obszarów i atrakcji turystycznych,
 - budowa lub wyznaczenie wydzielonych dróg dla rowerów (w tym oznakowanie przejazdów, pasów dla rowerów i śluz rowerowych),
 - wytyczenie dróg rowerowych

- o miejsca parkingowe dla rowerów, kładki i tunele pieszo-rowerowe, oświetlenie tras rowerowych, przebudowa schodów na pochylnie z wykorzystaniem dla rowerzystów.

2. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Mniejsze inwestycje zakresie turystyki, planowane w gminach wiejskich (Lesznówola, Prażmów) oraz miejsko – wiejskie (w miejscowościach poniżej 5000 mieszkańców) mogą być zgłaszane do objęcia dofinansowaniem w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, oś 3, działanie „Odnowa i rozwój wsi”.

Pomocy finansowej udziela się podmiotom (Urząd Gminy, kościoły i związki wyznaniowe, instytucje kultury, organizacje pozarządowe) z tytułu inwestycji w zakresie:

- o budowy, przebudowy, remontu lub wyposażenia obiektów:
 - a) pełniących funkcje publiczne, społeczno-kulturalne, rekreacyjne i sportowe,
 - b) służących promocji obszarów wiejskich, w tym propagowaniu i zachowaniu dziedzictwa historycznego, tradycji, sztuki oraz kultury,
- o kształtowania obszaru przestrzeni publicznej,
- o budowy remontu lub przebudowy infrastruktury związanej z rozwojem funkcji turystycznych, sportowych lub społeczno-kulturalnych,
- o zakupu obiektów charakterystycznych dla tradycji budownictwa w danym regionie, w tym budynków będących zabytkami, z przeznaczeniem na cele publiczne,
- o odnawiania, eksponowania lub konserwacji lokalnych pomników historycznych, budynków będących zabytkami lub miejsc pamięci,
- o kultywowania tradycji społeczności lokalnej oraz tradycyjnych zawodów²¹.

5. Infrastruktura techniczna²²

5.1. Sieć komunikacyjna

5.1.1. Sieć drogowa

Z uwagi na bliskie położenie stolicy i wysoki poziom zurbanizowania obszaru, sieć komunikacyjna na terenie powiatu piaseczyńskiego jest stosunkowo gęsta i dobrze zorganizowana.

²¹ Więcej informacji: Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, „Odnowa i rozwój wsi”, oraz projekt Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi.”

²² Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Piaseczyńskiego na lata 2005-2008 i w perspektywie do roku 2014, s. 27,28 oraz Program Ochrony Środowiska s. 46.

Podstawowy układ komunikacyjny wyznaczają:

- drogi krajowe, zarządzane przez Generalną Dyрекcyję Dróg Krajowych i Autostrad w Warszawie, których łączna długość na terenie powiatu wynosi 58,7 km:
 - droga nr 7 (E77) prowadząca z Pomorza przez Warszawę do przejścia granicznego na Słowację w Chyżnem,
 - droga nr 79 łącząca centralną i południowo-wschodnią części kraju,
 - droga nr 50, która przebiega w całości przez województwo mazowieckie i stanowi otwarty od północy pierścień drogowy wokół aglomeracji warszawskiej,
- drogi wojewódzkie zarządzane przez Mazowiecki Zarząd Dróg Wojewódzkich, których łączna długość na terenie powiatu wynosi 78,6 km:
 - droga nr 724 Warszawa-Konstancin-Jeziorna-Góra Kalwaria,
 - droga nr 721 Nadarzyn-Magdalena-Lesznów-Piaseczno-Konstancin-Jeziorna-Józefów-Wiązowna,
 - droga nr 722 Piaseczno-Jazgarzew-Prażmów-Grójec,
 - droga nr 786 Piaseczno-Łoś-Ruda-Tarczyn-Jeżewice-Mszczonów
 - oraz drogi nr 712, 734, 739, 868, 873, 876, stanowiące ważne połączenia drogowe między Warszawą i powiatami znajdującymi się w granicach warszawskiego obszaru metropolitalnego,
- część dróg powiatowych o łącznej długości 345,1 km, podległych Powiatowemu Zarządowi Dróg w Piasecznie.

Wg aktualnych²³ danych na terenie powiatu jest:

- 345,1 km dróg powiatowych (314,6 km dróg zamiejskich i 30,5 km dróg miejskich), w tym:
 - 75,8%, tj. 261,4 km o twardej nawierzchni (231,2 km dróg zamiejskich i 30,2 km dróg miejskich)
 - 4,3%, tj. 14,7 km o nawierzchni gruntowej ulepszonej (wszystko to drogi zamiejskie)
 - 20%, tj. 69 km o nawierzchni gruntowej nieulepszonej (68,7 km dróg zamiejskich i 0,3 km dróg miejskich)
- 1210 dróg gminnych, w tym:
 - 37% o twardej nawierzchni
 - 29% o nawierzchni twardej ulepszonej
 - 36% o nawierzchni gruntowej

²³ Dane udostępnione przez Zarząd Dróg Powiatowych wg stanu na 2007 r. oraz przez Urzędy Gmin Powiatu Piaseczyńskiego

Znaczna część dróg gminnych przypada na dwa najbardziej zurbanizowane obszary, na których intensywnie rozwija się budownictwo mieszkaniowe: miasto i gmina Piaseczno oraz miasto i gmina Konstancin-Jeziorna. Drogi gminne mają tu głównie charakter ulic miejskich, a ich sieć stanowi w miarę regularny układ dostosowany do bezpośredniej obsługi terenów mieszkaniowych.

Tabela 7: Długość dróg na terenie gmin Powiatu Piaseczyńskiego

Gmina	Długość dróg gminnych	W tym utwardzone
Piaseczno	275 km	17,5%
Konstancin-Jeziorna	220 km.	50,0%
Tarczyn	146 km	69,0%
Prażmów	180 km	29,4%
Lesznów	230 km	18,32%
Góra Kalwaria	120 km	60,0%
Razem	1210,06 km	

Źródło: Dane Urzędów Gmin, 2006 r.

Ruch drogowy koncentruje się głównie na drogach krajowych:

- nr 7 na odcinku Warszawa-Tarczyn-Radom,
- nr 79 na odcinku Warszawa-Piaseczno-Góra Kalwaria
- nr 50 na odcinku Grójec-Góra Kalwaria-Minsk Mazowiecki

oraz na drogach wojewódzkich:

- nr 724 na odcinku Warszawa-Konstancin-Góra Kalwaria
- nr 721 na odcinku Nadarzyn-Piaseczno-Konstancin.

Drogi te stanowią bezpośrednie trasy dojazdowe do Warszawy zarówno dla mieszkańców powiatu pracujących w stolicy, jak i podróżnych z innych części województwa i kraju, co przyczynia się to do ich znacznego zatłoczenia. Dodatkowo, droga nr 721 na charakter obwodnicy dla Warszawy i wyprowadza ruch drogowy, zwłaszcza ciężarowy, z Konstancina i Piaseczna w kierunku zachodnim, do Radomia, Katowic i Poznania.

Duża gęstość ruchu w godzinach szczytu komunikacyjnego na głównych drogach powiatu powoduje znaczne obniżenie ich przepustowości. Od wielu lat najtrudniejsza sytuacja panuje na drodze nr 79, stanowiącej jedyne połączenie Piaseczna z Warszawa. Z uwagi na duże przyrosty ruchu drogowego, powodowane zarówno natężeniem ruchu tranzytowego, jak i wzrastającą liczbą samochodów osobowych na drogach, istnieje uzasadnione zagrożenie całkowitego paraliżu komunikacyjnego ww. tras w godzinach szczytu. Ponieważ sytuacja taka może mieć duży negatywny wpływ na tempo rozwoju społeczno-gospodarczego powiatu, planowana jest na jego obszarze budowa nowych dróg krajowych:

- drogi ekspresowej Warszawa–Kraków tzw. Puławska bis lub trasa N-S, która posiadać będzie węzeł z drogą wojewódzką nr 721,

- droga dojazdowa do projektowanego Cmentarza Południowego w Piasecznie, łącząca go z drogą krakowską oraz
- autostrada A-2, która przebiegać będzie w granicach powiatu.

Pomimo tego, że układ dróg na terenie powiatu jest dobrze rozwinięty, z uwagi na stały przyrost liczby mieszkańców i rozbudowujące się osiedla mieszkaniowe niezbędne jest budowanie nowych połączeń drogowych zarówno wewnątrzpowiatowych, jak i usprawniających ruch ponadlokalny. W planach należy uwzględnić także system rond na przecięciach dróg powiatowych z drogami wojewódzkimi i krajowymi. Taka zmiana organizacji ruchu przyczyni się do zwiększenia bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego i wpłynie na zmniejszenie zatorów na drogach. Konieczne jest również stałe podnoszenie jakości infrastruktury drogowej. Stan techniczny dróg, a tym samym dostępność komunikacyjna poszczególnych obszarów powiatu, mają bowiem istotny wpływ na poziom życia mieszkańców i są czynnikiem warunkującym atrakcyjność terenów inwestycyjnych i dalszy rozwój gmin.

Zarówno Starostwo Powiatowe w Piasecznie jak i poszczególne Urzędy Gmin Powiatu Piaseczyńskiego, dostrzegając potrzebę w zakresie usprawnienia połączeń komunikacyjnych na terenie powiatu planują w najbliższych latach przeprowadzić szereg inwestycji polegających zarówno na budowie jak i remontach dróg.

5.1.2. Komunikacja zbiorowa

Położenie Powiatu w obszarze warszawskiego obszaru metropolitalnego, silne powiązania społeczno-gospodarcze ze stolicą oraz wzrastająca liczba mieszkańców są czynnikami kształtującymi zapotrzebowanie na sprawną i efektywną komunikację zbiorową. Obsługę pasażerską mieszkańcom powiatu zapewnia komunikacja autobusowa i kolejowa.

Podstawowym środkiem transportu w są autobusy kursujące w ramach usług świadczonych przez:

- 1) PKS: przewozy realizowane są przez PPKS Piaseczno i PPKS Grójec i umożliwiają powiązania Powiatu m. in. z Warszawą, Warką, Skierniewicami, Ostrołęką, Piszem.
- 2) Komunikację prywatną:
 - Express Piaseczno na trasie z Piaseczna i okolic miasta do Warszawy,
 - Roj-Bus na trasie Metro Wilanowska-Piaseczno-Zalesie Górne-Ustanów-Ustanówek-Jeziórko oraz Metro Wilanowska-Julianów,
 - Komunikacja Prywatna Marian Witak na trasie Metro Wilanowska- Warszawa Wilanów-Konstancin-Jeziorna-Brzeście-Góra Kalwaria-Wilga²⁴.

3) Warszawską komunikację miejską: linie podmiejskie 700, 703, 707, 709, 710, 715, 721, 724, 725, 727, 728 obsługują gminy Konstancin-Jeziorna, Lesznowola i Piaseczno.

Przez Powiat przechodzą również:

- dwie linie kolejowe relacji:
 - a) Warszawa-Piaseczno-Czachówek-Warka-Radom-Kielce-Kraków,
 - b) Skierniewice-Tarczyn-Góra Kalwaria-Łuków-Siedlce – linia nie obsługuje ruchu pasażerskiego ,
- nie zelektryfikowana bocznica kolejowa Piaseczno-Jeziorna-Siekierki
- kolej wąskotorowa Piaseczno-Grójec, wykorzystywana do celów turystycznych.

Dla dojazdowego ruchu pasażerskiego największe znaczenie ma linia Warszawa-Warka, stanowiąca jedną z tras wylotowych szybkiej kolei miejskiej w aglomeracji warszawskiej, co znacznie ułatwia mieszkańcom przemieszczanie się na tej trasie.

W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2007-2013 przewidziano możliwość dofinansowania w szczególności następujących przedsięwzięć w zakresie infrastruktury drogowej i transportu:

a) Priorytet III: Regionalny system transportowy, Działanie 3.1. Infrastruktura drogowa.

W tym celu realizowane będą przedsięwzięcia dotyczące (...) dróg powiatowych i gminnych poprawiających przede wszystkim poziom rozwoju społeczno – gospodarczego, przyczyniających się do powstania nowych miejsc pracy oraz poprawiające warunki życia społeczności lokalnych.

- Budowa, przebudowa i modernizacja dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą w ciągach tych dróg w zakresie poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego, inteligentnych systemów transportowych, ochrony środowiska, turystyki (np. ścieżki rowerowe, parkingi dla podróżnych, elementy informacyjne).

b) Priorytet III: Regionalny system transportowy, Działanie 3.2. Regionalny transport publiczny.

- Wsparcie transportu publicznego będzie realizowane poprzez projekty polegające na zakupie oraz modernizacji taboru dla przewozów o charakterze regionalnym, tworzenie węzłów komunikacyjnych integrujących różne rodzaje transportu poprzez budowę parkingów "Parkuj i Jedź" oraz wdrażaniu nowoczesnych inteligentnych systemów transportowych i obsługi podróżnych.

c) Priorytet V: Wzmacnianie roli miast²⁵ w rozwoju regionu, Działanie 5.2. Rewitalizacja miast

- o Poprawa funkcjonalności ruchu kołowego, ruchu pieszego, a także estetyki przestrzeni publicznych, w tym: remonty, przebudowa lub modernizacja ulic oraz komunalnych dróg osiedlowych oraz małych obiektów inżynierskich (chodniki i przejścia dla pieszych, ścieżki rowerowe).

5.2. Sieć wodociągowa

Długość sieci wodociągowej na obszarze powiatu piaseczyńskiego wynosi 964,47 km (2,73% długości sieci całego województwa) i obejmuje ponad 20 tys. przyłączy do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania (dane nie uwzględniają liczby przyłączy gminy Piaseczno). Średni stopień zwodociągowania gmin waha się pomiędzy 70,00 a 98,00%. Zużycie wody w 2005 r. roku wyniosło ogółem 6205,6 dam³, co w przeliczeniu na jednego mieszkańca wynosi średnio 43,7m³ i jest niemalże identyczne ze średnim zużyciem wody na Mazowszu (43,8 m³)²⁶.

Szczegółowe dane na temat długości sieci wodociągowej i liczby przyłączy przedstawia tabela nr 8.

Tabela 8: Infrastruktura wodociągowa na terenie Powiatu Piaseczyńskiego

Wyszczególnienie / Gmina	Długość sieci [km]	Liczba przyłączy [szt]	Stopień zwodociągowania gminy [%]
Góra Kalwaria	230,0	6.332	95,00%
Konstancin-Jeziorna	70,0	30	b.d.
Lesznowola	74,3	6.823	98,00%
Piaseczno	336,87	b.d.	80,46%
Prażmów	120,00	2.966	88,00%
Tarczyn	133,3	3.962	70,00%
Powiat Piaseczyński	964,47	20.113	„27

Źródło: Dane Urzędów Gmin, 2006 r.

Intensywne rozrastanie się nowych osiedli mieszkaniowych na terenach wiejskich w powiecie było głównym czynnikiem stymulującym rozwój systemów wodociągowych w poszczególnych gminach. Najniższy poziom zwodociągowania odnotowuje się w gminie

²⁵ Dotyczy miast, w tym głównie miast będących siedzibami powiatów, w zakresie projektów wynikających z Lokalnego Programu Rewitalizacji.

²⁶ Na podstawie danych z Urzędów Gmin i analizy danych statystycznych z lat 2003-2006, Bank Danych Regionalnych www.stat.gov.pl

²⁷ Średni procent zwodociągowania powiatu piaseczyńskiego nie może zostać wyliczony ze względu na brak danych ze wszystkich gmin powiatu

Konstancin-Jeziorna, gdzie dostęp do sieci zarówno w mieście jak i na terenach wiejskich jest ograniczony.

Źródłem zbiorowego zaopatrzenia w wodę miast i gmin Powiatu Piaseczyńskiego jest w głównej mierze bardzo wydajny, czwartorzędowy poziom wód gruntowych, eksploatowany ponad 20 ujęciami ze stacjami uzdatniania wody. Istnieje również powiązanie infrastruktury wodociągowej Powiatu z infrastrukturą powiatów sąsiednich w postaci:

- podłączenia części miasta i gminy Piaseczno oraz gminy Lesznowola do magistrali Wodociągu Centralnego Warszawskiego,
- podłączenie części gminy Lesznowola do wodociągu „Walędów”, należącego do - sąsiadującej z Lesznowolą – pruszkowskiej gminy Nadarzyn.

Na terenie gminy istnieją również indywidualne ujęcia wód podziemnych, wykorzystywane przez mieszkańców niezwodociągowanych obszarów, głównie na terenach wiejskich.

Tabela 9: Stacje uzdatniania wody i studnie głębinowe w gminach powiatu

Gmina Góra Kalwaria	SUW Baniocha SUW Czersk SUW Brzeście SUW Coniew SUW Sierzchów SUW Kalwaryjska SUW Zakalwaria SUW Kąty SUW Brzumin SUW Sobików
Gmina Konstancin-Jeziorna	SUW ul. Literatów w Konstancinie SG ul. Warecka w Konstancinie SG osiedle Grapa w Konstancinie SG Metsa Tissue SG Ogrodu Botanicznego PAN w Powsinie Wodociąg Warszawski SUW „Siedliska” SUW Bielawa SUW Opacz SUW Brzeście
Gmina Lesznowola	SUW Stara Iwiczna SUW Mroków Wodociąg Warszawski SUW „Walędów” Nadarzyn
Gmina Piaseczno	SUW Borowiec SUW Głusków SUW Grochowa SUW Jazgarzew SUW Mieszkowo SUW Orzeszyn SUW Runów SUW Siedliska SUW Zalesie Dolne SUW Zalesie Górne SUW Złotokłos SUW Żeromskiego w Piasecznie
Gmina Prażmów	SUW Łoś

	SUW Krupia Wólka SUW Uwieliny SUW Wola Wągrowzka
Gmina Tarczyn	SG ul. Szarych Szeregów w Tarczynie SG ul. Kółkowa w Tarczynie SG ul. Wąska w Tarczynie SUW ul. Szarych Szeregów w Tarczynie SG „Suchodół” SG „Pawłowice” SG „Kopana”

Źródło: Dane Urzędów Gmin, 2006 r.

System zaopatrywania mieszkańców Powiatu w wodę pitną należy uznać za dość dobrze rozwinięty, a wskaźnik zwodociągowania za porównywalny ze średnią wojewódzką.

5.3. Sieć kanalizacyjna

Na terenie powiatu występuje bardzo duża dysproporcja pomiędzy długością sieci kanalizacyjnej i wodociągowej. Do sieci kanalizacyjnej przyłączonych jest w zależności od gminy, między 35 a 68% gdy z wodociągu wartości te wahają się pomiędzy 70 a 98% . Poziom wyposażenia gmin w infrastrukturę służącą odprowadzaniu i oczyszczaniu ścieków komunalnych jest na bardzo niskim poziomie. W powiecie funkcjonuje zaledwie 306,25 km czynnej sieci kanalizacyjnej, liczba przyłączy do budynków wynosi 5.420 szt.

Tabela 10: Infrastruktura kanalizacyjna na terenie Powiatu Piaseczyńskiego.

Wyszczególnienie / Gmina	Długość sieci [km]	Liczba przyłączy [szt]	Stopień skanalizowania gminy [%]
Góra Kalwaria	70,0	1.360	51%
Konstancin-Jeziorna	28,4	b.d.	b.d.
Lesznowola	40,6	3.563	68%
Piaseczno	146,85	b.d.	42,71%
Prażmów	0	0	0
Tarczyn	20,4	497	35%
Powiat Piaseczyński	306,25	5.420	_²⁸

Źródło: Dane Urzędów Gmin 2006 r.

Najwyższy poziom skanalizowania odnotowuje się w gminach Lesznowola i Góra Kalwaria. Gmina Prażmów jest jedyną gminą, na terenie której nie istnieje sieć kanalizacji zbiorczej, co uniemożliwia jej mieszkańcom systemowe, bezpieczne dla środowiska gospodarowanie ściekami bytowymi. Największe dysproporcje między długością wodociągu i kanalizacji występują w gminach: Góra Kalwaria, Prażmów i Piaseczno.

²⁸ Średni procent skanalizowania powiatu piaseczyńskiego nie może zostać wyliczony ze względu na brak danych ze wszystkich gmin powiatu

Większość mieszkańców Powiatu korzysta z indywidualnych systemów odprowadzania ścieków wykorzystując do tego celu przydomowe zbiorniki bezodpływowe, w wielu przypadkach nieuszczelne i przyczyniające się do przenikania zanieczyszczeń do gruntu. Jedynie w przypadku niektórych skupisk osadniczych funkcjonują przydomowe oczyszczalnie ścieków – najczęściej przy nowych budynkach w tzw. ekskluzywnych osiedlach mieszkaniowych. Na terenach wiejskich korzystanie ze zbiorników bezodpływowych jest najczęściej równoznaczne z nielegalnym sposobem ich opróżniania bezpośrednio na pola i do wód powierzchniowych, co powoduje zanieczyszczenie środowiska naturalnego, w tym wód podziemnych. Nakłada się na to dodatkowo problem pochodzących z produkcji rolnej zanieczyszczeń obszarowych. Taki stan rzeczy stanowi zagrożenie dla zdrowia i życia ludności, która w dużym stopniu nadal korzysta z indywidualnych ujęć wody pitnej.

W powiecie piaseczyńskim funkcjonuje 9 komunalnych oczyszczalni ścieków:

- oczyszczalnia miejska w Piasecznie, obsługująca gminę Piaseczno i wschodnią część gminy Lesznowola,
- oczyszczalnia ścieków w Wólce Kozodawskiej (gm. Piaseczno)
- oczyszczalnia ścieków w Moczydłowie (gm. Góra Kalwaria) obsługująca gminę Góra Kalwaria i części gminy Konstancin,
- oczyszczalnia ścieków w Kosowie (gm. Lesznowola),
- oczyszczalnia ścieków w Wólce Kosowskiej (gm. Lesznowola),
- oczyszczalnia ścieków znajdująca się przy MZPOW „Agros – Fortuna” (gm. Tarczyn).

W 2006 r. komunalne oczyszczalnie na terenie powiatu oczyściły łącznie 5.509 dam³ ścieków, natomiast ilość wody dostarczonej gospodarstwom domowym wyniosła 6.856,3 dam³. Istotna część nieoczyszczonych ścieków jest więc w sposób niezorganizowany odprowadzana bezpośrednio do środowiska naturalnego. Świadczy o tym również fakt, że pomimo odbioru nieczystości wozami asenizacyjnymi z nieskanalizowanych obszarów, zaledwie 52,41% ludności powiatu jest obsługiwanej przez oczyszczalnie ścieków, przy czym jedynie 20,16% to mieszkańcy wsi.²⁹

Istniejący system odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych na terenie Powiatu Piaseczyńskiego jest nieefektywny i niewystarczający dla obecnych potrzeb.

Brak działań inwestycyjnych w zakresie budowy infrastruktury kanalizacyjnej w powiecie, przy istotnych dysproporcjach pomiędzy długością sieci kanalizacyjnej i wodociągowej, stanowi zagrożenie dla środowiska naturalnego oraz zdrowia i życia mieszkańców. Działania z zakresu uporządkowania gospodarki ściekowej należą do zadań poszczególnych gmin i muszą być przez nie realizowane. Inwestycje te są pośrednio

²⁹ Bank Danych Regionalnych, www.stat.gov.pl,

związane z zadaniami powiatu, ponieważ wpływają negatywnie na środowisko przyrodnicze, za którego odpowiedni stan odpowiada także starostwo powiatowe³⁰.

W latach 2007-2013 jednostki samorządu terytorialnego mogą ubiegać się o dofinansowanie inwestycji w zakresie uporządkowania gospodarki wodno-kanalizacyjnej z następujących programów operacyjnych:

1. Infrastruktura i środowisko – przedsięwzięcia w aglomeracjach powyżej 50 000 RLM,
2. Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego

W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2007-2013 przewidziano możliwość dofinansowania w szczególności następujących przedsięwzięć w zakresie infrastruktury kanalizacyjnej:

- a) Priorytet I: Tworzenie warunków dla rozwoju potencjału innowacyjnego i przedsiębiorczości na Mazowszu, Działanie 1.3 Kompleksowe przygotowanie terenów pod działalność gospodarczą
 - o Uzbrojenie terenu związane z dostarczeniem podstawowych mediów: kanalizacji, wodociągu, instalacji elektrycznych, gazowych oraz dróg wewnętrznych.
- b) Priorytet IV. Środowisko, zapobieganie zagrożeniom i energetyka, Działanie 4.1. Gospodarka wodno-ściekowa.
 - o Budowa, rozbudowa, modernizacja systemów, infrastruktury i urządzeń służących do oczyszczania, gromadzenia, przesyłania i odprowadzania ścieków komunalnych i przemysłowych: sieci kanalizacyjnych, oczyszczalni ścieków, przepompowni, przydomowych oczyszczalni ścieków.
- Priorytet V: Wzmacnianie roli miast³¹ w rozwoju regionu, Działanie 5.2. Rewitalizacja miast
 - o Budowa, remonty lub przebudowa sieci kanalizacyjnych i innych urządzeń do oczyszczania, gromadzenia, odprowadzania i przesyłania ścieków.

3. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich

Inwestycje w zakresie gospodarki wodno-kanalizacyjnej, planowane w gminach wiejskich (Lesznówola, Prażmów) oraz miejsko – wiejskie (w miejscowościach poniżej 5000 mieszkańców) mogą być zgłaszane do objęcia dofinansowaniem w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, oś 3, działanie „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej.”

³⁰ Art. 4 pkt. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym.

³¹ Dotyczy miast, w tym głównie miast będących siedzibami powiatów, w zakresie projektów wynikających z Lokalnego Programu Rewitalizacji.

Pomocy udziela się na realizację projektów w zakresie gospodarki wodno-ściekowej w szczególności (...) odprowadzania i oczyszczania ścieków, w tym systemów kanalizacji sieciowej lub kanalizacji zagrodowej.

5.4. Gospodarka odpadami

W gminach powiatu wykorzystywane są następujące systemy zbiórki odpadów komunalnych:

- zbiórka odpadów niesegregowanych – podstawowy system zbierania odpadów, funkcjonujący na podstawie indywidualnych umów zawieranych przez właścicieli nieruchomości z firmami świadczącymi usługi w zakresie wywozu śmieci (system funkcjonuje na terenie wszystkich gmin),
- selektywna zbiórka odpadów – obejmuje odpady przeznaczone do recyklingu takie jak: szkło, papier i tektura, metale i tworzywa sztuczne (system funkcjonuje na terenie wszystkich gmin),
- zbiórka odpadów niebezpiecznych – obejmuje odpady typu: azbest, odpady budowlane, baterie (system funkcjonuje na terenie gmin Góra Kalwaria, Konstancin-Jeziorna i Piaseczno),
- zbiórka odpadów wielkogabarytowych (system funkcjonuje w gminach Góra Kalwaria, Konstancin-Jeziorna, Piaseczno).

Według danych GUS w 2006 r³². na terenie powiatu powstało 187,1 tys. ton odpadów, z czego 39% zostało poddanych odzyskowi (recyklingowi).

Cały teren Powiatu Piaseczyńskiego jest objęty zorganizowanym usuwaniem odpadów komunalnych. Koncesje na wywóz odpadów posiada kilkadziesiąt firm prywatnych, usługi te świadczą również spółki z udziałem gminy i gminne zakłady budżetowe:

- Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych SITA Sp. z o.o. w Piasecznie,
- Zakład Gospodarki Komunalnej w Konstancinie-Jeziornej,
- Zakład Gospodarki Komunalnej w Górze Kalwarii.

Z rejestrów prowadzonych przez gminy wynika, że nie wszystkie powstające w gospodarstwach domowych odpady objęte są zbiórką, o czym świadczy powstawanie tzw. „dzikich wysypisk” oraz spalanie śmieci w indywidualnych paleniskach. Konieczne jest rozszerzenie systemu gospodarki odpadami dla zachowania walorów środowiskowych Powiatu. W latach 2007-2013 jednostki samorządu terytorialnego mogą ubiegać się o dofinansowanie inwestycji w tym zakresie w ramach następujących programów operacyjnych:

1. Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego

³² Bank Danych Regionalnych, www.stat.gov.pl,

Priorytet IV. Środowisko, zapobieganie zagrożeniom i energetyka, Działanie 4.2.

Ochrona powierzchni ziemi.

- tworzenie i rozwój systemów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych,
- budowa, rozbudowa, modernizacja instalacji do segregacji odpadów komunalnych i przemysłowych,
- kompleksowe oczyszczanie terenu z odpadów zawierających azbest, a także usuwanie azbestu z budynków użyteczności publicznej,
- budowa składowisk odpadów niebezpiecznych,
- projekty zmierzające do likwidacji istniejących składowisk wraz z unieszkodliwianiem ich zawartości, również „dzikich wysypisk śmieci”,
- dostosowanie istniejących składowisk odpadów do obowiązujących przepisów,
- rekultywacja terenów zdegradowanych.

2. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich

Inwestycje w zakresie gospodarki odpadami (tworzenia systemu zbioru, segregacji, wywozu odpadów komunalnych), planowane w gminach wiejskich (Lesznówola, Prażmów) oraz miejsko – wiejskie (w miejscowościach poniżej 5000 mieszkańców) mogą być zgłaszane do objęcia dofinansowaniem w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, oś 3, działanie „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej.”

5.5. Sieć ciepłownicza

Sposób zaopatrzenia mieszkańców Powiatu w ciepło jest zróżnicowany. Na obszarach gęstej zabudowy, w miastach, funkcjonują centralne systemy grzewcze dostarczające ciepło na potrzeby obiektów komunalnych, spółdzielczego budownictwa wielorodzinnego oraz obiektów użyteczności publicznej. Mieszkańcy domów jednorodzinnych oraz gospodarstw na obszarach wiejskich korzystają z indywidualnych źródeł ciepła. Zarówno centralne jak i indywidualne kotły grzewcze wykorzystują paliwo stałe, w niewielkiej części źródłem ciepła jest olej opałowy oraz gaz propan-butan.

W ramach planowania działań z zakresu rozwoju infrastruktury technicznej na terenie powiatu należy rozważyć możliwość rozbudowy istniejących lub budowy nowych centralnych sieci ciepłowniczych na terenach o gęstej zabudowie mieszkaniowej, celem wyeliminowania źródeł niskiej emisji i poprawy stanu środowiska naturalnego. Tego typu inwestycje mogą być współfinansowane ze środków UE w ramach programów operacyjnych:

1. Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego

Priorytet IV. Środowisko, zapobieganie zagrożeniom i energetyka, Działanie 4.3. Ochrona powietrza, energetyka

- budowa, rozbudowa i modernizacja publicznej infrastruktury służącej do produkcji i przesyłu energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych,

- o budowa jednostek wytwarzania ciepła w skojarzeniu (kogeneracja),
- o budowa, rozbudowa i modernizacja systemów ciepłowniczych na efektywne energetycznie poprzez stosowanie energooszczędnej technologii i rozwiązań,
- o wyposażenie systemów ciepłowniczych w instalacje ograniczające emisje zanieczyszczeń pyłowych i gazowych do powietrza,
- o przekształcenie istniejących systemów ogrzewania obiektów użyteczności publicznej w systemy przyjazne dla środowiska.

2. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich

Inwestycje polegające na wytwarzaniu lub dystrybucji energii ze źródeł odnawialnych, w szczególności wiatru, wody, energii geotermalnej, słońca, biogazu albo biomasy planowane w gminach wiejskich (Lesznów, Prażmów) oraz miejsko – wiejskie (w miejscowościach poniżej 5000 mieszkańców) mogą być zgłaszane do objęcia dofinansowaniem w ramach osi 3, działanie „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej.”

5.6. Sieć elektryczna

System elektroenergetyczny na terenie Powiatu Piaseczyńskiego dysponuje znacznymi rezerwami mocy. Na obszarze powiatu nie ma ograniczeń w przydzielach mocy, w tym również na cele grzewcze. Stan techniczny urządzeń przesyłowych i rozdzielczych jest dobry.

Według danych statystycznych, w 2005 r. na terenie powiatu było 53.356 odbiorców energii elektrycznej, w tym w miastach 26.874 i na wsiach 26.482. W porównaniu do danych z lat poprzednich wyraźnie widoczny jest wzrost liczby odbiorców na obszarach pozamiejskich, co wskazuje na intensywny rozwój tych terenów pod kątem osadniczym. Zużycie energii elektrycznej w 2005 r. wyniosło 175.585 MWh, w tym w miastach 78.168 MWh i na terenach wiejskich 97.417 MWh³³.

Jednostki samorządu terytorialnego, planujące inwestycje w zakresie budowy, rozbudowy i modernizacji lokalnej i regionalnej infrastruktury przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej mogą ubiegać się o dofinansowanie w ramach RPO Priorytet IV. Środowisko, zapobieganie zagrożeniom i energetyka, Działanie 4.3. Ochrona powietrza, energetyka.

5.7. Mieszkalnictwo

Zasoby mieszkaniowe w Powiecie są stosunkowo duże i stale zwiększa się ich liczba. Przeważająca część zasobów należy do prywatnych właścicieli i są to na ogół budynki jedno lub kilkurodzinne na pozawiejskich osiedlach mieszkaniowych. Jest to jednocześnie najintensywniej rozwijający się segment budownictwa w powiecie piaseczyńskim. Mieszkania

³³

Bank Danych Regionalnych, www.stat.gov.pl,

komunalne, będące we własności samorządów gminnych, stanowią jedynie 5% zasobów mieszkaniowych w powiecie, dodatkowo większość z nich wymaga pilnych remontów i modernizacji zarówno w odniesieniu do stanu technicznego samych budynków, jak i ich wyposażenia w podstawową infrastrukturę techniczną.

Tabela 11: Zasoby mieszkaniowe w Powiecie Piaseczyńskim w latach 2003-2006

Wyszczególnienie	2003	2004	2005	2006
Zasoby mieszkaniowe ogółem – liczba mieszkań,	48.698	50.041	51.426	52.888
w tym: <i>Komunalne</i>	2.731	2.712	2.672	2.703
<i>Spółdzielni mieszkaniowych</i>	6.092	6.176	6.030	6.030
<i>Zakładowe</i>	1.562	1.562	1.372	1.372
<i>Osób fizycznych</i>	37.598	38.078	39.035	39.370
<i>Pozostałych podmiotów</i>	715	1.513	2.317	3.413
Zasoby mieszkaniowe ogółem – powierzchnia użytkowa w m ²	3.866.224	4.017.714	4.179.919	4.326.317
Mieszkania wyposażone w wodociąg	91%	91%	91%	91%
Mieszkania wyposażone w ustęp spłukiwany	85%	86%	86%	87%
Mieszkania wyposażone w łazienkę	84%	85%	85%	86%
Mieszkania wyposażone w C.O.	77%	78%	77%	78%
Mieszkania wyposażone w gaz sieciowy	60%	59%	58%	56%

Źródło: Bank Danych Regionalnych, www.stat.gov.pl

Wyposażenie mieszkań w instalacje techniczne kształtuje się na zadowalającym poziomie, na co niewątpliwie wpływ mają inwestycje gmin w podstawową infrastrukturę techniczną. Zaznaczyć należy jednak, że jedynie około 60% zasobu mieszkaniowego jest podłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej.

Powiat Piaseczyński, z uwagi na silne oddziaływanie Warszawy i stały przyrost mieszkańców, charakteryzuje się dużym przyrostem nowych mieszkań, co przedstawia poniższa tabela:

Tabela 12: Przyrost nowych mieszkań na terenie Powiatu Piaseczyńskiego w latach 2003-2006

Wyszczególnienie	2003	2004	2005	2006
Powiat Piaseczyński ogółem				
Budynki mieszkalne oddane do użytku ogółem	483	762	811	623
Mieszkania oddane do użytku – liczba mieszkań	661	1.713	1.622	1.564
Mieszkania oddane do użytku – powierzchnia użytkowa w m ²	99.815	195.368	191.990	162.833
Gmina Piaseczno				
Budynki mieszkalne oddane do użytku ogółem	128	346	341	285
Mieszkania oddane do użytku – liczba mieszkań	214	1.012	1.033	1.013
Mieszkania oddane do użytku – powierzchnia użytkowa w m ²	28.906	104.171	102.130	86.033
Gmina Góra Kalwaria				
Budynki mieszkalne oddane do użytku ogółem	136	88	113	47

Mieszkania oddane do użytku – liczba mieszkań	142	119	113	64
Mieszkania oddane do użytku – powierzchnia użytkowa w m ²	21.645	14.518	15.449	7.917
Gmina Konstancin-Jeziorna				
Budynki mieszkalne oddane do użytku ogółem	85	98	94	123
Mieszkania oddane do użytku – liczba mieszkań	483	762	811	623
Mieszkania oddane do użytku – powierzchnia użytkowa w m ²	22.016	31.469	25.741	34.987
Gmina Lesznowola				
Budynki mieszkalne oddane do użytku ogółem	62	124	146	112
Mieszkania oddane do użytku – liczba mieszkań	483	762	811	623
Mieszkania oddane do użytku – powierzchnia użytkowa w m ²	13.462	25.834	30.568	26.720
Gmina Tarczyn				
Budynki mieszkalne oddane do użytku ogółem	28	40	41	13
Mieszkania oddane do użytku – liczba mieszkań	82	141	56	13
Mieszkania oddane do użytku – powierzchnia użytkowa w m ²	6.861	9.895	7.426	1.985
Gmina Prażmów				
Budynki mieszkalne oddane do użytku ogółem	44	66	76	43
Mieszkania oddane do użytku – liczba mieszkań	44	65	76	40
Mieszkania oddane do użytku – powierzchnia użytkowa w m ²	6.925	9.481	10.676	5.191

Źródło: Bank Danych Regionalnych, www.stat.gov.pl

Z przedstawionych wyżej danych wyraźnie wynika, że najintensywniejszy rozwój budownictwa mieszkaniowego ma miejsce w gminach Piaseczno, Konstancin-Jeziorna i Lesznowola. W tych gminach również od 2003 r. odnotowano największy przyrost liczby mieszkańców: w gminie Piaseczno o 11%, w gminie Lesznowola o 13% i mniejszym stopniu w gminie Konstancin-Jeziorna o prawie 3%.

Stałe powiększanie się zasobu mieszkaniowego w gminach Powiatu Piaseczyńskiego świadczy o intensywnym rozwoju obszaru, związanym z tendencjami suburbanistycznymi.

W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2007-2013 przewidziano możliwość dofinansowania w szczególności następujących przedsięwzięć dotyczących mieszkalnictwa:

Priorytet V: Wzmacnianie roli miast³⁴ w rozwoju regionu, Działanie 5.2. Rewitalizacja miast

- renowacja wspólnych części wielorodzinnych budynków mieszkalnych³⁵,
- adaptacja budynków na cele z przeznaczeniem dla osób o niskich dochodach lub osób o szczególnych potrzebach,

zlokalizowane na obszarze problemowym wskazanym w Lokalnym Programie Rewitalizacji, na którym występują, co najmniej dwa niekorzystne zjawiska społeczne: wysoki poziom

³⁴ Dotyczy miast, w tym głównie miast będących siedzibami powiatów, w zakresie projektów wynikających z Lokalnego Programu Rewitalizacji.

³⁵ Beneficjentami uprawnionymi są także spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe oraz TBS

ubóstwa i wykluczenie społeczne, wysoka stopa długotrwałego bezrobocia, niekorzystne tendencje demograficzne, niski poziom wykształcenia, wysoki poziom przestępczości, degradacja środowiska, mała aktywność gospodarcza, wysoka liczba imigrantów, grup etnicznych, narodowościowych lub uchodźców; dodatkowo musi występować niski poziom wartości zasobów mieszkaniowych lub niski poziom wydajności energetycznej budynków.

5.8. Identyfikacja problemów w zakresie położenia, środowiska naturalnego, infrastruktury technicznej w Powiecie.

1. Niespójność terytorialna Powiatu m. in. w zakresie wyposażenia w infrastrukturę techniczną
2. Zły stan czystości wód powierzchniowych i podziemnych,
3. Nieuporządkowana gospodarka wodno-kanalizacyjna w gminach Powiatu, znaczna rozbieżność długości sieci kanalizacyjnej w stosunku do sieci wodociągowej,
4. Brak kompleksowego rozwiązania gospodarki odpadami, niska świadomość ekologiczna mieszkańców, szczególnie obszarów wiejskich,
5. Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego wynikające z natężenia ruchu drogowego oraz wielu źródeł niskiej emisji,
6. Konieczność zapewnienia infrastruktury technicznej o odpowiednim standardzie, zwiększającej się liczbie mieszkańców Powiatu,
7. Niedrożność komunikacyjna Powiatu wynikająca m. in. z braku inteligentnych systemów transportowych oraz ze złego stanu technicznego dróg,
8. Postępująca urbanizacja Powiatu powodująca uszczuplanie zasobów terenów inwestycyjnych (przeważająca funkcja mieszkaniowa wobec funkcji społecznych),
9. Tendencja do nadmiernej penetracji terenów leśnych.

6. Sfera gospodarcza

6.1. Charakterystyka działalności gospodarczej i rynek pracy

W 2005 r. w Powiecie Piaseczyńskim zatrudnienie znalazło 33.704 osób, z czego 7955 w sektorze publicznym (31%), a w sektorze prywatnym 25.749 (69%). Najwięcej osób pracowało w usługach, następnie w sektorze przemysłowym i budownictwie, najmniej osób zatrudnionych było w rolnictwie.

Tabela 13: Liczba osób zatrudnionych na terenie Powiatu Piaseczyńskiego w latach 2003-2006

Pracujący w głównym miejscu pracy	2003	2004	2005	2006
Pracujący ogółem	31.904	32.157	33.704	33.990
Mężczyźni	17.010	17.199	18.196	18.357
Kobiety	14.894	14.958	15.508	15.633

Źródło:
Bank
Danych

Regionalnych, www.stat.gov.pl

Struktura pracujących na terenie Powiatu jest zróżnicowana. Największym rynkiem pracy jest gmina Piaseczno, gdzie w 2006 r. zatrudnionych było 19.607 osób. Równie atrakcyjna pod względem poziomu zatrudnienia jest gmina Lesznowola, w której dzięki intensywnemu rozwojowi gospodarczemu w ciągu ostatnich lat, zatrudnienie znalazło 5.203 osób. Tendencja wzrostowa w zakresie zatrudnienia występuje także w gminie Tarczyn. Liczba osób zatrudnionych w gminie Prażmów nie ulega istotnym zmianom, spadek miejsc pracy odnotowuje się natomiast w gminach Góra Kalwaria i Konstancin-Jeziorna.

Jednocześnie, zauważalna jest zmiana struktury ilościowej zatrudnianych pracowników – coraz więcej firm to przedsiębiorstwa małe, kilkusobowe, co wpływać może np. na zmniejszenie liczby miejsc pracy poszczególnych zakładach, pomimo ogólnego wzrostu zatrudnienia na terenie powiatu.

Skala zatrudnienia w gminach jest ściśle związana z liczbą podmiotów gospodarczych, funkcjonujących na ich terenach. Z roku na rok na terenie powiatu działalność otwiera coraz większa liczba podmiotów gospodarczych, przede wszystkim działających w sektorze prywatnym. Liczba podmiotów sektora publicznego ulega niewielkim zmianom. Największy procentowy przyrost firm na swoim terenie odnotowały gminy Lesznowola (17,4%), Piaseczno (9,1%) i Prażmów (8,3%).

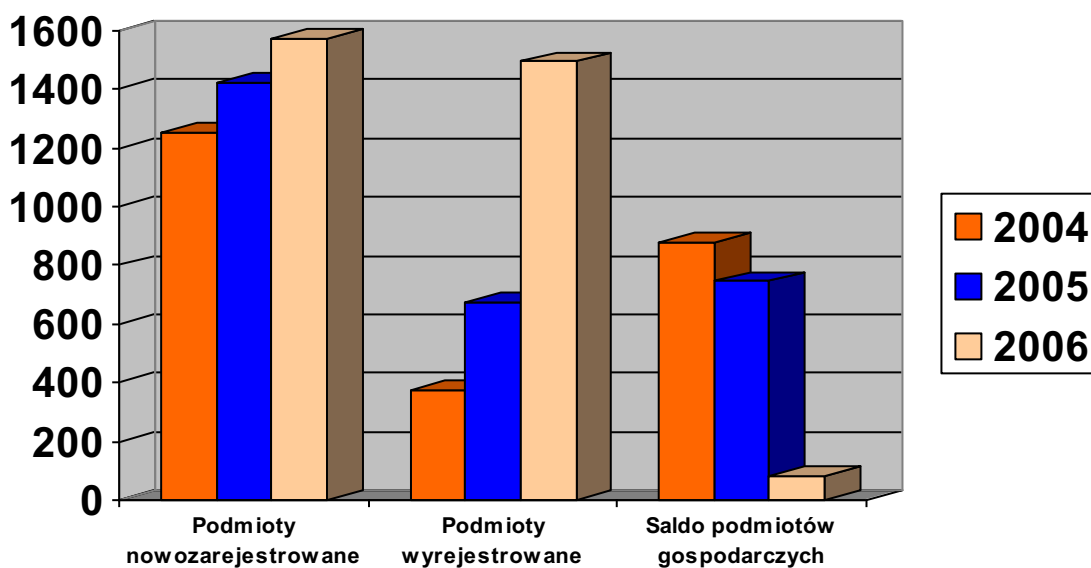
Tabela 14: Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w Powiecie Piaseczyńskim w latach 2000-2006

Rok	Gmina					
	Góra Kalwaria	Konstancin-Jeziorna	Lesznowola	Piaseczno	Prażmów	Tarczyn
2000	1.901	2.980	806	b.d.	382	b.d.
2001	1.983	3.150	797	b.d.	441	b.d.
2002	2.028	3.256	870	b.d.	474	78
2003	2.098	3.329	890	b.d.	507	62
2004	2.150	3.376	1.205	5.885	528	81
2005	2.147	3.470	1.637	6.438	554	97
2006	2.225	3.550	1.922	7.018	600	97

Źródło: Dane Urzędów Gmin

Wykres 1

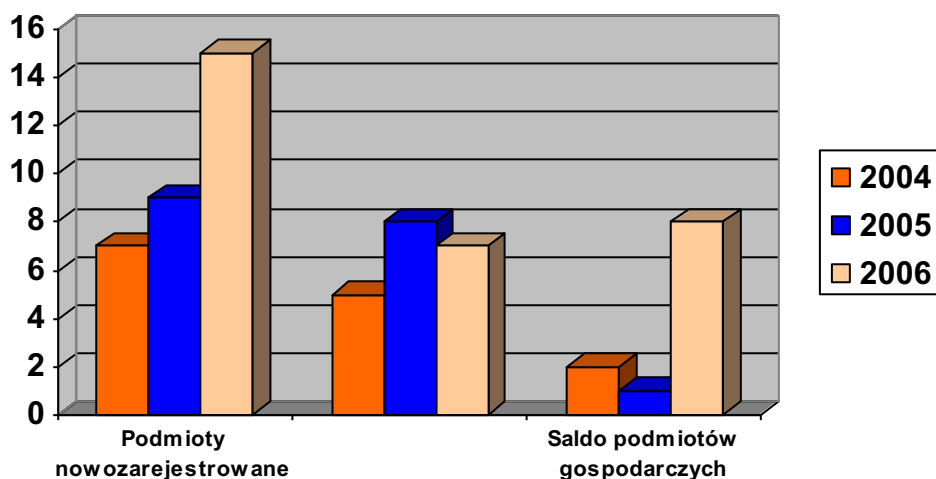
Liczba podmiotów gospodarczych w sektorze prywatnym

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, www.stat.gov.pl

Wykres 2

Liczba podmiotów gospodarczych w sektorze publicznym

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, www.stat.gov.pl

Saldo podmiotów gospodarczych działających na terenie powiatu jest wciąż dodatnie, co jest korzystne zarówno dla rynku pracy, jak i sytuacji społeczno-gospodarczej

mieszkańców powiatu. Zauważa się jednak, że z roku na rok dodatnia różnica pomiędzy noworejestrowanymi i likwidowanymi podmiotami zmniejsza się.

Tabela 15: Saldo powstających i wyrejestrowywanych podmiotów gospodarczych

Wyszczególnienie	Sektor prywatny			Sektor publiczny		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006
Podmioty nowozarejestrowane	1254	1421	1574	7	9	15
Podmioty wyrejestrowane	377	675	1494	5	8	7
Saldo podmiotów gospodarczych	877	746	80	2	1	8

Źródło: Bank Danych Regionalnych, www.stat.gov.pl

Lista firm, które wybrały Powiat Piaseczyński jako miejsce do prowadzenia swojej działalności jest bardzo długa. Są wśród nich globalne koncerny, jak i polskie firmy, które od podstaw budowały swój sukces w latach 90-tych. Wśród inwestorów znalazły się firmy wysokich technologii, firmy handlowe, budowlane, logistyczne i produkcyjne – wiele z nich to liderzy swojej branży. Są to też główni pracodawcy powiatu w sektorze prywatnym, zatrudniający również mieszkańców powiatów ościennych (tabela 16).

Tabela 16: Główne podmioty gospodarcze gmin Powiatu Piaseczyńskiego

Góra Kalwaria	
1	Cofinec Polska Sp. z o.o.
2	Fackelmann Polska
3	Fetco
4	Gardena Polska Sp. z o.o.
5	Inco Veritas Sp. z o.o. Zakład Chemii Gospodarczej
6	Janoschka Polska Sp. z o.o.
Konstancin-Jeziorna	
1	GTC
2	Metsa Tissue
3	Reault Dyszkiewicz
4	Stara Papiernia
Lesznowola	
1	Royal Hurt
2	Browar Jabłonowo
3	EURO TRUCK Sp.z o.o.
4	GD POLAND DISTRIBUTION CENTRE
5	SEMIH
6	ASG PL
7	ASEAN PL
8	Eveline Cosmetics
9	Systemair
10	Kamis Przyprawy
11	BRILUX
12	Action
13	Medagro International
14	Jarper
15	Linpac Plastics Polska
16	Hydro – Plast

17	BSH Klima Sp. z o.o.
18	Vet Trade Sp. z o.o.
19	Tedex Spedition
20	TM Truck
21	Huta Szkła Artystycznego i Unikatowego
Gmina Piaseczno	
1	Audi, Volkswagen Rowinski & Wajdemajer
2	Auchan
3	Bautech
4	Bisk
5	BizeA
6	DHL
7	Display-Multimedia
8	dr Irena Eris
9	Dworek Polski
10	Energis
11	Energomontaż Północ
12	Hörmann
13	Jakon
14	Kandro-2
15	Kaufland
16	Kisan
17	Klinkier-Bud
18	Leroy Merlin
19	Mercedes Borowski
20	Merlin.pl
21	Multi-Hekk
22	Norauto
23	PIB Lech
24	Reynaers Aluminium
25	Sedno
26	S&G
27	Technicolor
28	Thomson Multimedia
29	Toyota Chodzen
Prażmów	
1	Danpol – Zakład Produkcji Mebli
2	Zakład Piekarniczo-Cukierniczy
3	„Mosspol” Sp. J.
4	ROL-BUD-SERWIS
5	Centrum Budowlane WZM-BUD Serwis
Tarczyn	
1	Przedsiębiorstwo Produkcji Urządzeń Chłodniczych Sp. z o.o.
2	Zakład Energetyczny „Warszawa-Teren” S.A.
3	Browar Jabłonowo S.J.
4	Ceramika-Tarona Sp. z o.o.
5	Zielona Budka S.A. Zakład w Kotorydzu
6	Altmaster Sp. z o.o. Grzędy
7	Binder International Warszawa Sp. z o.o. Tarczyn
8	Polski Koncern Naftowy Orlen S.A. Tarczyn
9	Perfetti Van Melle Sp. z o.o.
10	Centrobud Tarczyn Sp. J.

Dynamiczny przyrost działalności gospodarczej i wzrost atrakcyjności inwestycyjnej Powiatu Piaseczyńskiego przekłada się na korzystną sytuację w zakresie zatrudnienia i powstawania nowych miejsc pracy. Jednocześnie, należy zauważyć wyzwania przed jakimi stoją przedsiębiorstwa:

- coraz częściej borykają się one z trudnościami kadrowymi związanymi z niedostosowaniem kompetencji osób poszukujących pracy do potrzeb przedsiębiorstwa,
- konieczność ponoszenia nakładów inwestycyjnych na wdrażanie nowych technologii, związane z utrzymaniem konkurencyjnej pozycji na rynku.

Rozwój przedsiębiorstw w zakresie wspomnianym powyżej wspierają środki strukturalne w ramach wielu programów operacyjnych: Innowacyjna Gospodarka, Kapitał Ludzki, Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego a także – w zakresie różnicowania działalności na obszarach wiejskich i tworzenia oraz rozwoju przedsiębiorstw – Program Rozwoju Obszarów Wiejskich.

6.2. Rolnictwo

Według dostępnych danych GUS struktura terenów użytkowanych rolniczo w Powiecie Piaseczyńskim przedstawiała się w 2005 roku następująco:

Tabela 17: Powierzchnia gruntów rolnych w gminach powiatu w 2005 r.

Gmina	Powierzchnia użytków rolnych ogółem [ha]	Grunty orne ogółem [ha]	Sady ogółem [ha]	Łąki ogółem [ha]	Pastwiska ogółem [ha]	Lasy i grunty leśne [ha]	Pozostałe grunty i nieużytki [ha]
Góra Kalwaria	8.771	4.314	2.785	760	912	2.968	2.772
Konstancin-Jeziorna	4.738	3.621	414	272	431	998	2.092
Lesznowola	4.917	4.365	280	137	135	840	1.160
Piaseczno	6.626	4.932	707	656	331	3.756	2.440
Prażmów	5.736	4.380	306	521	529	2.170	705
Tarczyn	8.444	5.637	1.662	387	758	1.902	1.069
Powiat	39.232	27.249	6.154	2.733	3.096	12.634	10.238

Źródło: Bank Danych Regionalnych, www.stat.gov.pl

Wysoki udział gruntów użytkowanych rolniczo w ogólnej powierzchni mają gminy Lesznowola i Prażmów. Również w tych gminach największy odsetek zajmują grunty orne, wykorzystywane pod uprawy: w Lesznowoli 88,7%, w Prażmowie 76%. W gminie Góra Kalwaria, a także w gminie Tarczyn popularne jest sadownictwo. W rejonie

grójecko-warecko-piaseczyński notuje się największą koncentrację sadów w Polsce. Gospodarstwa specjalizujące się w sadownictwie posiadają nowoczesne chłodnie i przechowalnie. Nastawione są na dostarczanie owoców mieszkańcom aglomeracji warszawskiej.

Struktura obszarowa gospodarstw rolnych w Powiecie jest przeciętna. Średnio na 1 gospodarstwo rolne wypadało w powiecie 4,2 ha użytków rolnych. Większe obszarowo gospodarstwa rolne występują w gminie Prażmów i Tarczyn oraz w mniejszym stopniu w gminie Góra Kalwaria.

Tabela 18: Struktura gospodarstw rolnych wg wielkości w Powiecie Piaseczyńskim w 2007 r.

Liczba gospodarstw							
Powierzchnia gruntów w ha	Piaseczno	Góra Kalwaria	Kostancin -Jeziorna	Lesznowola	Tarczyn	Prażmów	Powiat
1,01-4,99	969	1991	865	681	1530	620	6656
5,00-9,99	207	330	86	277	378	610	1888
10,00-14,99	33	50	18	24	68	320	513
15,00-49,99	8	26	9	3	35	160	241
Powyżej 50,00	1	1	0	1	2	0	5

Źródło: Dane Urzędów Gmin

Ze względu na rozdrobnioną strukturę gospodarstw rolnych na terenie Powiatu Piaseczyńskiego i ich niedoinwestowanie, produkcja rolna wielu z nich stanowi jedynie zabezpieczenie potrzeb własnych. Przyszłość rolnicza Powiatu i całego kraju należy do nowoczesnych, specjalistycznych gospodarstw towarowych i grup producenckich. Właściciele mniejszych gospodarstw powinni podjąć działania w celu dywersyfikacji dochodów np. poprzez świadczenie usług pozarolniczych, w tym agroturystycznych. Tego typu działania wspierane są w ramach Działania „Różnicowanie działalności na obszarach wiejskich”.

6.3. Identyfikacja problemów w sferze gospodarczej

1. Trudności przedsiębiorców w znalezieniu pracowników posiadających odpowiednie kwalifikacje,
2. Niska dochodowość małych gospodarstw rolnych, które dominują w ogólnej liczbie podmiotów,
3. Słaba tendencja do dywersyfikacji dochodów gospodarstw rolnych,
4. Zbyt mała liczba punktów skupu produktów rolnych,
5. Słabo rozwinięte i zinstytucjonalizowane grupy producenckie.

7. Sfera społeczna

7.1. Sytuacja demograficzna

Powiat Piaseczyński, wg. stanu na koniec 2006 r., zamieszkuje 145,5 tys. osób (prawie 234 osób/km²) i pod względem liczby mieszkańców zajmuje on czwarte miejsce wśród powiatów ziemskich w województwie mazowieckim. Mieszkańcy powiatu stanowią 2,8% ludności województwa mazowieckiego (dla porównania w 2000 r. - 2,1%, w 2003 r. – 2,7%).

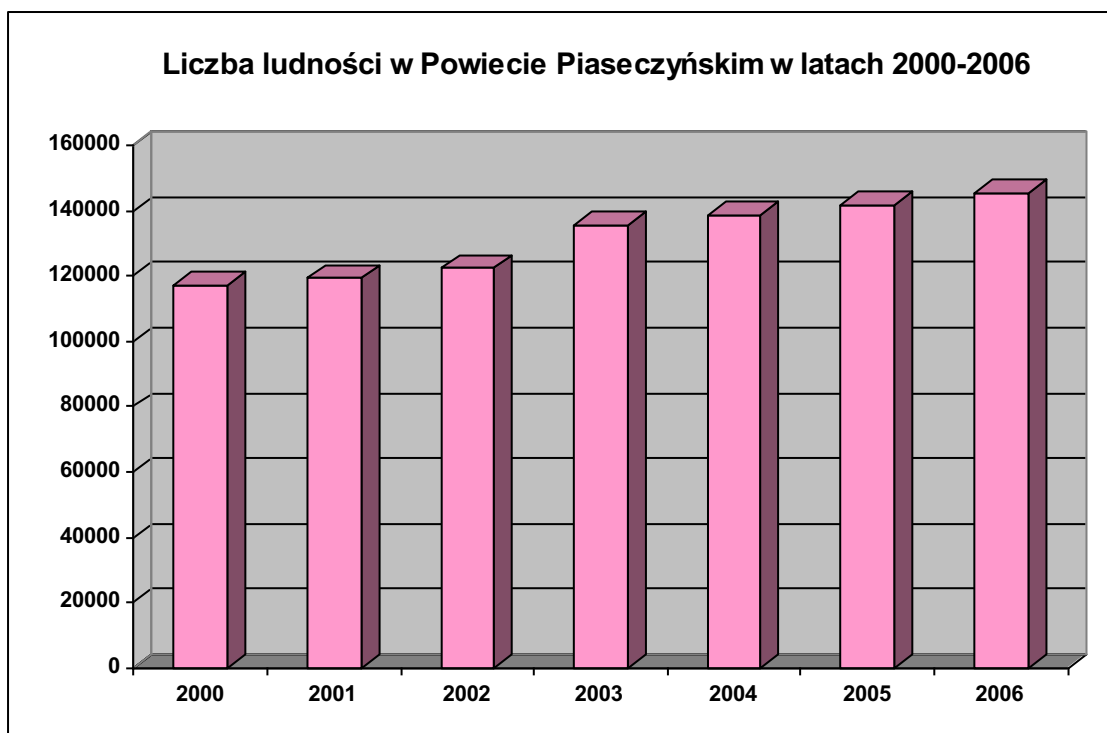
Liczba ludności Powiatu od 2000 r. nieprzerwanie wzrasta, co ilustruje tabela nr 19. W roku 2003 liczba ludności powiatu zwiększyła się o 13.368 osób w wyniku przyłączenia do niego gminy Tarczyn. Wzrastająca liczba ludności i coraz większa dynamika tego zjawiska świadczy o intensywnym rozwoju powiatu.

Tabela 19: Stan ludności w Powiecie w latach 2003-2006

Wyszczególnienie	Liczba ludności w powiecie						
	2003	2004	Zmiana 2004/2003	2005	Zmiana 2005/2004	2006	Zmiana 2006/2005
Ludność ogółem	135.640	138.580		141.732		145.484	
Kobiety	70.189	71.795	2,2%	73.513	2,3%	75.552	2,6%
Mężczyźni	65.451	66.785		68.219		69.932	

Źródło: Bank Danych Regionalnych, www.stat.gov.pl

Wykres 3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Najwięcej mieszkańców liczą gminy Piaseczno, Góra Kalwaria i Konstancin-Jeziorna. Są to jednocześnie gminy czerpiące najwięcej korzyści wynikających z bliskiego sąsiedztwa stolicy, związanych z intensywnym rozwojem działalności gospodarczej na obszarach otaczających Warszawę.

Tabela 20: Liczba ludności w gminach Powiatu w latach 2003-2006

Wyszczególnienie	Liczba ludności			
	2003	2004	2005	2006
Góra Kalwaria	23.627	23.745	23.912	24.066
Konstancin-Jeziorna	22.570	22.737	22.903	23.132
Lesznowola	14.416	15.013	15.526	16.320
Piaseczno	56.755	58.482	60.572	62.879
Prażmów	8.059	8.242	8.372	8.566
Tarczyn	10.213	10.361	10.447	10.521
Powiat	135.640	138.580	141.732	145.484

Źródło: Bank Danych Regionalnych, www.stat.gov.pl

Przyrost mieszkańców na terenie powiatu powodowany jest wysokim dodatnim saldem migracji, występującym we wszystkich 6 gminach. Biorąc pod uwagę dynamikę przyrostu mieszkańców, najatrakcyjniejsze dla osiedlania się nowych osób są gminy: Piaseczno (jako stolica powiatu) i Lesznowola (najprężniej w ostatnich latach rozwijająca się gmina powiatu). Charakterystyczne dla powiatów otaczających Warszawę, w tym również piaseczyńskiego jest to, że przeważająca liczba napływającej ludności to mieszkańcy Warszawy lub osoby pracujące w stolicy, która z wielu względów staje się dla nich nieatrakcyjnym miejscem zamieszkania.

Tabela 21: Saldo migracji w ruchu wewnętrznym w Powiecie Piaseczyńskim w 2006 r.

Wyszczególnienie	Saldo migracji
Gmina Góra Kalwaria	211
Gmina Konstancin-Jeziorna	227
Gmina Lesznowola	698
Gmina Piaseczno	1.944
Gmina Prażmów	199
Gmina Tarczyn	36
Powiat	3315

Źródło: Bank Danych Regionalnych, www.stat.gov.pl

Z uwagi stały przyływ ludności istotne jest podejmowanie działań mających na celu rozwój infrastruktury technicznej: dróg, kanalizacji i wodociągów, oraz zapewnianie

mieszkańcom dostępu do podstawowych usług, takich jak opieka zdrowotna, edukacja i pomoc społeczna.

Również przyrost naturalny w skali całego powiatu, zwłaszcza gmin o największym saldzie migracji, jest dodatni. Z uwagi na fakt, że na terenie powiatu osiedlają się nowi mieszkańcy, w szczególności młodzi ludzie w wieku produkcyjnym należy się spodziewać, że sytuacja ta w przeciągu najbliższych lat będzie się utrzymywać.

Tabela 22: Przyrost naturalny w Powiecie Piaseczyńskim w 2006 r.

Wyszczególnienie	Przyrost naturalny
Gmina Góra Kalwaria	-50
Gmina Konstancin-Jeziorna	-3
Gmina Lesznowola	95
Gmina Piaseczno	366
Gmina Prażmów	-7
Gmina Tarczyn	37
Powiat	438

Źródło: Bank Danych Regionalnych, www.stat.gov.pl

Struktura wiekowa mieszkańców Powiatu Piaseczyńskiego w porównaniu do średniej w województwie i powiatach ościennych jest korzystniejsza pod względem ekonomicznym i demograficznym, z uwagi na zdecydowanie niższy wskaźnik ludności w wieku poprodukcyjnym oraz wyższy odsetek dzieci i młodzieży. Udział ludności Powiatu w poszczególnych ekonomicznych grupach wieku przedstawia się następująco:

Tabela 23: Ludność wg płci i wieku w Powiecie na tle województwa i powiatów ościennych

Wyszczególnienie	W wieku przedprodukcyjnym		W wieku produkcyjnym		W wieku poprodukcyjnym	
	2006	2003	2006	2003	2006	2003
Powiat Piaseczyński	21,6%	20,8%	64,6%	65,2%	13,8%	14,0%
Powiat Grodziski	21,2%	20,1%	62,6%	63,6%	16,2%	16,2%
Powiat Pruszkowski	19,6%	18,7%	64,7%	64,9%	15,7%	16,4%
Województwo Mazowieckie	20,7%	19,3%	62,7%	63,7%	16,6%	17,0%

Źródło: Bank Danych Regionalnych, www.stat.gov.pl

Zwiększanie się liczby osób w wieku przedprodukcyjnym, przy jednoczesnym spadku udziału grupy w wieku poprodukcyjnym pozwala wnioskować, że społeczeństwo powiatu jest społeczeństwem młodym. Wysokie dodatnie saldo migracji i osiedlanie się w gminach powiatu nowych mieszkańców, najczęściej młodych małżeństw, stanowić może o utrzymaniu się tej korzystnej tendencji i wpływać na intensywny rozwój społeczno-gospodarczy obszaru.

Poniższa tabela prezentuje dane szczegółowe, dotyczące liczby ludności gmin powiatu według płci i ekonomicznych grup wieku.

Tabela 24: Ludność wg płci i wieku w gminach Powiatu w 2006 r.

Gminy	Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym		Liczba ludności w wieku produkcyjnym		Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym	
	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety
Góra Kalwaria	2.540	2.391	7.998	7.679	1.133	2.429
Konstancin-Jeziorna	2.260	2.085	7.531	7.400	1.250	2.811
Lesznowola	1.892	1.804	5.524	5.541	622	1.155
Piaseczno	6.991	6.549	20.739	21.104	2.755	5.690
Prażmów	958	958	2.873	2.700	364	756
Tarczyn	1.097	1.088	3.531	3.242	545	1.055
Powiat	15.738	14.882	48.196	47.666	6.669	13.896

Źródło: Bank Danych Regionalnych, www.stat.gov.pl

Podsumowując analizę sytuacji demograficznej w powiecie należy zauważyć, iż bliskość Warszawy, będącej największym ośrodkiem pracy na Mazowszu, w powiecie piaseczyńskim wpływa na występujące w Powiecie tendencje:

- dodatnie saldo migracji i dodatni przyrost naturalny,
- stały wzrost liczby mieszkańców,
- korzystna struktura wiekowa ludności.

Tendencje te mają zasadniczy związek ze wzrostem atrakcyjności inwestycyjnej i osadniczej gmin Powiatu oraz ich intensywnym rozwojem w aspekcie społeczno-gospodarczym, a jednocześnie jest silnym stymulatorem działań w zakresie zapewnienia ludności dostępu do podstawowych usług.

7.2. Bezrobocie

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy, na koniec czerwca 2007 r. w Powiecie Piaseczyńskim zarejestrowanych było 3.726 bezrobotnych, w stosunku do 5.375 osób w 2004 r. Spadek liczby zarejestrowanych osób pozostających bez pracy wyniósł w tym okresie aż 31%.

Wskaźnik bezrobocia (stopa bezrobocia) wyliczony, jako stosunek liczby bezrobotnych do osób czynnych zawodowo wynosi dla Powiatu Piaseczyńskiego (rejonu działania Powiatowego Urzędu Pracy) 7,4%.

Tabela 25: Stopa bezrobocia w Powiecie w stosunku do średniej dla województwa i kraju w latach 2004-2007

Rok	Powiat	Województwo	Kraj
2006	7,4%	12,2%	13,8%
2005	9,1%	14,8%	17,7%
2004	9,6%	14,6%	19,0%

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Piasecznie, Bank Danych Regionalnych www.stat.gov.pl

Sytuacja w zakresie bezrobocia w powiecie piaseczyńskim, kształtuje się znacznie korzystniej w porównaniu z sytuacją dla województwa i kraju, gdzie stopa bezrobocia wynosi odpowiednio 9,8% i 13,8%. Zaznaczyć należy jednak, że ogólnodostępne statystyki obrazują skalę zjawiska w sposób uproszczony, ponieważ nie obejmują tzw. bezrobocia ukrytego, które w powiecie – podobnie jak w całym kraju – stanowi istotny problem społeczny i gospodarczy.

Tabela 26 : Struktura bezrobocia w Powiecie Piaseczyńskim w latach 2004-czerwiec 2007

Wyszczególnienie	2004	2005	2006	06.2007
Liczba zarejestrowanych bezrobotnych	5.375	5.330	4.327	3.726
Ze względu na płeć				
Kobiety	2.577	2.571	2.164	1.873
Mężczyźni	2.798	2.759	2.163	1.853
Ze względu na typ				
Osoby poprzednio pracujące	4.302	4.309	3.568	3.085
Osoby dotychczas niepracujące	1.073	1.021	759	641
Ze względu na miejsce zamieszkania				
Bezrobotni zamieszkali w miastach	2.483	2.495	2.062	1.785
Bezrobotni zamieszkali na wsi	2.892	2.835	2.265	1.941
Ze względu na prawo do świadczeń				
Bezrobotni z prawem do zasiłku	626	758	575	570
Bezrobotni bez prawa do zasiłku	4.749	4.572	3.752	3.156
Ze względu na wykształcenie				
Wyższe	376	401	375	334
Policealne, średnie zawodowe	1.251	1.199	906	811
Średnie ogólnokształcące	300	301	286	274
Zasadnicze zawodowe	1.461	1.462	1.103	860
Gimnazjalne i poniżej	1.987	1.967	1.657	1.447

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Piasecznie, Bank Danych Regionalnych www.stat.gov.pl

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w powiecie spada w dość szybkim tempie, przy czym spadek ten jest większy w grupie mężczyzn, niż kobiet. Pod względem płci, wśród ogółu bezrobotnych nieznacznie przeważają kobiety (50,3%), głównie w wieku 45-54 lat (541 osób).

Więcej bezrobotnych zamieszkuje obszary wiejskie, niż miasta, zaznaczyć jednak należy, że na wsi bez pracy pozostaje więcej mężczyzn niż kobiet. Najwyższy odsetek bezrobotnych odnotowano w grupie osób z wykształceniem gimnazjalnym i podstawowym, które są najmniej przystosowane do obecnego rynku pracy a ich kwalifikacje nie korespondują z oczekiwaniami pracodawców. Wg statystyk PUP w Piasecznie, do grupy tej zaliczają się przede wszystkim osoby po 45 roku życia, zamieszkujące obszary wiejskie.

Równie wysoki poziom bezrobocia odnotowuje się w grupie osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym, jednak tu jest zauważalny bardzo duży spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych – od 2004 r. wyniósł on 41%. Jest to dowodem na zmianę

potrzeb na rynku pracy i coraz większe zainteresowanie pracodawców pracownikami posiadającymi wykształcenie ukierunkowane zawodowo.

Zdecydowana większość mieszkańców powiatu, zarejestrowanych w Urzędzie Pracy, to osoby poprzednio pracujące, które utraciły zatrudnienie w wyniku zmian gospodarczych na lokalnym rynku pracy, likwidacji zakładu pracy, czy też wejścia w wiek przedemerytalny. Największa liczba bezrobotnych to osoby w wieku 45-54 lat.

Tabela 27: Bezrobotni w podziale wiekowym w latach 2004 – czerwiec 2007

Wyszczególnienie	2004	2005	2006	06.2007
Wiek 18-24 lata ogółem	1066	929	643	472
<i>w tym kobiet</i>	551	480	349	260
Wiek 25-34 lata ogółem	1.431	1.343	1.127	972
<i>w tym kobiet</i>	783	771	658	580
Wiek 35-44 lata ogółem	1.064	1.046	819	694
<i>w tym kobiet</i>	527	526	432	378
Wiek 45-54 lata ogółem	1.438	1.497	1.228	1.090
<i>w tym kobiet</i>	646	698	606	541
Wiek 55 lat i więcej	376	515	510	498
<i>w tym kobiet</i>	70	96	119	114

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Piasecznie, Bank Danych Regionalnych www.stat.gov.pl

Jak wynika z powyższych danych, liczba osób bezrobotnych we wszystkich przedziałach wiekowych zmniejsza się, a największy spadek od 2004 r. odnotowuje się wśród ludzi młodych, w grupach wiekowych:

- 18-24 lata (56% ogółem, 53% w przypadku kobiet),
- 25-34 lata (32% ogółem, 26% w przypadku kobiet),
- korzystne zmiany zachodzą również wśród osób w wieku 45-54 lat.

Jest to dobra prognoza dla Powiatu i ten trend, biorąc pod uwagę wskaźniki makroekonomiczne, powinien zostać utrzymany.

Informacje na temat kształtowania się liczby i struktury osób bezrobotnych w gminach powiatu przedstawia poniższa tabela:

Tabela 28: Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w gminach Powiatu Piaseczyńskiego w latach 2004-2006

Gmina	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych								
	Bezrobotni ogółem			Mężczyźni			Kobiety		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006	2004	2005	2006
Góra Kalwaria	1141	1144	932	590	617	467	551	527	465
Konstancin-Jeziorna	937	909	743	513	497	413	424	412	330
Lesznowola	505	499	406	282	250	192	223	249	214
Piaseczno	1932	1959	1606	959	946	757	973	1.013	849
Prażmów	441	378	299	239	207	170	202	171	129
Tarczyn	419	441	341	215	242	164	204	199	177

Źródło: Bank Danych Regionalnych, www.stat.gov.pl

We wszystkich gminach bezrobocie w 2006 r. w stosunku do roku 2005 spadło o kilkanaście/kilkadziesiąt procent. Największy spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych miał miejsce w gminach Tarczyn (22,68%) oraz Prażmów (20,9%), najmniejszy spadek odnotowano w gminie Piaseczno (18%).

Jedynie w gminie Konstancin-Jeziorna bezrobocie wśród kobiet zmniejszyło się bardziej, niż w grupie mężczyzn. W pozostałych gminach powiatu na ogólny spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych wpływ ma głównie zmniejszanie się bezrobocia wśród mężczyzn.

Pozytywne zmiany na rynku pracy, wzrost atrakcyjności inwestycyjnej powiatu oraz zwiększona mobilność mieszkańców przekładają się na systematyczny spadek bezrobocia. Dalsze zmiany na rynku pracy wspierane będą w latach 2007-2013 dzięki absorpcji środków Europejskiego Funduszu Społecznego, tak w ramach projektów systemowych jak i konkursowych.

7.3. Infrastruktura edukacyjna

Realizacja procesu dydaktyczno-wychowawczego, edukacja, wychowanie, dbałość o kondycję psychiczną i fizyczną młodego pokolenia, pobudzenie aktywności społecznej były i będą otaczane szczególną troską ze strony zarówno samorządu powiatowego, jak i samorządów gminnych. Stąd też realizacja wielu przedsięwzięć, mających na celu zwiększenie poziomu nauczania, poszerzenie oferty edukacyjnej i zapewnienie jak najlepszych warunków do rozwoju dzieci i młodzieży.

Edukacja jest priorytetem w działalności Powiatu Piaseczyńskiego. Powiat jest organem prowadzącym dla 10 placówek oświatowo-wychowawczych, w których uczy się i jest objętych opieką 2.923 uczniów i wychowanków. Młodzież z terenu powiatu piaseczyńskiego naukę pobiera w szkołach ponadgimnazjalnych, przede wszystkim w Piasecznie, gdzie zlokalizowane są trzy zespoły szkół, oraz Górze Kalwarii (2 placówki), Konstancinie–Jeziornej i Tarcynie (po jednej placówce). W powiecie funkcjonują zarówno w licea ogólnokształcące, jak i szkoły ponadgimnazjalne zawodowe i zasadnicze zawodowe. Zestawienie placówek oświatowych podległych powiatowi zawiera poniższa tabela:

Tabela 29: Placówki oświatowe prowadzone przez Powiat Piaseczyński

Placówka	Szkoły funkcjonujące w placówce	Liczba uczniów
Zespół Szkół im. Władysława Reymonta ul. Mirkowska 39 05-520 Konstancin–Jeziorna	I Liceum Ogólnokształcące	116
	I Liceum Profilowane	30
	I Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych,	95
	I Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych	95

Zespół Szkół Nr 1 ul. Szpitalna 10 05-500 Piaseczno	I Liceum Ogólnokształcące	0
	I Liceum Profilowane	80
	Technikum Nr 1	262
	Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 1	116
Zespół Szkół Nr 2 im. Emilii Plater ul. Aleja Brzóz 26 05-501 Piaseczno	II Liceum Ogólnokształcące	207
	Technikum Nr 2	155
Zespół Szkół Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego ul. Chyliczkowska 20 05-500 Piaseczno	III Liceum Ogólnokształcące	108
	Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych	147
	Technikum nr 3	320
	Liceum Profilowane	57
	Szkoła Policealna dla Dorosłych	81
	Internat	63
Zespół Szkół Zawodowych im. Marszałka F. Bielińskiego ul. Budowlanych 14 05-530 Góra Kalwaria	I Liceum Profilowane	89
	Technikum nr 2	173
	Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 2	86
	I Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych	0
Zespół Szkół Zawodowych im. ppor. E. Gierczak ul. Ks. Sajny 4 05-530 Góra Kalwaria	Technikum Nr 1	191
	Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 1	79
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych ul. Stępkowskiego 11 05-555 Tarczyn	Liceum Profilowane	52
	Szkoła Policealna dla Dorosłych	21
	Technikum Uzupełniające dla Dorosłych	25
Zespół Szkół Specjalnych nr 1 ul. Potulickich 1 05-510 Konstancin- Jeziorna	Szkoła Podstawowa	5
	Gimnazjum	19
Zespół Szkół Specjalnych Łbiska ul. B. Chrobrego 83 05-502 Piaseczno	Szkoła Podstawowa	54
	Gimnazjum	51
	Szkoła przysposabiająca do zawodu	33
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy ul. Szpitalna 12 05-500 Piaseczno	Szkoła Podstawowa	36
	Gimnazjum	38
	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	25
	Internat	
Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna Ul. Chyliczkowska 2005- 500 Piaseczno		14

Źródło: Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Piaseczyńskiego, s. 39-41 oraz www.piaseczno.pl

Niepubliczne Placówki Oświatowo-Wychowawcze dotowane przez Powiat Piaseczyński

1. Prywatne Liceum Ogólnokształcące
ul. Mirkowska 39
05-520 Konstancin-Jeziorna
2. Katolickie Liceum Ogólnokształcące im. C. Plater-Zyberkówny (Gimnazjum, Liceum)
ul. Chyliczkowska 20 E
05-500 Piaseczno

3. Ośrodek Szkolno-Wychowawczy „ Dom Matki Dobrego Pasterza” (Gimnazjum, Liceum Profilowane, Zasadnicza Szkoła Zawodowa)
ul. Zgoda 14
05-500 Piaseczno
4. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Centrum Kształcenia i Rehabilitacji (Szkoła Policealna)
ul. Gąsiorowskiego 12/14
05-510 Konstancin-Jeziorna
5. Specjalny Ośrodek Wychowawczy Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia Św. Wincentego a' Paulo
ul. Chrobrego 83 Pęchery-Łbiska
05-502 Piaseczno

W Piasecznie działa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, w której pracuje kadra doświadczonych psychologów, pedagogów, neurologopedów i terapeutów. Poradnia oferuje dzieciom i młodzieży do 19 roku życia, uczącym się na terenie powiatu piaseczyńskiego, bezpłatną pomoc psychologiczno- pedagogiczną. Z uwagi na rosnące potrzeby w zakresie usług świadczonych przez poradnie, w najbliższym czasie planowana jest budowa nowej siedziby Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej oraz jej wyposażenie w nowoczesny sprzęt.

W ostatnich latach Powiat przeprowadził szereg remontów, które w znacznym stopniu polepszyły warunki nauczania w prowadzonych przez samorząd placówkach. Wśród zrealizowanych zadań należy wymienić w szczególności przebudowę budynku nr 45 w Górze Kalwarii przy ul. Dominikańskiej 9 na szkołę i warsztaty szkolne Zespołu Szkół Zawodowych w Górze Kalwarii, ul. Sajny 4.

Na najbliższe lata planowane są kolejne inwestycje, które pozwolą dostosować bazę oświatową do standardów europejskich (m. in. przystosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych budynku Zespołu Szkół Specjalnych w Łbiskach, odbudowa stodoły i rozbudowa ujeżdżalni dla koni w Zespole Szkół RCKU, przebudowa strychu na pokoje mieszkalne w internacie w Zespole Szkół RCKU, dobudowa sal zawodowych mechanicznych w Zespole Szkół nr 1 w Piasecznie) i pozwolą wyeliminować niską efektywność energetyczną budynków (termomodernizacja oraz wymiana co w Zespole Szkół nr 1, w Zespole Szkół w Konstancinie – Jeziornej oraz w Zespole Szkół Specjalnych w Łbiskach).

Na terenie powiatu, obok szkół i placówek oświatowo-wychowawczych prowadzonych przez powiat, funkcjonują:

- 13 samodzielnych szkół podstawowych,
- 5 samodzielnych gimnazjów,

- 15 zespołów szkół, w których funkcjonują szkoła podstawowa i gimnazjum,
- Liceum Ogólnokształcące im. I Dywizji Kościuszkowskiej w Piasecznie.
- Szkoły niepubliczne: Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii „Dom Matki Dobrego Pasterza”, Specjalny Ośrodek Wychowawczy Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego a’Paulo, Prywatne Liceum Ogólnokształcące nr 54, Akademia Viessmann Szkoła Policealna Nowoczesnych Technik Grzewczych, Katolickie Liceum Ogólnokształcące im. C. Plater-Zyberkówny, Prywatne Liceum Ogólnokształcące, Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy dla Niepełnosprawnych Ruchowo.

W powiecie funkcjonują także przedszkola publiczne i niepubliczne.

Wg danych na koniec października 2007 r., w placówkach podległych samorządom gminnym uczy się 12.283 uczniów. Szczegółowe informacje na temat szkół szczebla podstawowego i gimnazjalnego na terenie powiatu prezentuje poniższa tabela:

Tabela 30: Placówki oświatowe prowadzone przez gminy Powiatu Piaseczyńskiego

Szkoła	Ilość uczniów	Ilość nauczycieli w osobach	Ilość nauczycieli w etatach	Ilość sal lekcyjnych	Pracownie komputerowe z dostępem do Internetu	Liczba stanowisk w pracowni komputerowej
Gmina Góra Kalwaria						
Zespół Szkół Ogólnokształcących	662	83	51,58	28	Tak	36
Szkoła Podstawowa Nr 2	692	52	48,95	22	Tak	15
Zespół Szkół w Baniosze	444	48	35,22	16	Tak	10
Zespół Szkół w Brześćcach	204	20	15	8	Tak	10
Zespół Szkół w Brześćcach	178	23	16,95	7	Tak	10
Szkoła Podstawowa w Czachówku	149	13	11,85	6	Tak	20
Szkoła Podstawowa w Czaplunku	148	13	10,16	7	Tak	17
Szkoła Podstawowa w Kątach	145	11	9,72	7	Tak	26
Szkoła Podstawowa w Dobieszu	107	14	11,31	7	Tak	6
Szkoła Podstawowa w Czersku	135	18	11,68	7	Tak	10
Gimnazjum w Cendrowicach	192	21	15,67	10	Tak	11
Gmina Konstancin-Jeziorna						
Zespół Szkół Nr 1	323	37	33,64	17	Tak	20
Zespół Szkół Nr 2	450	49	63,7	22	Tak	24
Zespół Szkół Nr 3	599	50	46,79	30	Tak	23
Zespół Szkół Nr 4	236	26	19,86	8	Tak	10
Gminna szkoła Podstawowa Nr 3	234	44	40,6	8	Tak	10
Gminna szkoła Podstawowa Nr 6	92	14	11,25	7	Tak	14
Gmina Lesznowola						
Zespół Szkół Publicznych w Nowej Iwicznej	756	76	71,06	22	Tak	30
Zespół Szkół Publicznych w Lesznowoli	486	49	41,47	18	Tak	29
Zespół Szkół Publicznych w Mrokowie	428	43	39,37	19	Tak	20
Zespół Szkół w Łazach	485	47	42,61	23	Tak	30
Szkoła Podstawowa w Mysiadle	88	14	14,11	9	Tak	14
Gmina Piaseczno						
Szkoła Podstawowa nr 1w Piasecznie	507	46	42	17	Tak	23
Szkoła Podstawowa nr 2 w	439	44	38	15	Tak	13

Piasecznie						
Szkoła Podstawowa nr 5 w Piasecznie	1240	87	75	26	Tak	20
Szkoła Podstawowa w Głoskowie	210	28	26	11	Tak	21
Szkoła Podstawowa w Zalesiu Górnym	382	43	38,5	14	Tak	15
Gimnazjum nr 1 w Piasecznie	759	93	86	39	Tak	99
Gimnazjum nr 2 w Piasecznie	439	50	45,5	19	Tak	23
Gimnazjum w Zalesiu Górnym	198	25	22,5	14	Tak	10
Zespół Szkół Publicznych Chylce	393	43	41,5	10	Tak	15
Zespół Szkół Publicznych Jazgarze	294	46	42,5	15	Tak	16
Zespół Szkół Publicznych Złotokłos	499	47	46,5	23	Tak	17
Zespół Szkół Publicznych Piaseczno	398	39	30	10	Tak	19
Zespół Szkół Publicznych Józefosław	255	24	24	6	Nie	0
Liceum Ogólnokształcące w Piasecznie	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
Gmina Prażmów						
Szkoła Podstawowa w Uwielinach	289	29	24,94	7	Tak	11
Szkoła Podstawowa w Prażmowie	257	29	23,89	10	Tak	10
Gimnazjum Publiczne w Uwielinach	154	23	15,34	3	Tak	11
Gimnazjum Publiczne w Prażmowie	183	20	18,06	9	Tak	11
Gmina Tarczyn						
Zespół Szkół w Tarczynie	369	36	33,88	20	Tak	34
Zespół Szkół w Pamiętce	252	33	29,5	10	Tak	22
Szkoła Podstawowa w Suchostrudze	86	12	8,25	8	Tak	10
Szkoła Podstawowa w Tarczynie	446	36	31,8	19	Tak	26
Szkoła Podstawowa w Pracach Małych	57	15	9	6	Tak	10

Infrastruktura edukacyjna na terenie powiatu, zarówno w zakresie szkolnictwa podstawowego i gimnazjalnego, jak i szkół średnich i zawodowych, jest dobrze rozwinięta. Konieczne jest jednak doinwestowanie placówek w zakresie ich dostosowania do potrzeb osób niepełnosprawnych, zapewnienia lub podwyższenia odpowiednich standardów nauczania oraz wyeliminowanie niskiej efektywności energetycznej budynków.

Zadania inwestycyjne w zakresie infrastruktury edukacyjnej mogą być zgłaszane do konkursów projektów w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego:

Priorytet VII. Tworzenie i poprawa warunków dla rozwoju kapitału ludzkiego, Działanie 7.2.

Infrastruktura służąca edukacji:

- Budowa nowych, rozbudowa, modernizacja istniejących obiektów, obiektów dydaktycznych takich jak m.in. przedszkola, szkoły, placówki służące wyrównywaniu szans (CKU/CKP), młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, Ochotnicze Hufce, szkoły wyższe,
- Budowa, rozbudowa, modernizacja przyszkolnej infrastruktury pomocniczej m.in.
 - laboratoriów dydaktycznych,
 - sal do praktycznej nauki zawodu w szkołach ponadgimnazjalnych,

- warsztatów, pracowni specjalistycznych, w tym komputerowych,
- bibliotek, świetlic,
- przyszkolonej infrastruktury sportowej,
- obiektów infrastruktury społeczno - edukacyjnej (burs, internatów, stołówek, domów studenckich),
- o Zakup niezbędnego wyposażenia: sprzęt komputerowy, oprogramowanie, sprzęt sportowy.

Priorytet V. Wzmacnianie roli miast³⁶ w rozwoju regionu, Działanie 5.2. Rewitalizacja miast:

- o Adaptacja, przebudowa lub remonty budynków i przestrzeni użyteczności publicznej wraz z przyległym otoczeniem na cele edukacyjno-społeczne, w tym między innymi: przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja, szkoły średnie i ponadgimnazjalne, szkoły wyższe, szkolne stołówki, świetlice dla dzieci i młodzieży.

Uzupełnienie działań inwestycyjnych powinny stanowić projekty realizowane w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, w tym w szczególności działania, których współfinansowanie przewiduje się w poddziałaniach:

- a) Poddziałanie 9.1.1 Zmniejszanie nierówności w stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej.
 - o Poddziałanie umożliwi m.in. tworzenie ośrodków wychowania przedszkolnego (w tym również realizację alternatywnych form wychowania przedszkolnego) na obszarach i w środowiskach o niskim stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej (w szczególności na obszarach wiejskich), wsparcie istniejących przedszkoli przyczyniające się do zwiększonego uczestnictwa dzieci w wychowaniu przedszkolnym np. dłuższe godziny pracy przedszkoli, uruchomienie dodatkowego naboru dzieci, zatrudnienie personelu.
- b) Poddziałanie 9.1.2 Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszanie różnic w jakości usług edukacyjnych.
 - o W ramach tego poddziałania wspierane będą programy rozwojowe szkół i placówek oświatowych prowadzących kształcenie ogólne ukierunkowane na wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów i zmniejszanie dysproporcji w ich osiągnięciach edukacyjnych oraz podnoszenie jakości procesu kształcenia, w szczególności obejmujące:
 - dodatkowe zajęcia dydaktyczno - wyrównawcze oraz specjalistyczne służące wyrównywaniu dysproporcji edukacyjnych w trakcie procesu kształcenia,
 - doradztwo i opiekę pedagogiczno – psychologiczną dla uczniów wykazujących problemy w nauce lub z innych przyczyn zagrożonych przedwczesnym

³⁶ Dotyczy miast, w tym głównie miast będących siedzibami powiatów, w zakresie projektów wynikających z Lokalnego Programu Rewitalizacji.

wypadnięciem z systemu oświaty (np. wsparcie dla uczniów z obszarów wiejskich, wsparcie dla uczniów niepełnosprawnych, przeciwdziałanie uzależnieniom, programy prewencyjne, przeciwdziałanie patologiom społecznym),

- programy skierowane do dzieci i młodzieży, które znajdują się poza systemem szkolnictwa podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego (przedwcześnie opuszczający system szkolnictwa) umożliwiające ukończenie danego etapu kształcenia oraz kontynuację nauki,
 - dodatkowe zajęcia (pozalekcyjne i pozaszkolne) dla uczniów ukierunkowane na rozwój kompetencji kluczowych, ze szczególnym uwzględnieniem ICT (technologie informacyjno - komunikacyjne), języków obcych, przedsiębiorczości, nauk przyrodniczo – matematycznych,
 - rozszerzanie oferty szkół o zagadnienia związane z poradnictwem i doradztwem edukacyjno - zawodowym, informowaniem uczniów o korzyściach płynących z wyboru danej ścieżki edukacyjnej oraz możliwościach dalszego kształcenia w kontekście uwarunkowań lokalnego i regionalnego rynku pracy (szkolne ośrodki kariery),
 - wdrożenie nowych, innowacyjnych form nauczania i oceniania cechujących się wyższą skutecznością niż formy tradycyjne,
 - wdrażanie programów i narzędzi efektywnego zarządzania placówką oświatową przyczyniających się do poprawę jakości nauczania.
- c) Działania wspierające mogą być podejmowane w ramach działania 9.5 „Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich”, którego celem jest pobudzenie aktywności mieszkańców obszarów wiejskich na rzecz samoorganizacji i tworzenia lokalnych inicjatyw ukierunkowanych na rozwój edukacji i podnoszenia poziomu wykształcenia mieszkańców obszarów wiejskich. W działaniu przewidziano wsparcie na rzecz tworzenia i podejmowania aktywności przez lokalne inicjatywy i paktu na rzecz rozwiązywania problemów mieszkańców wsi w obszarze edukacji.

Jak wspomniano powyżej, wysoka jakość oferty edukacyjnej to także wysoki poziom merytoryczny nauczycieli. W latach 2007-2013 będą oni mogli skorzystać ze studiów, szkoleń i innych systemów doksztalcania, współfinansowanych ze środków strukturalnych Unii Europejskiej, w ramach Działania III. „Wysoka jakość systemu oświaty”, Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki³⁷.

³⁷ Wszystkie dane dotyczące możliwości współfinansowania zadań ze środków strukturalnych UE, pochodzą z dokumentu „Szczegółowy opis priorytetów Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013” z dn. 18 września 2007.

7.4. **Sport**³⁸

Działalność sportowa na terenie Powiatu Piaseczyńskiego prowadzona jest przez ośrodki sportowe zlokalizowane w gminach powiatu, szereg klubów sportowych i organizacji działających na rzecz propagowania kultury fizycznej wśród mieszkańców powiatu, jak również celem uatrakcyjnienia go dla turystów i osób przyjezdnych.

Głównym priorytetem w tym zakresie pozostaje utrzymanie sprawności wśród dzieci i młodzieży, co stanowi również jeden z najefektywniejszych sposobów zagospodarowania ich czasu wolnego i ma przesłanie wychowawcze. Sport dziecięcy i młodzieżowy realizowany jest między innymi przez upowszechnianie i wspieranie międzyszkolnych imprez sportowych.

Tworzenie warunków do rozwoju sportu na terenie Powiatu Piaseczyńskiego, zwiększenie aktywności ruchowej dzieci i młodzieży, promocja sportu powszechnego, zapobieganie patologiom społecznym poprzez stworzenie rodzinnego modelu wypoczynku i rekreacji, promocja sportu rodzinnego, włączenie osób niepełnosprawnych do udziału w imprezach sportowych, to inne główne założenia działalności Powiatu Piaseczyńskiego w zakresie kultury fizycznej. Ścisła współpraca, oraz rozszerzenie partnerstwa w realizacji zadań z organizacjami pozarządowymi pozwala na pełną realizację postawionych celów.

Oferta sportowa i rekreacyjna na terenie powiatu jest bardzo szeroka i różnorodna, i obejmuje następujące formy aktywnego spędzania czasu:

Hale sportowe:

- Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji w Piasecznie,
- Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji w Konstancinie-Jeziornie,

Pływalnie:

W powiecie znajdują się trzy pływalnie, z których korzystać mogą wszyscy mieszkańcy gminy:

- Kryta pływalnia GOSiR - Piaseczno, ul. Sikorskiego 20,
- Miejski Zespół Basenowo-Rekreacyjny - Góra Kalwaria, ul. Pijarska 119,
- Kompleks Rehabilitacyjno-Rekreacyjny - Konstancin-Jeziorna, ul. Gąsiorowskiego 12/14,

Kluby tenisowe:

W powiecie działa 6 klubów tenisowych, z których korzysta nie tylko lokalna społeczność, ale również mieszkańcy Warszawy i okolicznych gmin:

- Klub Tenisowy „Smecz” - Siedliska 44A,
- KS Piaseczno - Piaseczno, ul. 1-maja 16,
- SKF "Pogoń" Konstancin - Konstancin Jeziorna, ul. Głowackiego 3/5,

³⁸ Podrozdział opracowany na podstawie danych i informacji prezentowanych na stronie internetowej powiatu www.piaseczno.pl

- TC Poland - Nowa Iwiczna, ul. Wiosenna 8,
- Sielanka - Klub Tenisowy - Bobrowiec 98,
- Korty tenisowe Domingo - Jeziórko, ul. Główna 31.

Uczniowskie Kluby Sportowe

Powiat Piaseczyński może pochwalić się imponującą liczbą 41 uczniowskich klubów sportowych, działających na ogół przy szkołach i wykorzystujących ich bazę sportową, jak również przy innych placówkach oświatowych i kulturalnych oraz ośrodkach sportowych.

Najpopularniejsze dyscypliny sportowe, uprawiane i rozwijane w Klubach, to gry zespołowe (piłka nożna, koszykówka, siatkówka) i lekkoatletyka (głównie biegi). Dzieci i młodzież szkolna chętnie również uprawiają takie dyscypliny, jak tenis stołowy, pływanie, jeździectwo, łyżwiarstwo oraz dość rzadko spotykane: wrotkarstwo i unihokej.

Stowarzyszenia Kultury Fizycznej

Sport jest popularny również wśród dorosłych mieszkańców, którzy działają w klubach i stowarzyszeniach sportowych, które w istotnym stopniu kształtują aktywność mieszkańców i intensywnie działają na rzecz szerzenia idei kultury fizycznej. Jednocześnie są one częstokroć inicjatorami lub współorganizatorami imprez masowych i rekreacyjnych dla ludności powiatu. Na terenie Powiatu Piaseczyńskiego działa 41 stowarzyszeń kultury fizycznej, wśród których 22 to stowarzyszenia zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym.

Oferta sportowa zarówno dla dzieci i młodzieży, jak i dorosłych jest szeroka i różnorodna. Konieczne jest jednak podjęcie wielu inwestycji w dotyczących rozbudowy przyszłolnej infrastruktury sportowej (m. in. boiska i sala sportowa dla Zespołu Szkół na 1, boiska i sali gimnastycznej dla Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego Piasecznie, boiska dla Zespołu Szkół Specjalnych w Łbiskach, boiska do koszykówki dla Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Tarczynie, budowa infrastruktury sportowej w Zespołach Szkół Zawodowych w Górze Kalwarii).

Możliwości pozyskania dofinansowania w zakresie infrastruktury sportowej, towarzyszącej placówkom edukacyjnym są tożsame z możliwościami opisanymi w podrozdziale dotyczącym edukacji. Inne inwestycje tego typu (budowa, przebudowa, rozbudowa, modernizacja i remont obiektów i miejsc przeznaczonych na działalność sportową i rekreacyjną, w tym bazy okołoturystycznej) muszą wiązać się ściśle z rozwojem turystyki na obszarze jednostki ubiegającej się o dofinansowanie.

W poniższej tabeli zaprezentowane zostały wybrane sportowe i rekreacyjne imprezy masowe organizowane w powiecie w 2007 r.

Tabela 31: Lista imprez i wydarzeń sportowych organizowanych na terenie Powiatu Piaseczyńskiego w 2007 r.

Nazwa imprezy	Główny organizator
Halowa Liga Oldbojów w piłce nożnej	ZPOiKF
Powiatowo-Gminna Liga Halowa w Piłce Nożnej 5-osobowej	Gminny Ośrodek Kultury w Tarczynie,
Zawody pływackie „Triumf Mazowsza-Złoty wynik 2006/2007”	Miejski Zespół Basenowo-Rekreacyjny,
II Turniej Trampkarzy rocznika 92 w piłce nożnej	Gminny Ośrodek Kultury w Tarczynie,
Halowy Turniej Piłki Nożnej Seniorów	Gminny Ośrodek Kultury w Tarczynie,
Otwarty Turniej Tenisa Stołowego o Puchar Sołtysa Baniochy	Rada Sołecka wsi Baniocha
Turniej Piłki Siatkowej o Puchar Burmistrza Miasta i Gminy Góra Kalwaria	Zespół Placówek Oświatowych i Kultury Fizycznej, KS "Nadstal"
Rajd Monte Calvaria	Urząd Miasta i Gminy Góra Kalwaria, Automobilklub Polski
Mistrzostwa Miasta i Gminy Góra Kalwaria w pływaniu szkół podstawowych	Miejski Zespół Basenowo-Rekreacyjny,
Zawody pływackie ratowników	Miejski Zespół Basenowo-Rekreacyjny
Otwarte zimowe Mistrzostwa Góry Kalwarii w Biegach na Orientację	Zespół Placówek Oświatowych i Kultury Fizycznej w Górze Kalwarii, UKS "OSiR"
Mistrzostwa Miasta i Gminy Góra Kalwaria w Tenisie Stołowym	Zespół Placówek Oświatowych i Kultury Fizycznej w Górze Kalwarii
Gminny Halowy Turniej Piłki Nożnej	Gminny Ośrodek Kultury w Tarczynie,
XXXVI Rajd „Szukamy Wiosny”	PTTK oddział w Piasecznie, Starostwo Powiatowe
Otwarte Mistrzostwa Góry Kalwarii w Szachach	Sekcja Szachowa MKS "Korona", Zespół Placówek Oświatowych i Kultury Fizycznej w Górze Kalwarii
Turniej Piłki Nożnej o Puchar Przewodniczącego Rady Miejskiej	Zespół Placówek Oświatowych i Kultury Fizycznej w Górze Kalwarii
Gminna Liga Amatorów w Piłce Nożnej	KS „Nadstal”, Zespół Placówek Oświatowych i Kultury Fizycznej w Górze Kalwarii
Rajdy Rowerowe	Urząd Miasta i Gminy Góra Kalwaria, Klub Rowerowy Beżowiak
Mistrzostwa MiG Góra Kalwaria w pływaniu szkół ponadpodstawowych i gimnazjum	Miejski Zespół Basenowo-Rekreacyjny w Górze Kalwarii
XXIII Rajd „Szlakiem Zabytków Góry Kalwarii i Czerska”	PTTK oddział w Piasecznie,
Mazovia MTB Maraton – maraton rowerowy	Starostwo Powiatowe w Piasecznie, Gmina Piaseczno
Olimpiada Przedszkolaków oraz Zawody Lekkoatletyczne z okazji Dnia Dziecka	Zespół Placówek Oświatowych i Kultury Fizycznej w Górze Kalwarii
Puchar Mazowsza MTB - III edycja	Gminny Ośrodek Kultury w Tarczynie,
Otwarte Zawody Spławikowe	Gminny Ośrodek Kultury w Tarczynie,
Ogólnopolskie zawody konne w skokach przez przeszkody	Gminny Ośrodek Kultury w Tarczynie,
XII Ogólnopolski Turniej Piłki Nożnej Dzieci do lat 13	Zespół Placówek Oświatowych i Kultury Fizycznej w Górze Kalwarii, MKS "Korona"
I zawody w gimnastyce sportowej chłopców i dziewcząt w układach UKS	Gminny Ośrodek Kultury w Tarczynie,
Miła Pracka (biegi przełajowe)	Gminny Ośrodek Kultury w Tarczynie,
Polskie Safari - Mistrzostwa Polski Samochodów Terenowych	Automobilklub Polski, Urząd Miasta i Gminy Góra Kalwaria,
Zawody w narciarstwie wodnym o Puchar Burmistrza MiG Góra Kalwaria	Drużyna Ratunkowo-Poszukiwawcza w Górze Kalwarii Zespół Placówek Oświatowych i Kultury Fizycznej w Górze Kalwarii
Letni Turniej Piłkarski	Gminny Ośrodek Kultury w Tarczynie,

Puchar Lata Gminy Tarczyn – III edycja turnieju piłki nożnej	Gminny Ośrodek Kultury w Tarczynie,
Turniej Piłki Nożnej o Puchar Burmistrza Miasta i Gminy	Zespół Placówek Oświatowych i Kultury Fizycznej w Górze Kalwarii
Zawody pływackie ratowników na rzece Wiśle	Drużyna Ratunkowo-Poszukiwawcza w Górze Kalwarii Zespół Placówek Oświatowych i Kultury Fizycznej
XVII Rajd „Miejscami pamięci na ziemi piaseczyńskiej”	PTTK oddział w Piasecznie
IX Mistrzostwa Miasta i Gminy w Przelajach Rowerowych	Zespół Placówek Oświatowych i Kultury Fizycznej w Górze Kalwarii
Otwarte Zawody Spławikowe	Gminny Ośrodek Kultury w Tarczynie
Otwarte Mistrzostwa Góry Kalwarii w Biegach na Orientację	UKS "OSiR" Góra Kalwaria
Otwarte Mistrzostwa Góry Kalwarii w pływaniu o Pucha Burmistrza	Miejski Zespół Basenowo-Rekreacyjny w Górze Kalwarii
Biegi Niepodległościowe	Zespół Placówek Oświatowych i Kultury Fizycznej w Górze Kalwarii
EKORAJD	PTTK oddział w Piasecznie, Starostwo Powiatowe
III Jesienne Marsze na orientację	PTTK oddział w Piasecznie, Starostwo Powiatowe
Szlaki Turystyki Jeździeckiej (kontynuacja)	PTTK oddział w Piasecznie, Starostwo Powiatowe
Organizacja współzawodnictwa sportowego w ramach Mazowieckich Igrzysk Młodzieży Szkolnej	Szkolny Związek Sportowy Powiatu Piaseczyńskiego, Starostwo Powiatowe
Działania na rzecz rozwoju rekreacji ruchowej w tym organizacja imprez o charakterze krajoznawczym dla mieszkańców powiatu	Zarząd Rejonowy Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów; Starostwo Powiatowe
II TATASPARTAKIADA 2007	Dobra Wola, Stowarzyszenie na Rzecz Osób Upośledzonych umysłowo lub Fizycznie
Ogólnopolski Turniej Kickboxingu, 2007	GOK Tarczyn

Źródło: www.piaseczno.pl

7.5. Kultura

Działalność kulturalna w powiecie prowadzona jest samodzielnie przez współpracujące ze sobą gminne ośrodki kultury, muzea, biblioteki i partnerów społeczno-gospodarczych. Ważną rolę w kształtowaniu życia kulturalnego mieszkańców, które jest również najsilniejszym czynnikiem integrującym lokalną społeczność, pełnią samorzady gminne i starostwo powiatowe.

Propagowanie kultury odbywa się głównie poprzez organizację kameralnych, ogólnodostępnych spotkań tematycznych, koncertów, wystaw i konkursów oraz najchętniej angażujących mieszkańców imprez masowych. Niezwykle ważną kwestią jest również promocja dorobku kulturowego Powiatu Piaseczyńskiego na krajowej czy międzynarodowej arenie w postaci spotkań, wymiany kulturalnej, konkursów oraz przeglądów, w których Powiat i poszczególne gminy starają się brać aktywny udział.

Tabela 32: Instytucje kultury w Powiecie Piaseczyńskim

	Placówka	Lokalizacja
O śr o d k i k u l t u r y	Ośrodek Kultury w Górze Kalwarii	ul. ks. Sajny 14, 05-530 Góra Kalwaria
	Konstanciński Dom Kultury	ul. Jaworskiego 18, 05-520 Konstancin-Jeziorna
	Gminny Ośrodek Kultury w Lesznowoli	ul. Gminnej Rady Narodowej 60, 05-506 Lesznowola
	Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Piasecznie	ul. Kościuszki 49, 05-500 Piaseczno
	Gminny Ośrodek Kultury w Tarczynie	ul. ks. Osziela 2, 05-555 Tarczyn
Bi bli o t e k i	Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Piaseczno	ul. Kościuszki 49, 05-500 Piaseczno
	Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. Komisji Edukacji Narodowej Filia	ul. Chyliczkowska 12, 05-500 Piaseczno
	Ośrodek Kultury Biblioteka Publiczna	ul. Pijarska 40, 05-530 Góra Kalwaria
	Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy	ul. Świetlicowa 1, 05-520 Konstancin-Jeziorna
	Gminny Ośrodek Kultury - Biblioteka	ul. Ks. Osziela 3, 05-555 Tarczyn
	Gminny Ośrodek Kultury – Biblioteka	ul. Gminnej Rady Narodowej 60, 05-506 Lesznowola
	Biblioteka Publiczna Gminy Prażmów z siedzibą w Szkole Podstawowej	ul. Fr. Ryxa 72, 05-505 Prażmów
M u z e a	Muzeum Regionalne w Piasecznie	Pl. Piłsudskiego 10 (Stara Plebania), 05-500 Piaseczno
	Muzeum Regionalne w Górze Kalwarii	ul. Marianki 41a, 05-530 Góra Kalwaria
	Muzeum Opowiadaczy Historii	ul. Diamentowa 8, 05-510 Konstancin-Jeziorna
	Muzeum Papiernictwa	ul. Mirkowska 45, 05-510 Konstancin-Jeziorna

Ośrodki kultury w ramach swojej działalności prowadzą zajęcia plastyczne, taneczne, wokalne i w zakresie nauki gry na instrumentach, głównie dla dzieci i młodzieży z terenu poszczególnych gmin. Posiadają one ofertę imprez i atrakcji kulturalnych dla mieszkańców gmin i osób przyjezdnych, a Powiat jest dodatkowo organizatorem plenerów plastycznych, wystaw, wernisaży konkursów, wciąż zwiększając ich zakres i rozszerzając jednocześnie krąg odbiorców.

Powiat Piaseczyński kładzie duży nacisk na upowszechnianie i rozwój kultury w regionie, organizując szereg imprez kulturalnych mających swoją stałą widownię i uczestników. Potrzeby w zakresie dostępu do kultury i rozrywki są w powiecie zaspokajane w dobrym stopniu, niemniej jednak oferta kulturalna jest zawsze dopasowywana do oczekiwań lokalnej społeczności, stale urozmaicana i organizowana na coraz większą skalę.

W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2007-2013 przewidziano możliwość dofinansowania przedsięwzięć w zakresie infrastruktury kulturalnej.

Tabela 33: Lista imprez i wydarzeń kulturalnych i rekreacyjnych na terenie powiatu piaseczyńskiego w 2007 r.

Nazwa imprezy	Główny organizator
XV Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy	Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Piasecznie,
Zima w mieście	Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Piasecznie,
Rozstrzygnięcie konkursu na Szopkę Noworoczną	Gminny Ośrodek Kultury w Tarczynie,
Jasełka i rozstrzygnięcie konkursu „Szopki Bożonarodzeniowe”	Ośrodek Kultury w Górze Kalwarii,
Wieczór francuski	Gminny Ośrodek Kultury w Lesznowoli
Wieczór kolęd	Gminny Ośrodek Kultury w Lesznowoli
Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy-koncert zespołów rockowych	Gminne Centrum Informacji, Ośrodek Kultury w Górze Kalwarii
Maskarada – muzyczno-teatralna impreza widowiskowa	Ośrodek Kultury w Górze Kalwarii,
Ferie na wesoło – cykl imprez z okazji ferii zimowych	Gminny Ośrodek Kultury w Tarczynie,
Walentynki - koncert zespołów rockowych	Gminne Centrum Informacji, Ośrodek Kultury w Górze Kalwarii,
Ostatki	Gminny Ośrodek Kultury,
Spektakl Teatralny pokonkursowy na współczesną wersję Dziewczynki z zapawkami	Ośrodek Kultury w Górze Kalwarii,
Koncert zespołu „Raz, Dwa, Trzy”	Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Piasecznie,
XII Piaseczyński Złot Piosenki Różnej	Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Piasecznie,
II Taneczna Parada –konkurs taneczny zespołów amatorskich naszej Gminy	Ośrodek Kultury w Górze Kalwarii,
II edycja Stołów Wielkanocnych- pokaz tradycyjnych potraw i koncert zespołów ludowych	Ośrodek Kultury w Górze Kalwarii,
Eliminacje Gminne „Małego Konkursu Recytatorskiego – Radom”	Gminny Ośrodek Kultury w Tarczynie,
Konkurs na potrawę wielkanocną	Gminny Ośrodek Kultury w Tarczynie,
Dzień Kobiet - doroczny koncert	Ośrodek Kultury w Górze Kalwarii,
Koncert dla Ewy	Gminny Ośrodek Kultury w Lesznowoli,
Wieczór Kabaretowy	Gminne Centrum Informacji, Ośrodek Kultury w Górze Kalwarii,
Kiermasz Wielkanocny	Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Piasecznie,
Wyjazd na Kurpie na Niedzielę Palmową - doroczny wyjazd na konkurs palm w Kadzidle	Ośrodek Kultury w Górze Kalwarii,
Koncert Muzyczny - przegląd zespołów młodzieżowych	Gminne Centrum Informacji, Ośrodek Kultury w Górze Kalwarii,
Konkurs recytatorski „Warszawska Syrenka” <i>Finał gminny</i>	Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Piasecznie,
VIII Festiwal Małych Form Teatralnych EFFKA	Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Piasecznie,
Obchody Miesiąca Pamięci Narodowej	Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Piasecznie,
III edycja konkursu literackiego „Legends Tarczyna i okolic”	Gminny Ośrodek Kultury w Tarczynie,
I edycja konkursu literackiego „Kapliczki i krzyże w mojej miejscowości – legendy, podania, historia”	Gminny Ośrodek Kultury w Tarczynie,
Koncert poświęcony II rocznicy śmierci Jana Pawła II	Gminny Ośrodek Kultury w Tarczynie,
Dzień Seniora	Gminny Ośrodek Kultury w Lesznowoli,
Rocznica uchwalenia Konstytucji 3 Maja	Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Piasecznie,
Wielka Majówka- piknik pod hasłem chrońmy nasze środowisko, z wieczornym występem zespołu WILKI	Gminne Centrum Informacji, Ośrodek Kultury w Górze Kalwarii,
VII Piaseczyńska Wiosna Muzyczna – koncerty	Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Piasecznie,
XIII Festiwal Piosenki Turystycznej i Ekologicznej	Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Piasecznie,
Koncert zespołu „Stare Dobre Małżeństwo”	Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Piasecznie,

Chojnowska Majówka	Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Piasecznie,
Witaj majowa jutrenko	Gminny Ośrodek Kultury w Tarczynie,
III edycja „Święta Niezapominajki”	Gminny Ośrodek Kultury w Tarczynie,
Dni Góry Kalwarii	Urząd Miasta i Gminy Góra Kalwaria,
Przegląd działalności kulturalnej dzieci i młodzieży	Urząd Miasta i Gminy Góra Kalwaria,
Dzień Matki – duża impreza plenerowa	Ośrodek Kultury, Mikis
Impreza plenerowa „Majówka nad rzeką Jeziorką”	Ośrodek Kultury w Konstancinie-Jeziornej,
Dzień Dziecka - parada teatrów ulicznych	Ośrodek Kultury w Górze Kalwarii, Mazowieckie Centrum Kultury i Sztuki
Gmina Lesznowola Dzieciom	Gminny Ośrodek Kultury w Lesznowoli,
Dzień Dziecka – impreza plenerowa	Ośrodek Kultury
Dzień Dziecka	Gminny Ośrodek Kultury w Tarczynie,
XI Dni Tarczyna	Gminny Ośrodek Kultury w Tarczynie,
Odpust św. Antoniego	Parafia, Urząd Miasta i Gminy Góra Kalwaria,
VIII Ogrody Królowej Bony	Towarzystwo Opieki nad Zabytkami oddział w Czersku, Starostwo Powiatowe
Impreza plenerowa „Dni Konstancina”	Ośrodek Kultury w Konstancinie-Jeziornej,
V Piknik Rodzinny	Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Piasecznie,
XX Piaseczyński Przegląd Młodzieżowych Zespołów Muzycznych „PEPE”	Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Piasecznie,
Powitanie lata z obrzędem Wianków	Ośrodek Kultury w Górze Kalwarii, Mazowieckie Centrum Kultury i Sztuki
VIII Piaseczyńskie Teatralia Sobótkowe i V Turniej Rycerski „O Złote Jajo”	Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Piasecznie,
Powitanie lata	Gminny Ośrodek Kultury w Lesznowoli,
JAZZ na Zamku-II edycja	Ośrodek Kultury w Górze Kalwarii, Mazowieckie Centrum Kultury i Sztuki
II Piknik malarski dla dużych i małych	Ośrodek Kultury w Górze Kalwarii,
Dancing na dechach – II edycja zabawa pod wieżą strażacką	Ośrodek Kultury w Górze Kalwarii, Gminne Centrum Informacji
„Wakacje w mieście nie muszą być nudne” – cykl imprez teatralnych, sportowych, wyjazdy na basen, wycieczki	Gminny Ośrodek Kultury w Tarczynie,
VI Open Hard Core Festival	Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Piasecznie,
Rocznica wybuchu Powstania Warszawskiego	Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Piasecznie,
Piknik Naukowy-tygodniowy, wielotematyczny piknik naukowy dla dużych i małych	Ośrodek Kultury w Górze Kalwarii, Gminne Centrum Informacji, Urząd Miasta i Gminy Góra Kalwaria
Pożegnanie wakacji- plener muzyczno-teatralny	Ośrodek Kultury w Górze Kalwarii, Gminne Centrum Informacji
Rocznica wybuchu II wojny światowej	Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Piasecznie,
Rocznica wybuchu II wojny światowej	Ośrodek Kultury Konstancin-Jeziorna
III Jarmark Piaseczyński – Europejskie Dni Dziedzictwa Kulturowego	Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Piasecznie, Muzeum Regionalne, Starostwo Powiatowe
X Europejskie Dni Dziedzictwa Kulturowego – ludzie gościńca: wędrowcy, pielgrzymi, tułacze	Towarzystwo Opieki nad Zabytkami oddział w Czersku, Starostwo Powiatowe
Festiwal Folklorystyczny - tygodniowy Międzynarodowy Festiwal Zespołów Folklorystycznych	Ośrodek Kultury w Górze Kalwarii, Urząd Miasta i Gminy w Górze Kalwarii, Mazowieckie Centrum Kultury i Sztuki, Starostwo Powiatowe
Dni Dziedzictwa Narodowego - Festiwal Trzech Kultur - impreza prezentująca wielokulturowość Góry Kalwarii	Ośrodek Kultury w Górze Kalwarii, Urząd Miasta i Gminy w Górze Kalwarii, Mazowieckie Centrum Kultury i Sztuki

Dni Gminy Lesznowola	Gminny Ośrodek Kultury Lesznowola
XI Rajd Rodzinny Akcji Katolickiej w Tarczynie	
II Przegląd Twórczości Artystycznej Seniorów	Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Piasecznie,
Rockowisko - koncert młodzieżowy	Ośrodek Kultury w Górze Kalwarii, Gminne Centrum Informacji
Taneczne Pejzaże - I Ogólnopolski Konkurs Amatorskich Zespołów Tanecznych	Ośrodek Kultury w Górze Kalwarii,
Piaseczyńska Jesień Poezji	Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Piasecznie,
Uroczyste obchody Dnia Seniora	Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Piasecznie,
Gminne Teatralia	Gminny Ośrodek Kultury, Lesznowola
Impreza Plenerowa „Święto Latawca”	Ośrodek Kultury, Konstancin-Jeziorna
Koncert z okazji Odzyskania przez Polskę Niepodległości	Gminny Ośrodek Kultury w Tarczynie,
Jazzowe Zaduszki - koncert kolęd	Ośrodek Kultury w Górze Kalwarii,
Wieczór Kolędowy	Ośrodek Kultury w Górze Kalwarii,
Boże Narodzenie - kochamy tradycję-impieza dla dużych i małych	Ośrodek Kultury w Górze Kalwarii,
Sylwester dla mieszkańców	Ośrodek Kultury w Górze Kalwarii, Urząd Miasta i Gminy
Koncert kolęd i pastorałek	Gminny Ośrodek Kultury w Tarczynie,
Sylwester na Rynku w Tarczynie	Gminny Ośrodek Kultury w Tarczynie,
Uczestnictwo artystów i plastyków z grupy Piaseczno działającej przy MROK w Piasecznie w plenerze malarskim „Pińczów 2007”	Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Piasecznie, Starostwo Powiatowe
V Czerskie Spotkania Muzyczne	Towarzystwo Opieki nad Zabytkami Oddział w Czersku
Organizacja przedsięwzięć kulturalnych służących kultywowaniu tradycji narodowej oraz regionalnej	Towarzystwo Przyjaciół Piaseczna
Spektakl Magdy Umer i Leszka Poniedziałkiego "Chlip-hop"	Starostwo Powiatowe
Recital Ewy Błaszczak	Starostwo Powiatowe

Źródło: www.piaseczno.pl

7.6. Bezpieczeństwo publiczne

Zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt. 15 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym³⁹ zadaniem własnym Powiatu jest zapewnienie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli. Organ wykonawczy, jakim jest Zarząd Powiatu wykonuje to zadanie przy pomocy merytorycznych wydziałów Starostwa Powiatowego, powiatowych służb, inspekcji i straży (Straż Pożarna, Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego).

Komenda Powiatowa Policji⁴⁰

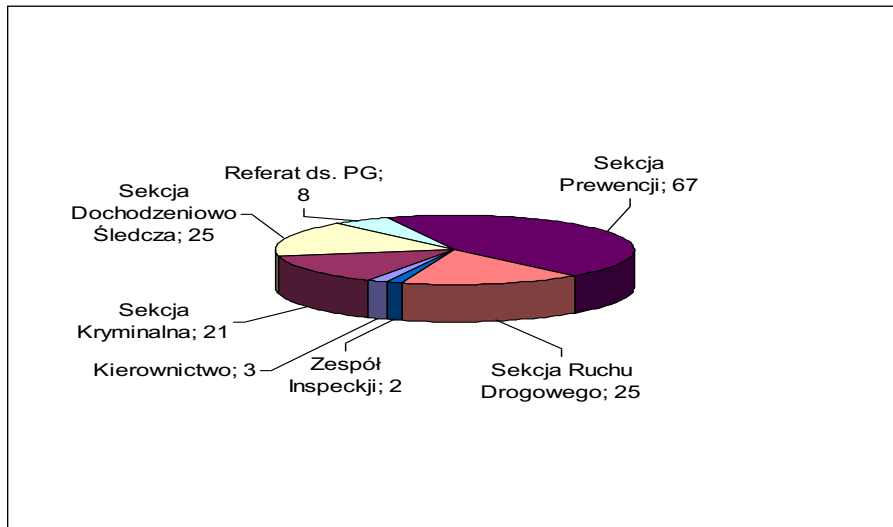
Komenda Powiatowa Policji usytuowana jest przy ul. Kościelnej 3 w Piasecznie. Jest to nowa siedziba, do której Komenda przeniosła się w połowie 2006 roku. Nowy obiekt powstał dzięki poniesionym wspólnie nakładom przez jednostki samorządowe z terenu powiatu i Komendę Stołeczną Policji, dzięki czemu warunki pracy policjantów uległy znaczącej poprawie. Obecnie w budowie pozostają dwa obiekty: Posterunek Policji w Zalesiu Górnym i Komisariat Policji w Konstancinie-Jeziornej.

Stan etatowy w KPP w Piasecznie wymaga powiększenia. Związane jest to zarówno z dynamicznym rozwojem Powiatu, wzrastającą liczbą mieszkańców, dużym rozwojem mieszkalnictwa oraz wynikającym z powyższego - wzrostem natężenia ruchu drogowego. Na początku roku 2006 łączna liczba etatów w Komendzie wynosiła 275. Zatrudnionych było 244 policjantów (w tym funkcjonariusze zatrudnieni w jednostkach podległych), a 31 wakatów wolnych było, co stanowi blisko 12% stanu jednostki. W trakcie roku, w związku z przejściem na emeryturę, ze służby odeszło 24 policjantów, zaś 22 policjantów przeniosło się do innych jednostek. W celu zapewnienia ciągłości służby do służby przyjętych zostało 71 funkcjonariuszy. Wysoka rotacja zatrudnienia sięgająca blisko 26%, spowodowała wydłużenia czasu na doskonalenie nowoprzyjętych do służby policjantów, co wpłynęło negatywnie na wyniki możliwe do uzyskania w trakcie normalnego funkcjonowania jednostki.

³⁹ Dz. U. 1998 r., nr 91, poz. 578.

⁴⁰ Opracowano na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Piasecznie

Wykres 4: Struktura kadrowa Komendy Powiatowej Policji w Piasecznie wg stanu na 31.12.2006 roku.

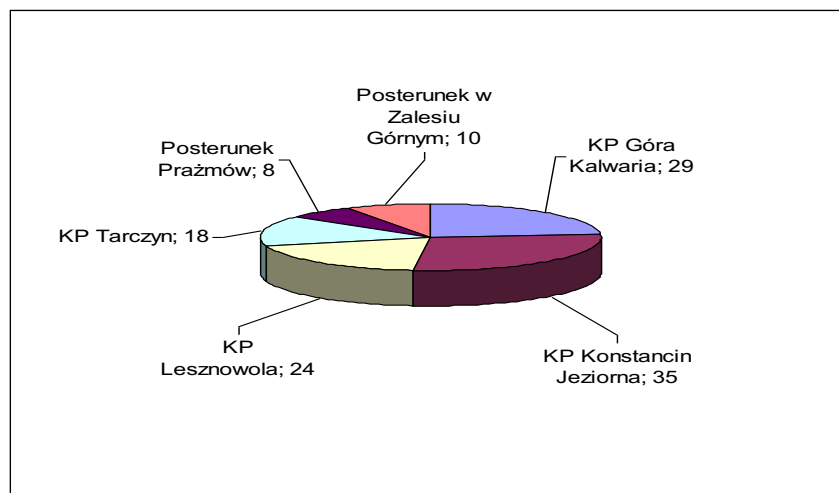

Źródło: Dane KPP w Piasecznie

Na terenie powiatu zlokalizowane są następujące jednostki podległe KPP:

- Komisariat Policji w Górze Kalwarii,
- Komisariat Policji w Konstancinie-Jeziornej,
- Komisariat Policji w Lesznowoli,
- Komisariat Policji w Tarczynie,
- Posterunek Policji w Prażmowie,
- Rewir Dzielnicowych w Zalesiu Górnym.

Wykres 5: Struktura kadrowa Komendy Powiatowej Policji w Piasecznie w podziale na poszczególne jednostki wg stanu na 31.12.2006 roku

Źródło: Dane KPP w Piasecznie

Analiza przestrzenna przestępstw dokonywanych na terenie Powiatu Piaseczyńskiego wskazuje, że zagrożenie przestępczością jest zróżnicowane w zależności od charakteru gminy:

- na terenie gmin Góra Kalwaria i Tarczyn przestępczość rozkłada się równomiernie na teren miasta i okolicznych wsi,
- na terenie gmin Konstancin-Jeziorna i Piaseczno większość przestępstw jest dokonywanych na terenie miasta,
- na terenach gmin Lesznowola i Prażmów większość przestępstw dokonywanych jest na terenach wiejskich.

Najwięcej przestępstw jest dokonywanych na terenie Piaseczna, Konstancina-Jeziornej, Lesznowoli i Góry Kalwarii.

W okresie styczeń 2005 – październik 2007, statystyki przestępstw i wykroczeń w powiecie oraz działań policji kształtowały się następująco:

Tabela 34: Działalność KPP w latach 2005-2007

ROK	Interwencje	Wypadki	Zatrzymania na gorącym uczynku	Zatrzymania poszukiwanych	Nietrzeźwi kierujący	RAZEM
I-X 2007	14500	188	334	382	602	16006
2006	18155	193	584	459	1046	20437
2005	13006	188	599	289	874	14956

Źródło: www.kpppiaseczno.policja.waw.pl

Z przedstawionych danych wynika, że z roku na rok liczba wypadków drogowych wzrasta, co jest m.in. wynikiem coraz wyższego natężenia ruchu na terenie powiatu oraz zwiększającej się liczby samochodów osobowych na drogach. Zmniejsza się natomiast liczba zatrzymanych kierowców w stanie nietrzeźwym.

Szczególne znaczenie w działalności Komendy Powiatowej Policji ma zapobieganie przestępczości nieletnich. Na terenie podległym KPP Piaseczno sprawcami przestępstw przeważnie są osoby w wieku 11 – 17 lat. Największą ilość czynów karalnych popełnionych przez nieletnich stanowiły kradzież cudzej rzeczy, groźby karalne, naruszenie nietykalności, bójki, pobicia oraz uszkodzenie i zniszczenie mienia. Zdecydowanie zmniejszyła się liczba przestępstw narkotykowych oraz kradzieży z włamaniem. Zespół ds. Nieletnich i Patologii Sekcji Prewencji w Piasecznie ściśle współpracuje z Rewirem Dzielnicowych, Sekcją Kryminalną, V Wydziałem Sądu Rodzinnego w Warszawie. Dodatkowo oraz samorządowymi instytucjami zajmującymi się problematyką społeczną:

- Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Piasecznie,

- Gminną Komisją ds. Profilaktyki Uzależnień,
- Wydziałem Edukacji w Starostwie Piaseczyńskim oraz gminnymi wydziałami edukacji,
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie przy Starostwie Piaseczyńskim.

Olbrzymią rolę w zapobieganiu i monitorowaniu powstawania zagrożeń patologiami odgrywa również współpraca z takimi instytucjami jak:

- Centrum Praw Kobiet
- Stowarzyszenie Powrót z „U”.
- Piaseczyńskie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe
- Stowarzyszenie Przyjaciół Zalesia Górnego
- Fundacja „KARAN”.

Oceniając podjęte przez KPP w Piasecznie i jej jednostki podległe działania i przedsięwzięcia należy uznać, iż stan bezpieczeństwa terenie Powiatu Piaseczyńskiego uległ znacznej poprawie. Przyczyniło się do tego niewątpliwie podniesienie skuteczności Policji w rozpoznawaniu, ujawnianiu i ściganiu sprawców przestępstw szczególnie dokuczliwych społecznie.

Do największych zagrożeń dla bezpieczeństwa Powiatu w dalszym ciągu należą jednak:

- przestępczość samochodowa (kradzieże pojazdów oraz włamania do pojazdów),
- kradzieże mienia,
- przestępczość narkotykowa stanowiąca zagrożenie dla dzieci i młodzieży,
- włamania do obiektów,
- zagrożenia w ruchu drogowym spowodowane brakiem rozważli i odpowiedzialności u kierowców oraz złym stanem dróg (koleiny, wyrwy itd.).

Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej

W Piasecznie działa Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej. Pod jej kierownictwo podlega 35 jednostek OSP, z czego 14 włączonych do krajowego systemu ratowniczo – gaśniczego. 5 jednostek OSP jest wyposażonych jest w nowoczesny sprzęt m. i. ochrony dróg oddechowych – aparaty powietrzne. W jednostkach OSP Góra Kalwaria i OSP Tarczyn pełnione są całodobowe dyżury kierowców. Większość jednostek działa w systemie selektywnego ogłaszania alarmu, dzięki czemu ich zasoby wykorzystywane są w sposób racjonalny i zwiększają się możliwości operacyjne OSP. Powiat Piaseczyński należy do liderów pod względem organizacji i struktury działania jednostek ratowniczo-gaśniczych w województwie. Konieczne są jednak inwestycje w wyposażenie jednostek, w ty przede wszystkim zakup samochodu ciężkiego ratowniczo – gaśniczego.

Poniższa tabela przedstawia działania straży pożarnej w latach 2001 – 2004.

Tabela 35: Działania straży pożarnej na terenie Powiatu Piaseczyńskiego w latach 2004-2006

ROK	Pożary	Miejscowe zagrożenia	Fałszywe alarmy	Łączna liczba interwencji	Dynamika zmian w stosunku do roku poprzedniego
2006	1034	908	60	2002	4%
2005	1218	678	38	1934	33%
2004	737	689	26	1452	-21%

Źródło: www.kppspiaseczno.binp.info

Ilość interwencji w powiecie od 2004 roku wzrasta. Najczęściej dotyczą one miejscowych zagrożeń, nie stanowiących poważnego niebezpieczeństwa dla zdrowia i życia mieszkańców. W 2006 roku spadła liczba pożarów, co może świadczyć o skuteczności prewencyjnych działań straży pożarnej oraz zmianie mentalności społeczeństwa. Do tej pory najczęstszą przyczyną pożarów były bowiem podpalenia, związane na ogół z niewielką skutecznością edukacji ekologicznej wśród właścicieli pastwisk i łąk, oraz ogólnospołecznym przyzwoleniem na taka działalność.

Możliwość pozyskania bezzwrotnych dotacji ze środków strukturalnych na poprawę bezpieczeństwa przewiduje się w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego:

a) Priorytet IV. Środowisko, zapobieganie zagrożeniom i energetyka, działanie 4.4. Ochrona przyrody, zagrożenia, systemy monitoringu (inwestycje dotyczące bezpieczeństwa ekologicznego).

b) Priorytet V: Wzmacnianie roli miast⁴¹ w rozwoju regionu, Działanie 5.2. Rewitalizacja miast

- o tworzenie stref bezpieczeństwa i zapobiegania przestępczości w zagrożonych patologiami społecznymi obszarach miast, w tym: budowa lub remont oświetlenia, zakup i instalacja systemów monitoringu.

7.7. Opieka zdrowotna

Wg stanu na koniec 2007 r. na terenie Powiatu Piaseczyńskiego funkcjonowało 12 zakładów podstawowej opieki zdrowotnej (POZ), w tym 5 placówek publicznych podległych samorządom terytorialnym i 7 placówek niepublicznych.

Świadczenia w zakresie leczenia szpitalnego oraz specjalistyki ambulatoryjnej zabezpieczają:

- Centralny Szpital Kliniczny MSWiA w Warszawie Poliklinika Piaseczno,

⁴¹ Dotyczy miast, w tym głównie miast będących siedzibami powiatów, w zakresie projektów wynikających z Lokalnego Programu Rewitalizacji.

- Specjalistyczne Centrum Rehabilitacji i Leczenia Schorzeń Narządu Ruchu im. Prof. Mariana Weissa w Konstancinie (organ założycielski Sejmik Województwa Mazowieckiego),
- Instytut Reumatologii w Warszawie, Oddział Rehabilitacji Reumatologicznej w Konstancinie-Jeziornej,
- Lecznica MSWiA Oddział Rehabilitacji Kardiologicznej Konstancin-Jeziorna,
- Szpital Rehabilitacji Kardiologicznej Konstancin-Jeziorna,
- Szpital Rehabilitacji Schorzeń Narządu Ruchu w Konstancinie-Jeziornej,
- Szpital Rehabilitacji Neurologicznej w Konstancinie-Jeziornej,
- Sanatorium Uzdrowskie "Przy Źródle" w Konstancinie-Jeziornej.

Na terenie powiatu nie ma szpitala powiatowego, posiadającego tzw. I^o stopień referencyjności, czyli świadczącego usługi stacjonarne z zakresu: chorób wewnętrznych, chirurgii, położnictwa, ginekologii oraz pediatrii.

W powiecie funkcjonował powiatowy Zakład Opieki Zdrowotnej, w skład którego wchodził szpital pełniący funkcję szpitala powiatowego. Jednak z uwagi na brak odpowiedniej bazy lokalowej, niemożność dostosowania placówki do obowiązujących standardów i problemy z wykwalifikowaną, specjalistyczną kadrą medyczną, w końcu 2004 r. Centralny Szpital Kliniczny MSWiA wydzierżawił część budynków szpitala powiatowego. Obecnie, Centralny Szpital Kliniczny MSWiA całkowicie przejął szpital, specjalistyczną opiekę ambulatoryjną, i rehabilitację – zapewniając opiekę zdrowotną w tym zakresie nad mieszkańcami Powiatu.

W ramach Centralnego Szpitala Klinicznego MSWiA Poliklinika Piaseczno, pacjenci mogą korzystać z bezpłatnych usług zdrowotnych w zakresie:

- Oddziału Chorób Wewnętrznych
- Pododdziału Intensywnego Nadzoru Kardiologicznego
- Poradni specjalistycznych, w tym: Alergologiczna, Dermatologiczna, Diabetologiczna, Kardiologiczna, Laryngologiczna, Neurologiczna, Okulistyczna, Rehabilitacyjna, Reumatologiczna, Urologiczna, Poradnia Zdrowia Psychicznego, Psychologiczna, Poradnia Terapii Uzależnień, Chorób płuc
- Pracowni Fizykoterapii
- Pracowni RTG
- Pracowni USG
- Pracowni Diagnostycznych – EKG, testów wysiłkowych, Holter
- Laboratorium

Na terenie poszczególnych gmin działają samodzielne publiczne i niepubliczne zakłady podstawowej opieki zdrowotnej:

Gmina Góra Kalwaria

- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej,
- Przychodnia Lekarsko-Stomatologiczna Babiński Mieczysław,

Gmina Konstancin-Jeziorna

- Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej,
- NZOZ Zespół Lekarzy Specjalistów,

Gmina Lesznowola

- NZOZ SALUS,
- NZOZ Edmed,

Gmina Piaseczno

- Samodzielny Zespół Publicznych Zakładów Lecznictwa Otwartego,
- NZOZ Medycyna Rodzinna,
- NZOZ Przychodnia Lekarska,
- Centrum Zdrowia,
- "Dermodental" Przychodnia Lekarska,
- „Medvit,

Gmina Prażmów

- Samodzielny Zespół Publicznych Zakładów Lecznictwa Otwartego

Gmina Tarczyn

- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej,
- "Medina" Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ewa Pajdowska.

W perspektywie ostatnich kilku lat zarówno liczba placówek opieki zdrowotnej jak i liczba udzielonych porad lekarskich zwiększa się, w związku z czym konieczne jest podjęcie działań, we współpracy z gminami Powiatu na rzecz zapewnienia odpowiednich standardów opieki zdrowotnej dla mieszkańców. W zakresie zadań Powiatu Piaseczyńskiego na najbliższe lata przewidziana jest rozbudowa lub dzierżawa Szpitala i przychodni specjalistycznej z uwagi na szczególnie trudną sytuację lokalową placówki.

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna⁴²

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna jest Zakładem Opieki Zdrowotnej podległym i finansowanym przez Ministerstwo Zdrowia za pośrednictwem Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. W ramach PSSE funkcjonują:

- Sekcja Higieny Komunalnej, zajmująca się nadzorem higieniczno-sanitarnym nad:
 - o urządzeniami do zaopatrywania w wodę i ocena jakości wody do spożycia przez ludzi,

⁴²

Na podstawie danych udostępnionych przez Powiatowa Stację Sanitarno-Epidemiologiczną

- stanem sanitarnym zakładów opieki zdrowotnej,
- basenami kąpielowymi ogólnodostępnymi,
- Domami Pomocy Społecznej.
- Sekcja Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia, która nadzoruje 148 placówek oświatowo – wychowawczych,
- Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży, która prowadzi nadzór nad żłobkami, przedszkolami, szkołami podstawowymi i zespołami szkół ogólnokształcących w łącznej liczbie 125 placówek,
- Sekcja Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku, która ma pod nadzorem 994 obiekty (głównie sklepy, hurtownie, małą gastronomię i żywienie zbiorowe otwarte),
- Sekcja Epidemiologii,
- Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny,
- Sekcja Higieny Pracy, zajmująca się głównie zagadnieniami chorób zawodowych,

W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2007-2013 przewidziano możliwość dofinansowania w szczególności następujących przedsięwzięć w zakresie infrastruktury ochrony zdrowia:

Priorytet VII. Tworzenie i poprawa warunków dla rozwoju kapitału ludzkiego, działanie 7.1. Infrastruktura służąca ochronie zdrowia i życia

- rozbudowa, przebudowa, modernizacja obiektów infrastruktury ochrony zdrowia, w celu dostosowania do wymogów określonych w obowiązujących przepisach prawa,
- zakup niezbędnego (*nowego*) wyposażenia w celu poprawy jakości świadczonych usług, zwiększającego możliwości diagnozowania i leczenia oraz wyposażenie obiektów ochrony zdrowia w celu podniesienia jakości usług medycznych,
- dostosowanie stanu technicznego istniejącej infrastruktury do zainstalowania i użytkowania nowego sprzętu medycznego.

7.8. Pomoc społeczna

Zgodnie z ustawami określającymi zadania publiczne powiatu, Powiat Piaseczyński realizuje określone swoim statutem działania o charakterze ponadgminnym na rzecz osób i środowisk potrzebujących wsparcia.

Powiat Piaseczyński realizuje również zadania wynikające z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych, które mają na celu ułatwienie osobom niepełnosprawnym uzyskanie i utrzymanie odpowiedniego zatrudnienia.

W celu realizacji wszystkich ww. zadań, na terenie powiatu funkcjonują wyspecjalizowane jednostki opieki społecznej i ośrodki wsparcia, w tym:

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, do którego zadań (zgodnie z art. 19 ustawy o pomocy społecznej) należy:

- Organizowanie opieki w rodzinach zastępczych
- Pomoc w integracji ze środowiskiem osobom pełnoletnim opuszczającym rodziny, zastępcze, placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, domy pomocy społecznej, itd.,
- Pomocy w integracji ze środowiskiem osobom, które otrzymały status uchodźcy,
- Sporządzanie decyzji dotyczącej umieszczania osób w domach pomocy społecznej znajdujących się na terenie Powiatu Piaseczyńskiego,
- Dysponowania Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

2. Ośrodek Interwencji Kryzysowej, którego zadaniem jest pomoc osobom, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej, przeżywających kryzys, takich jak ofiary przemocy fizycznej i psychicznej, osoby z problemami w szkole i w pracy, osoby przeciążone psychicznie,

3. Domy pomocy społecznej:

- Dom Pomocy Społecznej w Górze Kalwarii, dla osób przewlekle chorych somatycznie i psychicznie. Dom Pomocy Społecznej wymaga wielu nakładów inwestycyjnych, w szczególności w zakresie dostosowania odpowiedniej powierzchni mieszkalnej. Z tego też względu podjęte zostały działania w kierunku budowy filii DPS.
- Dom Pomocy Społecznej w Konstancinie-Jeziornej, dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie,
- Dom Pomocy Społecznej w Robercinie dla kobiet przewlekle psychicznie chorych, który uzyskał od Wojewody stałe zezwolenie na funkcjonowanie,
- Dom Pomocy Społecznej – ZASP dla osób starych, który uzyskał od Wojewody stałe zezwolenie na funkcjonowanie.

4. Powiatowy Zespół Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych – z dniem 1 stycznia 2007 r. stał się placówką wielofunkcyjną, w skład której wchodzi: oddział typu socjalizacyjnego, oddział typu interwencyjnego, Ośrodek Interwencji Kryzysowej oraz placówka wsparcia dziennego (świetlica socjoterapeutyczna). PZPOW jako placówka wielofunkcyjna zapewnia dziecku dzienna i całodobową opiekę oraz wychowanie, realizując zadania przewidziane dla placówki opiekuńczo-wychowawczej wsparcia dziennego, typu interwencyjnego i socjalizacyjnego, a także łączyienne i całodobowe działania terapeutyczne, interwencyjne i socjalizacyjne skierowane na dziecko.

Działania Powiatu w zakresie wspierania osób i rodzin, borykających się z różnymi problemami, wspomagają gminne i miejskie ośrodki pomocy społecznej. Z danych udostępnionych przez poszczególne gminy powiatu wynika, że główne problemy dotyczące

mieszkańców to: bezrobocie, bezdomność, ubóstwo, uzależnienia (alkoholizm i narkomania), dysfunkcje rodzin oraz niepełnosprawność.

W tabeli poniżej przedstawione zostały szczegółowe statystyki dotyczące rodzaju i kierunków udzielanej pomocy społecznej w ostatnich latach:

Tabela 36: Wsparcie w ramach pomocy społecznej w latach 2004-2006, udzielone w gminach Powiatu Piaseczyńskiego

Problemy	Gmina Konstancin-Jeziorna			Gmina Piaseczno			Gmina Tarczyn			Gmina Prażmów			Gmina Lesznowola			Gmina Góra Kalwaria			Powiat Piaseczyński		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006	2004	2005	2006	2004	2005	2006	2004	2005	2006	2004	2005	2006	2004	2005	2006
	Liczba rodzin			Liczba rodzin			Liczba rodzin			Liczba rodzin			Liczba rodzin			Liczba rodzin			Liczba rodzin		
Ubóstwo	278	301	233	776	626	466	115	93	132	153	141	121	217	220	228	398	380	351	1539	1381	1180
Sieroctwo	b/d	3	1	7	4	5	0	0	1	0	0	0	3	4	0	0	0	0	10	11	7
Bezdomność	4	7	5	36	36	21	5	5	7	1	0	1	4	4	4	0	10	6	50	52	38
Potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności	37	56	65	107	78	79	15	7	15	5	45	47	23	25	29	189	12	20	187	211	235
Bezrobocie	253	329	236	524	419	287	74	64	95	99	108	73	174	180	192	386	290	274	1124	1100	883
Niepelnosprawność	102	150	134	474	387	288	30	32	32	63	71	75	48	50	73	168	198	187	717	690	602
Długotrwała choroba	304	208	315	417	309	282	28	24	43	44	42	36	32	37	56	209	99	89	825	620	732
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	226	235	139	387	327	181	50	65	49	66	54	55	108	116	142	112	290	172	837	797	566
Alkoholizm lub narkomania	161	144	84	147	122	531	3	1	3	14	9	25	39	40	97	49	37	34	364	316	740
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	4	8	6	24	12	16	0	3	3	0	0	3	8	9	7	8	5	3	36	32	35
Zdarzenie losowe	5	7	5	6	4	9	0	0	0	1	1	1	2	1	2	3	3	8	14	13	17
Sytuacja kryzysowa	b/d	4	2	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	1	5	0	4	5
Kłęska żywiołowa	b/d	0	34	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	34
RAZEM:	1374	1452	1259	2905	2324	2165	320	294	383	446	471	437	658	686	830	1522	1325	1149	7225	6552	6223

Źródło: Dane udostępnione przez Urzędy Gmin Powiatu Piaseczyńskiego

Z powyższych danych wynika, że najwięcej rodzin z terenu powiatu objętych jest pomocą udzielaną z powodu ubóstwa (1531 rodzin), bezrobocia (1157 rodzin), niepełnosprawności i długotrwałej choroby (odpowiednio 789 i 821 rodzin) oraz alkoholizmu lub narkomanii (774 rodziny) i bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (738 rodzin).

Najwięcej pomocy otrzymują mieszkańcy największej i najliczniejszej gminy – gminy Piaseczno, jednak wyraźnie widoczna jest tendencja spadkowa liczby rodzin, potrzebujących wsparcia ośrodków pomocy społecznej. Podobna tendencja zauważalna jest w gminach: Konstancin-Jeziorna, Prażmów i Góra Kalwaria.

Najmniej świadczeń socjalnych udzielanych jest w gminie Tarczyn, jednak niepokoi fakt, że liczba rodzin objętych pomocą wykazuje tendencje rosnącą. Również w gminie Lesznowola, która jest jedną z najintensywniej rozwijających się gmin w Powiecie, z roku na rok przybywa osób i rodzin, objętych opieką i wsparciem specjalistycznych placówek społecznych.

Analiza przyznanej pomocy społecznej w gminach powiatu w latach 2004-2006 wskazuje, że zmienia się struktura powodów, z jakich społeczeństwo trafia pod opiekę ośrodków pomocy społecznej. Znacząco spada udział świadczeń z tytułu ubóstwa (w 2006 r. o 21% mniej niż w 2004 r.) i bezrobocia (spadek o 23%), co może mieć związek z intensywnym rozwojem gospodarczym powiatu i poprawą warunków społeczno-ekonomicznych mieszkańców. Zmniejsza się również pomoc udzielana osobom niepełnosprawnym (spadek o 11%) i rodzinom niewydolnym wychowawczo (spadek o 22%). Zauważalny jest natomiast drastyczny wzrost liczby rodzin objętych wsparciem w wyniku alkoholizmu lub narkomanii członka rodziny (wzrost o 87%).

Poprawa sytuacji społecznej w Powiecie Piaseczyńskim jest m.in. efektem wdrażania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Piaseczyńskim na lata 2005 – 2015, przyjętej przez Radę Powiatu w dniu 15 września 2005 r. Celem strategii jest rozwiązywanie ważnych problemów społecznych oraz planowanie i realizacja wyznaczonych zadań w zakresie polityki społecznej w powiecie. Za priorytetowe kierunki rozwoju polityki społecznej w powiecie uznane zostały w strategii: zapobieganie przestępczości dzieci i młodzieży, utworzenie ośrodka interwencji kryzysowej, tworzenie punktów konsultacyjno-informacyjnych dla rodzin niewydolnych wychowawczo, ofiar przemocy, osób niepełnosprawnych oraz ścisła współpraca instytucji i organizacji pozarządowych działających w obszarze pomocy społecznej.

W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2007-2013 przewidziano możliwość dofinansowania w szczególności następujących przedsięwzięć w zakresie infrastruktury pomocy społecznej:

a) Priorytet V: Wzmacnianie roli miast w rozwoju regionu, Działanie 5.2.: Rewitalizacja miast:

- o adaptacja, przebudowa lub remonty budynków i przestrzeni użyteczności publicznej wraz z przyległym otoczeniem na cele edukacyjno-społeczne, w tym między innymi: przedszkola, szkoły, szkolne stołówki, domy dziecka, ośrodki walki z patologiami społecznymi, poradnie psychologiczne, świetlice dla dzieci i młodzieży, domy kultury, warsztaty terapii zajęciowej oraz obiekty służące pomocy społecznej,

b) Priorytet VII. Tworzenie i poprawa warunków dla rozwoju kapitału ludzkiego, Działanie 7.3. Infrastruktura służąca pomocy społecznej:

- o budowa nowych, rozbudowa, modernizacja domów pomocy społecznej, zgodnie z zaleceniami, wraz z zagospodarowanie ich otoczenia
- o budowa, rozbudowa, modernizacja towarzyszącej infrastruktury pomocniczej,
- o budowa nowych, rozbudowa, modernizacja obiektów stacjonarnej opieki paliatywnej/hospicyjnej,
- o zakup niezbędnego wyposażenia do w. w. obiektów.

Zadania instytucji działających w systemie opieki społecznej będą mogły być wspomagane ze środków strukturalnych Unii Europejskiej, w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, przede wszystkim w Priorytecie VII „Promocja integracji społecznej”. Pomocy społecznej dotyczą następujące działania i poddziałania:

a) *Działanie 7.1. Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji*

Działanie umożliwi realizację projektów systemowych dotyczących kształcenia umiejętności osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w zakresie pełnienia ról społecznych, wspierania samodzielności oraz zdobywania i aktualizacji kwalifikacji zawodowych. Ponadto, w związku ze zwiększeniem liczby zadań z zakresu pomocy społecznej realizowane będą kompleksowe szkolenia i inne formy aktualizowania wiedzy przeznaczone dla pracowników pomocy społecznej⁴³.

b) *Działanie 7.2. Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej*

Największe możliwości wsparcia działań społecznych istnieją w Poddziałaniu 7.2.1 „Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym”, w ramach którego realizować można projekty konkursowe w zakresie:

⁴³ Szczegółowy opis poddziałań znajduje się w dokumencie „Szczegółowy opis priorytetów Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013” z dn. 18 września 2007.

- wsparcia (prawnego, szkoleniowego i finansowego) dla tworzenia i działalności podmiotów integracji społecznej, w tym: centrów integracji społecznej, klubów integracji społecznej, zakładów aktywności zawodowej oraz podmiotów działających na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej,
- kursów i szkoleń umożliwiających nabycie, podniesienie lub zmianę kwalifikacji i kompetencji zawodowych dla osób zagrożonych wykluczeniem,
- staży i zatrudnienia subsydiowanego osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w organizacjach pozarządowych oraz spółdzielniach socjalnych połączone z zajęciami reintegracji zawodowej i społecznej,
- poradnictwa psychologicznego, psychospołecznego, zawodowego i innego, prowadzącego do integracji społecznej i zawodowej, skierowane do osób zagrożonych wykluczeniem i ich otoczenia,
- rozwoju nowych form i metod wsparcia indywidualnego i środowiskowego na rzecz integracji zawodowej i społecznej (w tym np. środowiskowej pracy socjalnej, centrów aktywizacji lokalnej, animacji lokalnej, streetworkingu, couchingu, treningu pracy),
- rozwoju usług społecznych przewyższających indywidualne bariery w integracji społecznej w tym w powrocie na rynek pracy,
- rozwijania umiejętności i kompetencji społecznych, niezbędnych na rynku pracy,
- wsparcia tworzenia i działalności środowiskowych instytucji aktywizujących osoby niepełnosprawne w tym zaburzone psychicznie,
- wsparcia dla tworzenia i funkcjonowania pozaszkolnych form integracji społecznej młodzieży (świetlice środowiskowe w tym z programem socjoterapeutycznym, kluby środowiskowe) połączonych z realizacją działań w zakresie reintegracji zawodowej i społecznej,
- prowadzenia, publikowania i upowszechniania badań i analiz z zakresu polityki społecznej w regionie (w tym działań mających na celu przygotowanie i wdrażanie gminnych lub powiatowych strategii rozwiązywania problemów społecznych).

c) *Poddziałanie 7.2.2 Wsparcie ekonomii społecznej*

Istotnym elementem wsparcia polityki społecznej mogą być także działania podejmowane i współfinansowane w priorytecie 7.2.2. przewidującego wsparcie finansowe dla funkcjonowania instytucji otoczenia sektora ekonomii społecznej, świadczących następujące usługi:

- usługi prawne, finansowe, marketingowe,

- doradztwo (indywidualne i grupowe) oraz szkolenia umożliwiające uzyskanie wiedzy i umiejętności potrzebnych do założenia i prowadzenia działalności w sektorze ekonomii społecznej,
- rozwój partnerstwa lokalnego na rzecz rozwoju ekonomii społecznej,
- promocję ekonomii społecznej i zatrudnienia w sektorze ekonomii społecznej.

Biorąc pod uwagę rosnące znaczenie kwestii społecznych w polityce tak europejskiej jak i krajowej, zasadne jest rozwijanie tej sfery aktywności samorządowej, uzupełnianie inwestycji infrastrukturalnych działaniami społecznymi oraz czynne wspieranie inicjatyw społecznych służących rozwojowi Powiatu.

7.9. Identyfikacja problemów w sferze społecznej

1. Konieczność zapewnienia infrastruktury społecznej zwiększającej się liczbie mieszkańców,
2. Niski stopień identyfikacji „nowych” mieszkańców z obszarem Powiatu,
3. Niski poziom rozwoju społeczeństwa obywatelskiego,
4. Niedostosowanie kwalifikacji osób bezrobotnych do oczekiwań pracodawców na rynku powiatowym,
5. Znaczny udział mieszkańców obszarów wiejskich w ogólnej liczbie bezrobotnych w Powiecie,
6. Dominacja osób w wieku 45+ w ogólnej liczbie bezrobotnych,
7. Niedostateczna dostępność i jakość infrastruktury sportowej towarzyszącej infrastrukturze edukacyjnej przy Zespołach Szkół.
8. Niedoinwestowane w zakresie infrastrukturalnym i sprzętowym placówki opieki zdrowotnej i opieki społecznej.
9. Niedostateczny stan etatowy w Komendzie Powiatowej Policji,
10. Znaczne obciążenie zadaniowe ośrodków pomocy społecznej przy zachowaniu dotychczasowego poziomu zatrudnienia.

III. Analiza SWOT

Niezbędne dla określenia kierunków rozwoju Powiatu jest uwzględnienie czynników mających wpływ na rozwój obszaru objętego niniejszym Planem, jego mocnych stron, potencjału rozwojowego oraz zidentyfikowanie ewentualnych zagrożeń. Poniżej została przedstawiona Analiza SWOT Powiatu, przygotowana w wyniku obrad Komisji ds. Planu Rozwoju Lokalnego.

Analiza SWOT jest jedną z technik wspomagających porządkowanie danych i informacji, wykorzystywaną powszechnie w uspołecznionym procesie planowania. Polega ona na ocenie szans i zagrożeń procesu rozwoju w kontekście własnych atutów (silnych stron) i słabości. Nazwa SWOT pochodzi od pierwszych liter angielskich: *strengths* – mocne strony, *weaknesses* – słabe strony, *opportunities* – szanse/możliwości, *threats* – zagrożenia.

Podstawowym założeniem jest określenie swojej „pozycji strategicznej”, czyli porównanie się do innych gmin, powiatów). Nie ma bowiem obiektywnie silnych i słabych stron. Wszystko występuje w relacji do najbliższego otoczenia. W przypadku Powiatu Piaseczyńskiego otoczeniem tym są podwarszawskie gminy.

Analizując silne i słabe strony, traktujemy je jako nasze cechy wewnętrzne, zależne od nas, na które możemy wpływać i je zmieniać. Szanse i zagrożenia opisują otoczenie zewnętrzne, na które nie mamy wpływu, ale które bezwzględnie mają związek z naszą obecną sytuacją i mają lub mogą mieć w przyszłości znaczenie dla naszej sytuacji. Pracując tą metodą, starano się przewidzieć okoliczności zewnętrzne, niezależne od nas, które można wykorzystać (szanse), oraz zagrożenia, które mogą niekorzystnie na nas wpływać, a których wystąpienie również jest od nas niezależne. Wnioski, wyciągane z analizy SWOT, kiedy traktujemy ją jako metodę uspołecznionej diagnozy sytuacji obszaru, mogą sprowadzać się do następujących zaleceń:

- unikać zagrożeń,
- wykorzystywać szanse,
- wzmacniać słabe strony,
- opierać się na mocnych stronach.

Takie rekomendacje mogą dotyczyć zarówno rozwiązywania pojedynczych problemów, przygotowania projektów i niezbyt skomplikowanych przedsięwzięć jak i bardzo rozbudowanych opracowań i programów. Analiza SWOT została przygotowana na spotkaniach Komisji ds. Planu Rozwoju Lokalnego oraz na podstawie diagnozy społeczno-gospodarczej obszaru.

Pierwsza część analizy SWOT polega na określeniu mocnych stron obszaru, które należy wykorzystać w działaniach rozwojowych oraz na zidentyfikowaniu słabych stron, które mogą być dla tego rozwoju przeszkodą.

1. Położenie, środowisko naturalne

Mocne strony	Słabe strony
<ol style="list-style-type: none">1. Korzystne położenie w otoczeniu oddziaływania miasta stołecznego Warszawy2. Dobrze ukształtowany układ komunikacyjny, w tym sieć kolejowa3. Bliskość lotniska4. Znaczne zasoby kompleksów leśnych, w tym obszarów chronionego krajobrazu5. Zasoby wód geotermalnych w Konstancinie-Jeziornie (uzdrowisko z tężniami) oraz Lesznowoli6. Występowanie zabytków przyrodniczych7. Spójny system hydrograficzny - dolina Jeziorki-Wisła8. Ciekawe zabytki architektury9. Pozytywny wizerunek powiatu jako miejsca atrakcyjnego osadniczo	<ol style="list-style-type: none">1. Niedrożność komunikacyjna powiatu wynikająca m.in. z braku skoordynowanego systemu komunikacji oraz złego stanu technicznego dróg2. Brak ciągów umożliwiających komunikację w powiecie3. Występowanie obszaru ograniczonego użytkowania (lotnisko)4. Brak planów zagospodarowania przestrzennego dla części obszarów gmin i nieprecyzyjność istniejących powodująca chaotyczną i niezrównoważoną urbanizację.5. Brak kompleksowego programu urbanistycznego dla powiatu6. Tendencja do nadmiernej penetracji terenów leśnych7. Zagrożenie środowiska - nieuporządkowana gospodarka wodno-kanalizacyjna w gminach Powiatu, znaczna rozbieżność długości sieci kanalizacyjnej w stosunku do sieci wodociągowej8. Zły stan czystości wód powierzchniowych i podziemnych,9. Brak kompleksowego rozwiązania gospodarki odpadami, niska świadomość ekologiczna mieszkańców, szczególnie obszarów wiejskich,10. Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego wynikające z natężenia ruchu drogowego oraz wielu źródeł emisji

	11. Niespójność szans rozwojowych poszczególnych gmin powiatu
--	---

2. Infrastruktura techniczna, gospodarka komunalna

Mocne strony	Słabe strony
<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwój infrastruktury drogowej, 2. Dość wysoki poziom wskaźnika zwodociągowania 3. Funkcjonowanie systemu zagospodarowania odpadów 4. Dobrze zorganizowana sieć energetyczna 5. Dobrze rozwinięta sieć energetyczna 6. Rozwój i wysoki standard nowych zasobów mieszkaniowych 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niedrożność systemu drogowego 2. Zły stan techniczny dróg 3. Dysproporcje między infrastrukturą wodociągową a kanalizacyjną 4. Nieuporządkowana gospodarka wodno-kanalizacyjna 5. Niski wskaźnik wyposażenia w sieć kanalizacyjną 6. Przystarzała sieć energetyczna, niedostosowana do obowiązujących wymogów 7. Niski poziom gazyfikacji 8. Zły stan techniczny komunalnych zasobów mieszkaniowych 9. Zbyt mały zasób lokali socjalnych

3. Gospodarka, rolnictwo

Mocne strony	Słabe strony
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wzrost liczby przedsiębiorstw zatrudniających znaczną liczbę pracowników 2. Wiele przedsiębiorstw zlokalizowanych w powiecie to „markowe” firmy, oferujące atrakcyjne warunki pracy 3. Specjalizacja w rolnictwie (sadownictwo) 4. Funkcjonowanie grup producenckich 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Trudności przedsiębiorców w znalezieniu pracowników posiadających odpowiednie kwalifikacje 2. Niska dochodowość małych gospodarstw rolnych, które dominują w ogólnej liczbie podmiotów 3. Słaba tendencja do dywersyfikacji dochodów gospodarstw rolnych

5. Rozwój agroturystyki –dywersyfikacja dochodów z rolnictwa	
--	--

4. Sfera społeczna

Mocne strony	Słabe strony
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wzrost liczby mieszkańców 2. Wysoki przyrost naturalny 3. Korzystne tendencje demograficzne (znaczny odsetek ludzi młodych) 4. Spadek liczby bezrobotnych 5. Odpowiednio zorganizowany zaspakajający potrzeby system edukacyjny 6. Wysoki poziom kadry oświaty 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Braki w infrastrukturze społecznej wobec zwiększającej się liczby mieszkańców 2. Niedostosowanie kwalifikacji osób bezrobotnych do oczekiwań pracodawców na rynku powiatowym, 3. Znaczący udział mieszkańców obszarów wiejskich w ogólnej liczbie bezrobotnych w Powiecie 4. Dominacja osób w wieku 45+ w ogólnej liczbie bezrobotnych, 5. Niedostateczne wyposażenie placówek oświaty w sprzęt dydaktyczny 6. Złe warunki lokalowe Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej

5. Kultura, sport, turystyka

Mocne strony	Słabe strony
<ol style="list-style-type: none"> 1. Bogata infrastruktura hotelarska i gastronomiczna 2. Bogata oferta turystyczna 3. Funkcjonowanie obiektów sportowych 4. Liczne kluby sportowe i stowarzyszenia 5. Bogata oferta zajęć sportowych 6. Odpowiednie funkcjonowanie i współpraca ośrodków kultury 7. Bogaty kalendarz imprez 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zbyt skromna promocja turystyczna powiatu 2. Niedostateczna dostępność i jakość infrastruktury sportowej towarzyszącej infrastrukturze edukacyjnej przy Zespołach Szkół 3. Braki w infrastrukturze rekreacyjno – sportowej dostępnej dla wszystkich mieszkańców powiatu

	4. Braki w infrastrukturze służącej funkcjom kulturalnym, m. in. sali koncertowej
--	---

6. Warunki socjalno-bytowe, potencjał ludzki

Mocne strony	Słabe strony
<ol style="list-style-type: none"> 1. Odpowiedni system zapewniania bezpieczeństwa 2. Znaczna liczba ośrodków ochrony zdrowia, publicznych i prywatnych 3. Dobre funkcjonowanie ośrodka pomocy społecznej 4. Wysokie kwalifikacje kadry pomocy społecznej 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Brak systemu monitoringu wizyjnego 2. Niedoinwestowane w zakresie infrastrukturalnym i sprzętowym placówki opieki zdrowotnej i opieki społecznej (nie spełniają wymogów określonych przepisami prawa) 3. Niedostateczny stan etatowy w Komendzie Powiatowej Policji 4. Braki w wyposażeniu służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo publiczne 5. Znaczne obciążenie zadaniowe ośrodków pomocy społecznej przy zachowaniu dotychczasowego poziomu zatrudnienia

Druga część analizy SWOT polega na zidentyfikowaniu tendencji występujących w otoczeniu Powiatu, które mogą sprzyjać (szanse) bądź spowolnić (zagrożenia) procesy rozwojowe gminy. Na uwarunkowania te Powiat nie ma możliwości wpływu.

Szanse rozwoju Powiatu wiążą się przede wszystkim z:

- Integracją europejską, która m. in. stwarza możliwości pozyskania środków pomocowych.
- Wzrostem liczby turystów przyjeżdżających do Polski (bliskość lotniska)
- Dopływem krajowego i zagranicznego kapitału i technologii.
- Zwiększeniem siły nabywczej mieszkańców.

- Rozwojem informatyzacji i telekomunikacji.
- Rozwiniętym rynkiem dóbr konsumpcyjnych, szczególnie działem spożywczym.
- Wysoką pozycją Polski w ocenach atrakcyjności inwestycyjnej.
- Rozwojem systemów infrastruktury technicznej, w tym w szczególności infrastruktury drogowej.
- Współpracą ponadlokalną na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom i przestępczości.

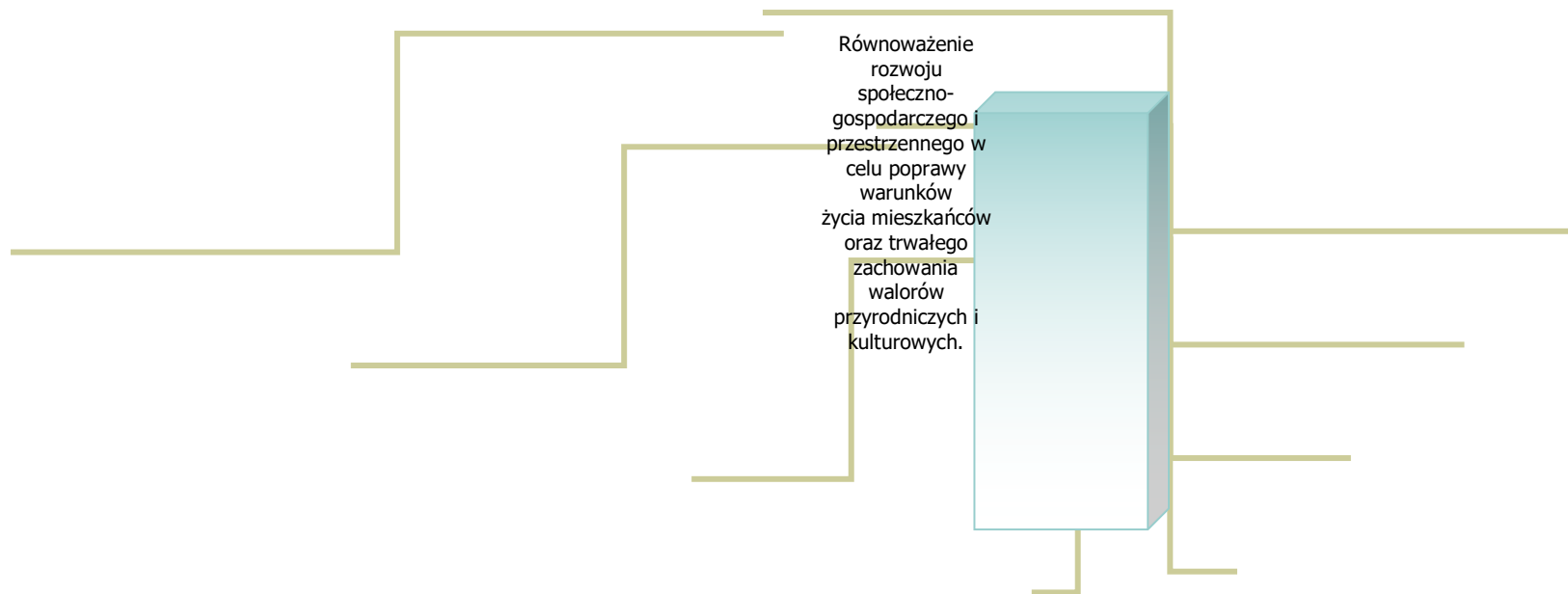
Ważnym czynnikiem wpływającym na region i Powiat, szczególnie w odniesieniu do celów Strategii Lizbońskiej, jest „moda na edukację”. Coraz więcej ludzi młodych chce się kształcić, rozumiejąc przemiany jakie zachodzą na rynku pracy. Młodzież wie, że edukacja to lepsze warunki życia i pracy. Problemem jest fakt niedostępności nauki dla osób ubogich i nierówne szanse edukacyjne dzieci i młodzieży z obszarów wiejskich i miejskich.

Szansą dla Powiatu jest wzrost liczby turystów odwiedzających nasz kraj. Szukają oni dziewiczych, czystych terenów. Wzrost dochodów ludności miast regionu powoduje, iż także polscy turyści coraz częściej podróżują po kraju.

Zagrożenia rozwoju omawianego obszaru to przede wszystkim:

- Niespójność obszaru w zakresie uzbrojenia w infrastrukturę oraz w zakresie szans rozwojowych,
- Niebezpieczeństwo niepełnego wykorzystania szans jakie dają środki UE
- Zahamowanie wzrostu gospodarczego
- Niedostateczne finansowanie pomocy społecznej, przy niedoskonałości rozwiązań systemowych.
- Brak działań w celu opanowania chaotycznej urbanizacji

IV. Cele rozwoju Powiatu Piaseczyńskiego

Budowa i modernizacja ciągów komunikacyjnych oraz koordynacja różnych środków transportu

Zapewnienie harmonijnej urbanizacji Powiatu

Zachowanie walorów przyrodniczych i środowiskowych Powiatu

Rozwój funkcji turystycznych Powiatu

Zwiększenie efektywności i jakości

Zapewnienie mieszkańcom powiatu dostępu do instytucji kultury, ochrony zdrowia i pomocy społecznej

Rozwój gospodarczy w kierunku high-tech

Wzmocnienie potencjału administracji samorządowej dla poprawy jakości świadczonych usług

Cel główny rozwoju Powiatu Piaseczyńskiego:

Równoważenie rozwoju społeczno-gospodarczego i przestrzennego w celu poprawy warunków życia mieszkańców oraz trwałego zachowania walorów przyrodniczych i kulturowych.

Cel strategiczny I: Budowa i modernizacja ciągów komunikacyjnych oraz koordynacja różnych środków transportu

Zadania

- 1) Budowa nowych dróg,
- 2) Modernizacja istniejących dróg,
- 3) Budowa ścieżek rowerowych,
- 4) Skoordinowanie różnych środków transportu:
 - budowa obiektów typu „park and ride”
 - opracowanie i wdrożenie zintegrowanej komunikacji szynowej, autobusowej, rowerowej (indywidualnej i masowej)
 - wspólny bilet na różne środki transportu.

Cel strategiczny II: Zapewnienie harmonijnej urbanizacji Powiatu

Zadania

- 1) Lobbowanie w gminach Powiatu na rzecz opracowania Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego,
- 2) Lobbowanie za wprowadzeniem przez gminy Powiatu takich zmian do istniejących Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego, które będą sprzyjać harmonijnemu rozwojowi obszaru.

Cel strategiczny III: Zachowanie walorów przyrodniczych i środowiskowych Powiatu

Zadania

- 1) Uporządkowanie stanu gospodarki wodno-ściekowej w Powiecie
 - działania promujące ochronę środowiska,
 - monitorowanie stanu środowiska,
 - współpraca z właściwymi jednostkami i służbami
 - informowanie o zagrożeniach i ich usuwanie
- 2) Uporządkowanie gospodarki odpadami

Cel strategiczny IV: Rozwój funkcji turystycznych Powiatu

Zadania:

- 1) Upowszechnianie walorów turystycznych i rekreacyjnych Powiatu,
- 2) Wykorzystanie Piaseczyńsko-Grójeckiej Kolei Wąskotorowej do celów turystycznych,
- 3) Koordynacja budowy ścieżek rowerowych.

Cel strategiczny V: Zwiększenie efektywności i racjonalności wykorzystania bazy oświatowej i sportowej**Zadania:**

- 1) Analiza i diagnoza stanu wykorzystania obiektów oświatowych,
- 2) Dostosowanie obiektów oświatowych do zdiagnozowanych potrzeb,
- 3) Modernizacja obiektów oświatowych i wyposażenia dydaktycznego.
- 4) Budowa sali gimnastycznej przy Zespole Szkół Zawodowych im. ppr. E Gierczak w Górze Kalwarii oraz na potrzeby Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Piasecznie i Zespołu Szkół nr 1 w Piasecznie.

Cel strategiczny VI: Zapewnienie mieszkańcom powiatu dostępu do instytucji kultury, ochrony zdrowia i pomocy społecznej**Zadania:**

- 1) Budowa obiektów spełniających funkcje kulturalne (sala widowiskowa, biblioteka),
- 2) Rozbudowa szpitala i poradni specjalistycznych,
- 3) Poprawa warunków lokalowych Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej,
- 4) Dostosowanie budynków DPS do wymogów Unii Europejskiej,

Cel strategiczny VII: Rozwój gospodarczy w kierunku high-tech**Zadania:**

- 1) Tworzenie zachęt inwestycyjnych dla przedsiębiorstw z dziedziny high-tech.
- 2) Promocja obszaru Powiatu jako miejsca atrakcyjnego do lokowania inwestycji.

Cel strategiczny VIII: Wzmocnienie potencjału administracji samorządowej dla poprawy jakości świadczonych usług**Zadania:**

1. Szkolenia ogólne i specjalistyczne pracowników Starostwa Powiatowego.

V. Wieloletni Plan Finansowy – założenia prognostyczne

5.1. Cel opracowania prognoz finansowych

Proces długoterminowego planowania finansowego w jednostkach samorządowych pomaga określić ich możliwości inwestycyjne oraz zdolności do zaciągania i obsługi zobowiązań finansowych. Na proces planowania składa się analiza opcji finansowania i dostępnych opcji inwestycyjnych. Dzięki planowaniu finansowemu jednostka jest w stanie przewidzieć przyszłe konsekwencje obecnie podejmowanych decyzji, co pozwala na uniknięcie ewentualnych niespodzianek w przyszłości.

5.2. Metodyka opracowania prognoz finansowych

Wieloletni Plan Finansowy, jako średnioterminowa prognoza wolnych środków na inwestycje, ma stanowić pomoc przy podejmowaniu decyzji inwestycyjnych. Pojęcie prognozy nie jest jednoznacznie zdefiniowane. Przyjęto, że prognoza powinna być saldem o następujących właściwościach:

- sformułowany z wykorzystaniem dorobku nauki,
- odnoszący się do określonego momentu czasu w przyszłości,
- podlegający empirycznej weryfikacji,
- niepewny, ale akceptowalny.

Budowa prognozy składa się z kilku etapów, przy czym w literaturze brak jest jednolitej konwencji. Można jednak wyodrębnić następujące etapy postępowania, które powinny być wykonywane w odpowiedniej kolejności:

1. jednoznaczne zdefiniowanie problemu prognostycznego,
2. zebranie danych historycznych,
3. analiza danych historycznych,
4. wybranie metody prognozowania,
5. postawienie prognozy,
6. ocena trafności prognozy.

5.3. Dane historyczne

W pracy wykorzystano dane dotyczące kształtowania się poszczególnych kategorii dochodów i wydatków budżetowych w latach 2005-2006.

Analiza danych historycznych.

„Podstawą budowy prognoz jest poprawnie przeprowadzona diagnoza badanej rzeczywistości, czyli stwierdzenie przeszłego oraz faktycznego (teraźniejszego) stanu prognozowanych zjawisk”, dlatego też, każda z kategorii dochodów i wydatków została przeanalizowana oddzielnie.

Pierwszym etapem analizy było przedstawienie historycznych danych. W kolejnym etapie porównywano dynamikę danych ze wskaźnikiem wzrostu ogólnego poziomu cen. Starano się także znaleźć czynniki mogące mieć wpływ na kształtowanie się poszczególnych kategorii.

5.4. Metodyka prognozowania

Niestety, z uwagi na niewielki materiał statystyczny, ograniczony małą liczbą obserwacji wynikających z faktu, że powiaty jako jednostki samorządowe istnieją od 1999 roku, nie można zastosować żadnych metod ekonometrycznych. Z tej samej przyczyny w analizie nie używa się żadnych średnich i innych miar statystycznych.

Do prognozowania użyto rozbudowanej metody Naive forecast (metoda naiwna). Naive forecast stosuje się w sytuacjach, gdy brak jest możliwości użycia innych metod lub użycie tych metod skazane jest na niepowodzenie, choćby z powodu dużej losowości obserwacji. Metody naiwne są proste, przez to łatwe i szybkie w użyciu. Najprostsza metoda naiwna zakłada, że prognozowana wielkość zjawiska w okresie lub momencie t będzie taka sama jak ostatnio zaobserwowana wartość. Formalnie można to zapisać następująco:

$$y_t = y_{t-1}$$

gdzie:

y_t - prognoza zmiennej Y na moment t ,

y - wartość zmiennej prognozowanej w momencie $t-1$.

Jeżeli prognozowana zmienna charakteryzuje się istnieniem tendencji do wzrostu (spadku), to do prognozowania można użyć metody, która zakłada, że wartość prognozowanej zmiennej wzrośnie (spadnie) w momencie lub okresie prognozy o określony procent w momencie lub okresie poprzednim. Formalnie można to zapisać następująco:

$$y_t = (1+c) \cdot y_{t-1}$$

gdzie:

c - wskaźnik wzrostu (spadku).

W niniejszej pracy do prognozowania, wykorzystano program GFAM. Zawarta w programie GFAM metoda prognozowania jest rozszerzona wersja przytoczonych wyżej metod naiwnych. Program GFAM umożliwia budowanie prognozy w oparciu o stały wskaźnik wzrostu (spadku) lub jako funkcje inflacji i PKB. Jeśli wybierzemy stały wskaźnik wzrostu (spadku), to formalny zapis wygląda identycznie jak równanie wyżej.

Jeżeli nie zdecydujemy się na prognozowanie w oparciu o stały wskaźnik wzrostu (spadku), to prognozę możemy uzależnić od wag stojących przy inflacji i wskaźniku wzrostu PKB. Formalnie można to zapisać następująco:

$$y_t = y_{t-1} \cdot [1 + \text{CPI}_{t-1} \cdot W(\text{cpi})] \cdot [1 + \text{PKB}_t \cdot W(\text{pkb})]$$

gdzie:

CPI_{t-1} - wskaźnik inflacji w momencie t-1,

W (cpi) - waga inflacji,

PKB_t - wzrost PKB w momencie t,

W (pkb) - waga PKB.

Wielkość wag została wyznaczona na podstawie historycznego kształtowania się danych w cenach stałych i bieżących, zaobserwowanej dynamiki w cenach bieżących i dynamiki cen, a także opinii opartych na intuicji i doświadczeniu.

5.5. Trafność prognozy

Oceny trafności prognozy dokonać można dopiero po upływie okresu, na który prognoza była stawiana, w sytuacji, gdy znane będą faktyczne realizacje prognozowanych wielkości.

5.6. Zasady gospodarki finansowej Jednostek Samorządu Terytorialnego

Ustawa z dnia 26 listopada 1998 roku o dochodach Jednostek Samorządu Terytorialnego w latach 1999 - 2003 straciła moc z dniem 31 grudnia 2003 roku na rzecz ustawy, która Sejm RP uchwalił w dniu 13 listopada 2003 roku.

Rozwiązania przyjęte w tej ustawie zmierzają między innymi do:

- zwiększenia udziału samorządów w dysponowaniu środkami publicznymi,
- zwiększenia ekonomicznej odpowiedzialności JST poprzez zwiększenie udziału dochodów własnych w ogólnych środkach finansowych,
- mocniejszego związania sytuacji finansowej JST z koniunkturą gospodarki państwa.

Nowa ustawa ponownie określiła:

- źródła dochodów oraz zasady ustalania i gromadzenia tych dochodów,
- zasady ustalania i przekazywania subwencji ogólnej oraz dotacji celowych z budżetu państwa.

Źródła dochodów zostały sklasyfikowane zgodnie z Konstytucją RP:

- dochody własne,
- subwencja ogólna,
- dotacje celowe z budżetu państwa.

Dochodami JST mogą być także środki pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi, środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej oraz inne środki określone odrębnych przepisach.

Zasadnicze zmiany w systemie finansowania powiatów zawarte w ustawie dotyczą:

- a) zwiększenia udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych:
- PIT - z 1,00% w roku 2003 do 8,42% w roku 2004 i do 10,25% od roku 2005,
 - CIT - z 0,00% w roku 2003 do 1,40% od roku 2004,
- b) powiaty otrzymują dodatkowy dochód w postaci 5,00% dochodów uzyskiwanych na rzecz budżetu państwa w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innymi zadaniami zleconymi ustawami,
- c) powiaty otrzymują 25,00% (dotychczas 5,00%) dochodów z tytułu gospodarowania mieniem Skarbu Państwa (zgodnie z art. 23 ust.3 Ustawy z dnia 21 sierpnia 1947 r. [Dz. U.2004 Nr 261 poz. 2603 z późn. zmianami] o gospodarce nieruchomościami),
- d) powiaty otrzymują subwencje ogólna składającą się z części:
- wyrównawczej,
 - równoważącej,
 - oświatowej,
- e) wprowadzono system wpłat do budżetu państwa na wszystkich poziomach JST (mechanizm solidarnościowy wpłat gmin najbogatszych na rzecz gmin najuboższych rozciągnięty został na powiaty i województwa),
- f) wprowadzono mechanizm zachęcający do łączenia się jednostek samorządu terytorialnego (dla powiatów powstałych w wyniku połączenia dwóch lub więcej powiatów, wskaźnik udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, w okresie 5 lat, począwszy od dnia 1 stycznia roku następującego po roku, w którym podjęto decyzję o połączeniu, jest zwiększony o 5 punktów procentowych, a uzyskane w ten sposób dochody niewliczane będą do systemu wpłat),
- g) dotacje celowe z budżetu państwa:
- zadania z zakresu administracji rządowej oraz na inne zadania zlecone ustawami, zadania realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego na mocy porozumień zawartych z organami administracji rządowej,
 - usuwanie bezpośrednich zagrożeń dla bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz usuwanie skutków powodzi i osuwisk ziemnych oraz usuwanie skutków innych klęsk żywiołowych,
 - finansowanie lub dofinansowanie zadań własnych objętych kontraktem wojewódzkim oraz zadań własnych wymienionych w art. 42 ust. 2 Ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego,
 - realizację zadań wynikających z umów międzynarodowych.

Powiaty mogą otrzymywać dotacje na zadania objęte mecenatem państwa w dziedzinie kultury.

5.7. Założenia przyjęte do prognozy części finansowej Planu Rozwoju Lokalnego na lata 2007 - 2015

5.7.1. Czynniki mające wpływ na gospodarkę budżetową i finanse

Dochody jednostek samorządu terytorialnego w okresie analizy będą zależały od wielu czynników, które można podzielić na dwie kategorie:

- czynniki wewnętrzne, na które jednostka ma wpływ,
- czynniki zewnętrzne, na które jednostka nie ma wpływu.

Do czynników wewnętrznych należy przede wszystkim baza majątku możliwego do sprzedaży przez Powiat.

Czynniki zewnętrzne to przede wszystkim regulacje prawne obowiązujące samorządy. Są to np.:

- ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego,
- ustawa o finansach publicznych (w szczególności limity zadłużenia oraz wydatków na obsługę długu).

Inne zewnętrzne czynniki mogące wpłynąć na sytuację finansową i gospodarczą to lokalne potrzeby społeczne i uwarunkowania gospodarcze regionu. Istotnym czynnikiem o charakterze zewnętrznym o ogromnym wpływie na finanse Powiatu jest ogólna sytuacja gospodarcza kraju.

5.7.2. Inflacja

Z analizy głównych źródeł dochodów i wydatków wynika, iż w dużej mierze wielkości te zmieniają się pod wpływem inflacji.

Średnie tempo wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych, czyli inflacja, wyniosło w okresie od lipca do września 2007 - 2,0 proc. Na koniec września ukształtowało się na poziomie 2,3 proc. Najszybciej rosły ceny żywności i napojów bezalkoholowych oraz wydatków związanych z użytkowaniem mieszkania i nośników energii⁴⁴.

Po okresie bardzo niskiej inflacji w 2005 r. (0,7% w ujęciu grudzień do grudnia) przewiduje się stopniowy powrót w okolice środka ciągłego celu inflacyjnego Rady Polityki Pieniężnej, wynoszącego od 2004 r. 2,5% z symetrycznym przedziałem odchyień ± 1 p. proc. W kolejnych latach prognozuje się wzrost inflacji w ujęciu grudzień do grudnia do odpowiednio 2,2% w 2007 r. i 2,5% w 2008 r. oraz 2,5% w 2009 r.⁴⁵

Celem inflacyjnym w latach 2004 - 2006 będzie dążenie do spełnienia inflacyjnego kryterium konwergencji umożliwiającego przystąpienie Polski do Europejskiej Unii Gospodarczej

⁴⁴ „Stan i prognoza koniunktury gospodarczej nr 56, październik 2007 Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową

⁴⁵ „Strategia zarządzania długiem sektora finansów publicznych w latach 2007-09”, Ministerstwo Finansów, Warszawa, wrzesień 2006.

i Walutowej. Z tego punktu widzenia szacuje się, że prognozowany na ten okres wzrost cen w Polsce nie powinien przekroczyć 3,0%.

Tabela 37: Średnioroczna inflacja na lata 2007-2009 zgodnie ze „Strategią zarządzania długiem sektora finansów publicznych w latach 2007-2009”.

	2007 (prognoza)	2008 (prognoza)	2009 (prognoza)
Inflacja średnioroczna	2,2%	2,5%	2,5%

Budowę prognozy rozpoczęto od przyjęcia założenia o konsekwentnej realizacji polityki pieniężnej nakierowanej na stabilizację inflacji i spadek oczekiwań inflacyjnych. Przyjęto, że Narodowy Bank Polski będzie kontynuował politykę zgodnie ze strategią bezpośredniego celu inflacyjnego, która oznacza, że ustabilizowanie inflacji jest priorytetowym celem NBP⁴⁶, a stosowane instrumenty polityki pieniężnej nakierowane są na realizację celu inflacyjnego wyznaczonego przez Radę Polityki Pieniężnej. Główny cel Rady Polityki Pieniężnej zapisany w „Strategii polityki pieniężnej na 2007 rok” zakłada utrzymanie inflacji na poziomie 2,5% +/- 1 punkt procentowy⁴⁷.

Wykorzystując przytoczone publikacje przyjęto ostrożnie, że inflacja w latach 2008 - 2014 będzie wynosiła jak w tabeli.

Tabela 38: Prognozowana średnioroczna inflacja na lata 2008-2014

2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
3,0%	3,0%	3,0%	3,0%	3,0%	3,0%	3,0%

5.7.3. Produkt Krajowy Brutto

Analiza kształtowania się dochodów pochodzących z tytułu udziałów powiatu w podatkach dochodowych od osób fizycznych i prawnych stanowiących dochód budżetu państwa wykazała, że jednym z czynników mogących mieć wpływ na dochody z tego tytułu jest wzrost Produktu Krajowego Brutto.

W trzecim kwartale 2007 roku po raz drugi z kolei tempo wzrostu gospodarczego w Polsce było niższe niż odnotowane trzy miesiące wcześniej. W dalszym ciągu utrzymywała się jednak korzystna koniunktura gospodarcza. Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową szacuje, że produkt krajowy brutto wzrósł w trzecim kwartale o 5,6 proc. w porównaniu z analogicznym

⁴⁶ Strategia polityki pieniężnej na 2007 rok, Rada Polityki Pieniężnej, Warszawa, s. 2

⁴⁷ *Ibidem*, s.11

okresem roku poprzedniego. Uwzględniając czynniki sezonowe, tempo wzrostu PKB wyniosło w tym okresie 1,3 proc., w porównaniu z poprzednim kwartałem.

Głównym czynnikiem wzrostu gospodarczego w dalszym ciągu pozostawał popyt krajowy, którego tempo wzrostu w trzecim kwartale IBnGR szacuje na 7,4 proc. Wysokie tempo wzrostu popytu krajowego wynikało przede wszystkim z szybkiego przyrostu nakładów brutto na środki trwałe. Trzeci kwartał z rzędu tempo wzrostu inwestycji utrzymywało się powyżej 20 proc., a więc na poziomie zadowalającym z punktu widzenia potrzeb rozwojowych polskiej gospodarki. Wysoką dynamikę wzrostu utrzymało również spożycie ogółem, w tym także spożycie indywidualne. Tempo wzrostu pierwszej z tych wielkości wyniosło w trzecim kwartale 4,4 proc., a drugiej 5,2 proc. Oznacza to, że w omawianym okresie, zarówno przedsiębiorcy, jak i konsumenci zachowali optymistyczne oczekiwania odnośnie kształtowania się koniunktury gospodarczej w przyszłości. Podstawowymi jednak czynnikami umożliwiającymi szybki wzrost popytu krajowego były: poprawiająca się od dłuższego już czasu sytuacja na rynku pracy, rosnące wynagrodzenia oraz napływ środków finansowych z Unii Europejskiej⁴⁸.

Prognozowany wzrost PKB w roku 2008 wynosi 5,5 proc., natomiast w 2009 roku 5,0 proc. W ocenie IBnGR, utrzymanie w najbliższych latach 5-procentowego wzrostu w kontekście spowolnienia reform gospodarczych w ostatnim czasie, uznać trzeba będzie za sukces. Do celów analizy przyjęto ostrożny wskaźnik 4,0% w latach 2008-2014.

5.8. Rodzaje ryzyka towarzyszącego funkcjonowaniu jednostek samorządu terytorialnego

W trakcie realizacji długoterminowego planu finansowego na lata 2007 - 2015 należy uwzględnić możliwe wystąpienie zagrożeń utrudniających osiągnięcie zamierzonych celów. Zagrożenia te generują ryzyka towarzyszące funkcjonowaniu jednostek samorządu terytorialnego.

Ryzyko istotnej zmiany politycznej w organach powiatu

Radni - członkowie podstawowego organu stanowiącego powiatu - wybierani są w wyborach powszechnych przez wszystkich mieszkańców powiatu. Dlatego te na decyzje ekonomiczne oraz finansowe podejmowane przez jednostkę mogą wpływać czynniki polityczne i społeczne.

Ryzyko pogorszenia sytuacji samorządów na skutek zwiększenia ich zadań

Realizacja nowych zadań wiąże się ze zwiększonymi nakładami środków finansowych na bieżące funkcjonowanie. W ślad za nowymi zadaniami powinny być przekazywane środki na ich finansowanie. Jak pokazuje praktyka bardzo często wydatki na przekazywane zadania są niedoszacowanie przez państwo. Przykładem jest wprowadzenie nowego systemu

⁴⁸ „Stan i prognoza koniunktury gospodarczej nr 56, październik 2007 Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową

wynagradzania nauczycieli wynikającego ze znowelizowanej ustawy „Karta Nauczyciela”, które miało szczególny wpływ na sytuację finansową jednostek samorządu terytorialnego w 2000 roku. Okazało się, iż zaplanowane w części oświatowej subwencji ogólnej środki na wdrożenie nowego systemu wynagradzania nauczycieli były niewystarczające w stosunku do faktycznych potrzeb wynikających ze znowelizowanej w 2000 roku ustawy „Karta Nauczyciela”. W efekcie jednostki podejmują się dofinansowania nowych zadań kosztem ograniczenia wydatków na inne dziedziny działalności lub te zaciągając dodatkowe zobowiązania.

Ryzyko instytucjonalne

Związane jest z możliwością wprowadzenia zmian regulacji prawnych i podatkowych mających bezpośredni wpływ na kształtowanie się poziomu dochodów jednostek samorządu terytorialnego.

Ryzyko niestabilności gospodarczej i politycznej

Wiąże się z pogorszeniem ogólnej sytuacji gospodarczej kraju lub regionu, wzrostu inflacji oraz bezrobocia. W rezultacie zjawiska te wpływają na dochody czerpane z podatków i opłat.

Ryzyko braku zakładanych źródeł finansowania

Występuje w przypadku finansowania długookresowych inwestycji środkami obcymi np. z funduszy pomocowych

Ryzyko przeszacowania dochodów budżetu

Przygotowywanie budżetu od strony dochodów może opierać się na zbyt optymistycznych założeniach (np. co do wpływów z tytułu sprzedaży mienia). W rezultacie niższe wpływy przy ustalonych wyższych wydatkach skutkują powstaniem deficytu budżetowego, co może doprowadzić do zaburzeń płynności. W dniu 13 listopada 2003 roku została uchwalona nowa Ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, która zaczęła obowiązywać od 1 stycznia 2004. Ustawa ta zmieniła w sposób znaczący system dochodów jednostek samorządu terytorialnego.

Ryzyko nadzwyczajnego zwiększenia wydatków budżetu

Jednostki tworzą rezerwy na nieprzewidziane w budżecie wydatki. Może się okazać, że wystąpi nieplanowany wzrost wydatków przekraczający poziom utworzonej rezerwy (np. związanych z klęską żywiołową). Wówczas pokrycie tych wydatków może nastąpić poprzez zmniejszenie innych wydatków lub te zwiększenie zadłużenia.

Ryzyko kursowe

Występuje w przypadku jednostek, które zaciągnęły zobowiązania indeksowane do walut obcych.

Ryzyko stóp procentowych

Obligacje i kredyty oprocentowane są według zmiennej stawki związanej z rentownością 52-tygodniowych bonów skarbowych lub według zmiennej stawki WIBOR, które

zmieniają się zarówno w ciągu każdego roku, jak i w poszczególnych latach. Na ustalenie rentowności bonów skarbowych i wielkości stawek WIBOR pośredni wpływ ma poziom inflacji, dlatego te samorząd powinien wziąć pod uwagę ryzyko związane ze zmianami inflacyjnymi. Zmniejszenie poziomu inflacji powodować może zmniejszenie poziomu rentowności bonów skarbowych i WIBOR-u, i tym samym będzie wywierać wpływ na poziom obsługi zadłużenia. Inne ryzyka związane ze specyfiką konkretnej jednostki.

VI. Gospodarka finansowa Powiatu w latach 2005-2006

6.1. Wykonanie budżetów Powiatu Piaseczyńskiego w latach 2005-2006

Z danych przedstawionych przez jednostkę w rocznych sprawozdaniach z wykonania budżetów wynika, że w 2005 roku jednostka pierwotnie planowała dochody w wysokości 99.748.824 zł, natomiast wydatki w wysokości 100.019.318 zł i wynikający z tych wielkości wynik w wysokości – 270.494 zł. (deficyt).

W wyniku wprowadzonych w trakcie roku zmian w budżecie powiatu planowane dochody zostały zmniejszone o kwotę w wysokości 3.013.723 zł, tj. o 3,0 %, natomiast wydatki o 1.147.591 zł, tj. o 1,1 %

W 2005 roku plan dochodów, który po zmianach wyniósł 96.735.101 zł, został wykonany w 102,5%. Uzyskane dochody wyniosły 99.148.416 zł. W porównaniu z rokiem 2004 były wyższe o 11.947.562 zł, tj. o 13,7 %.

Plan wydatków po zmianach wyniósł 98.871.727 zł. Został zrealizowany w 97,9 %. Poniesione wydatki wyniosły 96.803.852 zł. W porównaniu z rokiem poprzednim były wyższe o 13.933.289 zł (tj. o 16,8%). W rezultacie Powiat Piaseczyński osiągnął wynik w postaci nadwyżki w wysokości 2.344.564 zł.

Wynikiem wyżej przedstawionego wykonania dochodów i wydatków budżetowych, a także rozchodów i przychodów, są wolne środki jako nadwyżka środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu powiatu. Na koniec roku 2005 środki te wyniosły 4.615.413 zł.

Tabela 39: Zbiorcze zestawienie dotyczące wykonania budżetu w roku 2005

Wyszczególnienie	Plan na 2005		Wykonanie Na 31.12	% Wykonania 4:3
	1.01	31.12		
1	2	3	4	5
Dochody ogółem	99.748.824	96.735.101	99.148.416	102,5
Wydatki ogółem	100.019.318	98.871.727	96.803.852	97,9
Wynik	- 270.494	-2.136.626	2.344.564	

Źródło: na podstawie Sprawozdania z wykonania budżetu Powiatu Piaseczyńskiego w roku 2005

Z danych przedstawionych przez jednostkę w rocznych sprawozdaniach z wykonania budżetów wynika, że w 2006 roku jednostka pierwotnie planowała dochody w wysokości 112.378.091 zł, natomiast wydatki w wysokości 122.793.491 zł. Planowany deficyt wyniósł 10.415.400 zł.

W wyniku wprowadzonych w trakcie roku zmian w budżecie powiatu zostały zwiększone planowane dochody o 4.754.825 zł (tj. o 4,2%) oraz planowane wydatki o 10.345.766 zł (tj. o 8,4%). Planowany deficyt i planowany niedobór budżetu wzrosły o 5.590.941 zł i wyniosły odpowiednio 16.006.341 zł i 18.415.941 zł.

W 2006 roku plan dochodów, który po zmianach wyniósł 117.132.916 zł, został wykonany w 102,4%. Uzyskane dochody wyniosły 119.949.135 zł. W porównaniu z rokiem 2005 były wyższe o 20.800.719 zł, tj. o 21,0 %.

Plan wydatków po zmianach wyniósł 133.139.257 zł. Został zrealizowany w 96,3 %. Poniesione wydatki wyniosły 128.258.514 zł. W porównaniu z rokiem poprzednim były wyższe o 31.454.662 zł (tj. o 32,5%). W wyniku wyżej przedstawionego wykonania planu dochodów i wydatków budżetowych planowany w wysokości 16.006.341 zł deficyt budżetu wyniósł ostatecznie 8.309.379 zł.

Tabela 40: Zbiorcze zestawienie dotyczące wykonania budżetu w roku 2006

Wyszczególnienie	Plan na 2006		Wykonanie Na 31.12	% Wykonania 4:3
	1.01	31.12		
1	2	3	4	5
Dochody ogółem	112.378.091	117.132.916	119.949.135	102,4
Wydatki ogółem	122.793.491	133.139.257	128.258.514	96,3
Wynik	- 10.415.400	-16.006.341	- 8.309.379	

Źródło: na podstawie Sprawozdania z wykonania budżetu Powiatu Piaseczyńskiego w roku 2005

6.2. Dochody Powiatu Piaseczyńskiego w latach 2005-2006

Tabela 41: Dochody Powiatu Piaseczyńskiego według źródeł ich pochodzenia

Dochody	2005	2006
Dochody z opłat	4.155.835	3.754.983
Wpływy z opłaty komunikacyjnej	4.144.760	3.743.908
Wpływy z opłat za zarząd i wieczyste użytkowanie nieruchomości	11.075	11.075
Udział w podatkach budżetu państwa	39.990.364	48.910.717
Podatek dochodowy od osób fizycznych	39.267.098	47.359.348
Podatek dochodowy od osób prawnych	723.266	1.551.369
Odsetki od środków na rachunkach bankowych	456.618	282.061

Pozostałe dochody	9.559.347	17.879.990
Grzywny i kary pieniężne	22.862	70.376
Wpływy z usług	4.613.747	5.822.800
Różne opłaty	155.671	268.530
Inne dochody	4.767.067	11.718.284
Subwencje z budżetu państwa	23.503.830	29.505.560
Subwencja wyrównawcza		
Subwencja oświatowa	23.348.410	24.355.264
Subwencja drogowa		
Subwencja równoważąca	155.420	5.150.296
Dotacje celowe z budżetu państwa	20.291.278	18.752.503
Zadania zlecone i powierzone	5.623.491	4.961.638
Zadania własne	14.667.787	13.790.865
Środki na dofinansowanie zadań powiatu ze źródeł pozabudżetowych		416.344
Środki na inwestycje	1.191.144	446.977
Z budżetu państwa	64.900	337.000
Ze źródeł pozabudżetowych	1.126.244	109.977
Dochody razem	99.148.416	119.949.135

Źródło: Dane Starostwa Powiatowego w Piasecznie

Największy udział w dochodach Powiatu w 2005 roku stanowiły udział w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz subwencje i dotacje celowe z budżetu państwa . W 2006 roku, w porównaniu z 2005 rokiem wykonane dochody były wyższe o około 20%.

Tak istotna różnica między wysokością zrealizowanych w 2005r. i 2006r. dochodów wynika w dużej mierze ze znacznego wzrostu:

- dochodów z tytułu udziału Powiatu we wpływach z podatków dochodowych (o 8.920.353 zł),
- części równoważącej subwencji ogólnej (o 4.994.876 zł),
- wpływów z tytułu pomocy finansowej udzielonej przez inne jednostki samorządu terytorialnego (o 5.503.787 zł).

Struktura dochodów w 2006 roku nie uległa radykalnej zmianie.

6.3. Wydatki Powiatu Piaseczyńskiego w latach 2005 – 2006

Tabela 42: Dane o wydatkach budżetowych Powiatu Piaseczyńskiego w latach 2005-2006

Wydatki	2005	2006
Rolnictwo i łowiectwo	59790	35000
Leśnictwo	40000	50000
Transport i łączność	11853167	22913732
Turystyka	30832	11500
Gospodarka mieszkaniowa	1562927	406817
Działalność usługowa	485614	556983
Administracja publiczna	9659008	11322850
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	2845437	3876677
Obsługa długu publicznego	390104	1013826
Oświata i wychowanie	23139216	28649053
Szkolnictwo wyższe	38534	34079
Ochrona zdrowia	1315571	6366420

Pomoc społeczna	24233882	26308001
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	903495	1124387
Edukacyjna opieka wychowawcza	7470238	6673550
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	0	10000
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	84734	133514
Kultura fizyczna i sport	86723	107878
Inne wydatki	12604580	18664247
Wydatki razem	96803852	128258514

Źródło: Dane Starostwa Powiatowego w Piasecznie

W łącznej kwocie wykonanych przez jednostkę wydatków w 2005 roku, najwyższą pozycję stanowią wydatki na pomoc publiczną (24.233.882) oraz na oświatę i wychowanie. W roku 2006 nastąpił zdecydowany wzrost wydatków – aż o 32,5%. Wzrosły zwłaszcza wydatki dotyczące dróg powiatowych. Były wyższe od poniesionych w 2005r. o 11.060.565 zł, tj. o 93,3%.

Nastąpiło zdecydowane zwiększenie wydatków majątkowych, które wyniosły 20.971.679 zł i były wyższe niż w 2005 r. o 11.533.352 zł (o 122,2%).

Podobnie jak w roku 2005 nie wszystkie wydatki poniesione w 2006r. dotyczyły zabezpieczenia potrzeb Powiatu Piaseczyńskiego. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, ze względu na relatywnie wysoki dochód podatkowy na jednego mieszkańca w naszym powiecie, do budżetu państwa odprowadzona została kwota w wysokości 18.629.316 zł, tj. o 6.024.736 zł wyższa niż w roku poprzednim.

6.4. Wolne środki Powiatu Piaseczyńskiego

Dla potrzeb oceny siły finansowej j.s.t. stosuje się kategorię „wolnych środków”, która obejmuje dochody ogółem pomniejszone o dotacje na inwestycje oraz o wydatki bieżące (bez wydatków na obsługę długu i wydatków z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji).

Wysokość wolnych środków wskazuje na zdolność j.s.t. do regulowania zobowiązań wynikających z zaciągniętych kredytów i pożyczek, a więc do spłaty rat kapitałowych i odsetek, a także na zdolność do samodzielnego finansowania inwestycji.

Tabela 43: Wysokość wolnych środków w latach 2005-2006

	Wyszczególnienie	2005	2006
1	Dochody ogółem	99.148.416	119.949.135
2	Dotacje na inwestycje	1.191.144	446.977
3	Wydatki bieżące	87.365.525	107.286.835
4	Wydatki na obsługę długu	390.104	1.013.826
Wolne środki (1-2-3+4)		10.981.851	13.229.149

Źródło: opracowanie własne, Doradztwo Europejskie

VII. Wieloletni Plan Finansowy – prognozy budżetowe na lata 2007 – 2015

7.1. Dochody

Według Ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego na rok 2004 z dnia 13 listopada 2003 r. (zgodnie z art. 4 i art. 7) źródłami dochodów powiatu są:

- 1.wpływy z opłat stanowiących dochody powiatu, uiszczanych na podstawie odrębnych przepisów,
- 2.dochody uzyskiwane przez powiatowe jednostki budżetowe powiatu oraz wpłaty od powiatowych zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych powiatowych jednostek budżetowych,
- 3.dochody z majątku powiatu,
- 4.spadki, zapisy i darowizny na rzecz powiatu,
- 5.dochody z kar pieniężnych i grzywien określonych w odrębnych przepisach,
- 6.5,0% dochodów uzyskiwanych na rzecz budżetu państwa w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej,
- 7.odsetki od pożyczek udzielanych przez powiat, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej,
- 8.odsetki od nieterminowo przekazywanych należności stanowiących dochody powiatu,
- 9.odsetki od środków finansowych gromadzonych na rachunkach bankowych powiatu, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej,
- 10.dotacje z budżetów innych jednostek samorządu terytorialnego,
- 11.inne dochody należne powiatowi na podstawie odrębnych przepisów,
- 12.udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, od podatników tego podatku zamieszkałych na obszarze powiatu wynosi 8,42% (od roku 2005 10,25%),
- 13.udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych od podatników tego podatku, posiadających siedzibę na obszarze powiatu wynosi 1,40%,
- 14.subwencja ogólna składająca się z części:
 - wyrównawczej,
 - równoważącej,
 - oświatowej,
15. dochodami powiatu mogą być dotacje celowe z budżetu państwa na:
 - zadania z zakresu administracji rządowej oraz na inne zadania zlecone ustawami,
 - zadania realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego na mocy porozumień zawartych z organami administracji rządowej,
 - usuwanie bezpośrednich zagrożeń dla bezpieczeństwa i porządku publicznego, skutków powodzi i osuwisk ziemnych oraz skutków innych klęsk żywiołowych,

- finansowanie lub dofinansowanie zadań własnych, realizację zadań wynikających z umów międzynarodowych,

16.dochodami powiatu są dotacje celowe z budżetu państwa na realizację zadań straży i inspekcji, o których mowa w ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592, z późn. zm.⁵⁾),

17.dochodami powiatu mogą być środki z funduszy celowych, pozyskiwane na podstawie odrębnych przepisów.

Prognoza dochodów na lata 2007 - 2015 została oparta o Ustawę o dochodach jednostek samorządu terytorialnego z dnia 13 listopada 2003 r oraz o strategię zarządzania finansami powiatu.

W tabeli 44 przedstawiono przyjęte założenia odnośnie kształtowania się poszczególnych pozycji dochodów. Pojawienie się „0%” w poszczególnych miejscach oznacza, że dana kwota nie wzrasta ani nie spada o ten wskaźnik. Pojawienie się wielkości większej lub mniejszej od „0%” oznacza, że o tyle procent wskaźnika PKB (podanego na str. 119), wskaźnika inflacji (podanego na str. 118) lub wartości stałej wzrośnie lub spadnie kwota w kolejnym roku w porównaniu z rokiem poprzednim.

Ze względu na swój charakter i znaczenie dla budżetu powiatu dochody z majątku zostały wyłączone z poniższej tabeli i scharakteryzowane osobno.

Tabela 44: Założenia kształtowania się poszczególnych pozycji dochodów Powiatu Piaseczyńskiego.

DOCHODY	Założenia wzrostu 2007 – 2015		
	stały	% PKB	% inflacji
Wpływy z opłaty komunikacyjnej⁴⁹			
wzrost	0%	0%	0%
Wpływy z opłat za zarząd i wieczyste użytkowanie gruntów⁵⁰			
wzrost	0%	0%	0%
Udział w podatkach budżetu państwa pod. doch. os. fizycznych⁵¹ wzrost	3%	0%	100%

⁴⁹ Baza do prognoz jest rok 2008, w którym wpływy te wyniosły 3680000

⁵⁰ Baza do prognoz jest rok 2008, w którym wpływy te wyniosły 11075

⁵¹ Baza do prognoz jest rok 2008, w którym wpływy te wyniosły 58317697

--	--	--	--

cd. - DOCHODY	stały	% PKB	% inflacji
pod. doch. os. prawnych wzrost	3%	0%	0%
Dochody z majątku powiatu			
Dzierżawa, najem, czynsz, leasing wzrost	0%	0%	100%
Dywidendy, sprzedaż wzrost	0%	0%	0%
Odsetki od środków na rachunkach bankowych wzrost	0%	0%	0%
Pozostałe dochody Wpływy z usług wzrost	0%	0%	100%
Różne opłaty wzrost	0%	0%	0%
Inne dochody wzrost	0%	0%	0%
Subwencje z budżetu państwa Subwencja równoważąca wzrost	0%	0%	0%
Subwencja oświatowa (subwencja jako procent wydatków osob. w oświacie) wzrost	0%	0%	100%
Dotacje celowe z budżetu państwa Zadania zlecone i powierzone wzrost	0%	0%	100%

Źródło: opracowanie własne

Dochody z majątku powiatu

Dochody te mogą pochodzić ze sprzedaży majątku powiatu, najmu, dzierżawy oraz eksploatacji (działalności gospodarczej - co zostało uregulowane między innymi w ustawie 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz. U. z 1997 r. nr 9, poz. 43 ze zmianami) i w ustawie z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2000 r. nr 46, poz. 543 ze zmianami).

Dochody z tego tytułu uzależnione są głównie od trzech czynników:

-od charakteru polityki sprzedaży prowadzonej przez władze powiatu,

-od atrakcyjności majątku przeznaczonego na sprzedaż (dzierżawę czy eksploatację) w przyszłości,

-od zainteresowania potencjalnych nabywców i dzierżawców sprzedawanym (dzierżawionym) majątkiem i związanym z tym popytem oraz możliwymi do uzyskania cenami.

Zrealizowane w 2006 roku dochody z najmu i dzierżawy przyjęto za bazę do prognozowania dochodów z tego tytułu na kolejne lata. W oparciu o kształtowanie się dochodów w latach 2005-2006 w cenach stałych założono, że wielkość planowanych dochodów z tych źródeł w okresie prognozy będzie wzrastać o poziom inflacji.

Tabela 45. Dochody budżetowe w roku 2006 oraz ich projekcje na lata 2005 - 2015 (dane w PLN) według najważniejszych źródeł

DOCHODY	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Udział w podatkach budżetu państwa	39990364	48910717	59767697	59517868	61303404	61342506	65036780	66987883	68997519	71067444	73199467
Pod. doch. od osób fizycznych	39267098	47359348	58317697	58017868	59758404	61551156	63397690	65299620	67258609	69276367	71354658
Pod. doch. od osób prawnych	723266	1 551369	1450000	1500000	1545000	1591350	1639090	1688263	1738910	1791077	1844809
Dochody z majątku powiatu	796291	872946	1096943	1077571	1108020	1140928	1174823	1209735	1245695	1282733	1320882
Dzierżawa, najem, czynsz, leasing	791522	801964	1045053	1064996	1096945	1129853	1163748	1198660	1234620	1271658	1309807
Dywidendy, sprzedaż	4769	70982	40815	1500	0	0	0	0	0	0	0
Wpływy z opłat za zarząd i wieczyste użytkowanie nieruchomości	11075	11075	11075	11075	11075	11075	11075	11075	11075	11075	11075
Odsetki od środków na rachunkach bankowych	456618	282061	556787	339200	339200	339200	339200	339200	339200	339200	339200
Pozostałe dochody			18215261	11430318	11335994	11335994	11335994	11335994	11335994	11335994	11335994
Darowizny	b.d	b.d	167870	94324	0	0	0	0	0	0	0
Dochody jednostek budżetowych	b.d	b.d	6944840	6080554	6080554	6080554	6080554	6080554	6080554	6080554	6080554

Różne opłaty	b.d	b.d	3890080	3703500	3703500	3703500	3703500	3703500	3703500	3703500	3703500
Dochody związane z realizacją zadań z zakresu adm. Rządowej	b.d	b.d	4123000	1511050	1511050	1511050	1511050	1511050	1511050	1511050	1511050
Inne dochody	4767067	11718284	3089471	40890	40890	40890	40890	40890	40890	40890	40890
Subwencje z budżetu państwa	23503830	29505560	32253002	35363934	36424851	37517596	38643123	39802416	40996487	42226381	434933171
Subwencja oświatowa	23348410	24355264	24783324	25576846	26344151	27134475	27948509	28786964	29650572	30540089	31456291
Subwencja równoważąca	155420	5150296	7469678	9787088	10080700	10383121	10694614	11015452	11345915	11686292	12036880
Dotacje celowe z budżetu państwa	b.d	b.d	30556154	31581808	30237748	29742468	29372570	29117791	28968965	28917911	28957337
Zadania własne z budżetu państwa	b.d	b.d	13986676	12470040	12844141	13229465	13626348	14035138	14456192	14889877	15336573
Zadania z zakresu administracji rządowej	b.d	b.d	6280185	6121617	6305265	6494423	6689256	6889933	7096631	7309530	7528816
Dotacje z funduszy celowych	b.d	b.d	335440	291800	300554	309570	318857	328422	338274	348422	358874
Dotacje z jednostek samorządu terytorialnego	b.d	b.d	875352	711920	0	0	0	0	0	0	0
Wpływy z tytułu pomocy fin. udzielanej między jst.	b.d	b.d	9078501	11986431	10787788	9709010	8738109	7864298	7077868	6370082	5733074
Środki na dofinans. zadań powiatu ze źródeł pozabudżetowych (f.c.,j.s.t.)	0	416344	1154	13526659	0	0	0	0	0	0	0
DOCHODY RAZEM	99944707	120375104	142446998	152837358	14074921	14141869	14590249	148793019	151883860	15516966	158646051
					7	2	0			3	

7. 2. Wydatki

Wydatki Powiatu Piaseczyńskiego związane są z realizacją podstawowych zadań, do których należą zgodnie z art. 4 ustawy o samorządzie powiatowym, zadania publiczne o charakterze ponadgminnym w zakresie:

- edukacji publicznej,
- promocji i ochrony zdrowia,
- pomocy społecznej,
- polityki pro rodzinnej,
- wspierania osób niepełnosprawnych,
- transportu zbiorowego i dróg publicznych,
- kultury i ochrony dóbr kultury,
- kultury fizycznej i turystyki,
- geodezji, kartografii i katastru,
- gospodarki nieruchomościami,
- zagospodarowania przestrzennego i nadzoru budowlanego,
- gospodarki wodnej,
- ochrony środowiska i przyrody,
- rolnictwa, leśnictwa i rybactwa śródlądowego,
- porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli,
- ochrony przeciwpowodziowej, przeciwpożarowej i zapobiegania innym nadzwyczajnym zagrożeniom życia i zdrowia ludzi oraz środowiska,
- przeciwdziałania bezrobociu oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy,
- ochrony praw konsumenta,
- utrzymania powiatowych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych,
- obronności,
- promocji powiatu,
- współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Powiat wykonuje także zadania powiatowych służb, inspekcji i straży. Dodatkowo ustawy mogą określać niektóre sprawy należące do zakresu działania powiatu jako zadania z zakresu administracji rządowej, wykonywane przez powiat.

Pojawienie się „0%” w poszczególnych miejscach oznacza, że dana kwota nie wzrasta ani nie spada o ten wskaźnik. Pojawienie się wielkości większej lub mniejszej od „0%” oznacza, że o tyle procent wskaźnika PKB (podanego na str. 119), wskaźnika inflacji (podanego na str.118) lub o wartości stałej wzrośnie lub spadnie kwota w kolejnym roku w porównaniu z rokiem poprzednim.

W tabeli 46 przedstawiono przyjęte założenia odnośnie kształtowania się poszczególnych pozycji wydatków.

Tabela 46: Założenia kształtowania się poszczególnych pozycji wydatków Powiatu Piaseczyńskiego

		Założenia wzrostu 2007 - 2015		
		stały	% PKB	% inflacji
010 Rolnictwo i łowiectwo	wzrost	0%	0%	100%
020 Leśnictwo	wzrost	0%	0%	100%
600 Transport i łączność	wzrost	0%	0%	100%
630 Turystyka	wzrost	0%	0%	0%
700 Gospodarka mieszkaniowa	wzrost	0%	0%	100%
710 Działalność usługowa	wzrost	0%	0%	100%
750 Administracja publiczna	wzrost	0%	0%	100%
754 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	wzrost	0%	0%	100%
754 Obsługa długu publicznego	wzrost	0%	0%	0%
Koszty finansowe				
758 Różne rozliczenia	wzrost	0%	0%	100%
801 Oświata i wychowanie	wzrost	0%	0%	100%
803 Szkolnictwo wyższe	wzrost	0%	0%	0%
851 Ochrona zdrowia	wzrost	0%	0%	100%

852	Pomoc społeczna wzrost	0%	0%	100%
853	Pozostałe zadania z zakresu pomocy społecznej wzrost	0%	0%	100%
854	Edukacyjna opieka wychowawcza wzrost	0%	0%	100%
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	0%	0%	0%
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego wzrost	0%	0%	0%
926	Kultura fizyczna i sport wzrost	0%	0%	0%

Tabela 47: Wydatki budżetowe w roku 2006 oraz ich projekcje na lata 2005 - 2015 (dane w PLN)

WYDATKI	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
010 Rolnictwo i łowiectwo	59790	35000	84635	45000	46350	47740	49172	51203	52739	54321	55950
020 Leśnictwo	40000	50000	54000	60000	61800	63654	65563	67529	69544	71630	73778,9
600 Transport i łączność	11853167	22913732	30408253	50249983	51757482	53310206	54909512	56556797	58253500	6000110	6180113
700 Gospodarka mieszkaniowa	1562927	406817	11727996	803000	827090	851902	877459	903782	930895	958821	987585
710 Działalność usługowa	485614	556983	1036417	1831201	1886137	1942721	2001002	2061032	2122862	2186547	2252143
750 Administracja publiczna	9659008	11322850	14598343	17199251	17715228	18246684	18794084	19357906	19938643	20536802	21152906
754 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	2845437	3876677	4880056	5368430	5529482	5695366	5866226	6042212	6223478	6410182	6602487
757 Obsługa długu publicznego	390104	1013826	800000	1700000	0	0	0	0	0	0	0
758 Różne rozliczenia	12604580	18664247	22161986	28995686	29865556	30761522	31684367	32634898	33613944	34622362	35661032
801 Oświata i wychowanie	23139216	28649053	27093270	29330812	30210736	31117058	32050569	33012086	34002448	35022521	36073196
803 Szkolnictwo wyższe	38534	34079	19319	0	0	0	0	0	0	0	0
851 Ochrona zdrowia	1315571	6366420	1564027	2955839	3044514	3135849	3229924	3326821	3426625	3529423	3635305
852 Pomoc społeczna	24233882	26308001	31135675	33343621	34343929	35374246	36435473	37528537	38654393	39814024	41008444
853 Pozostałe zad. w zakresie polit. społecznej	903495	1124387	1296030	1462010	1505870	1551046	1597577	1645504	1694869	1745715	1798086
854 Edukacyjna opieka wychowawcza	7470238	6673550	7300742	7978544	8217900	8464437	8718370	8979921	9249318	9526797	9812600
900 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	0	150000	150000	150000	150000	150000	150000	150000	150000	150000	150000
921 Kultura i ochrona	84734	133514	623116	290000	290000	290000	290000	290000	290000	290000	290000

dziedzictwa narodowego												
926 Kultura fizyczna i sport	86723	107878	140730	75000	75000	75000	75000	75000	75000	75000	75000	75000

7.3. Informacje o zaciągniętych i planowanych zobowiązaniach finansowych z tytułu kredytów, pożyczek i obligacji

W przypadku niedoboru środków finansowych budżetu istnieje możliwość zaciągania kredytów w granicach upoważnień zawartych w uchwale budżetowej. Na podstawie art. 48 ust. 1 ustawy o finansach publicznych jednostki samorządu terytorialnego mogą zaciągać kredyty, pożyczki oraz emitować papiery wartościowe na:

- 1) pokrycie występującego w ciągu roku niedoboru budżetu JST,
- 2) finansowanie wydatków, które nie mają pokrycia w planowanych dochodach JST.

Finansowanie takie nie powinno dotyczyć wydatków stałych, związanych z wykonywaniem bieżących zadań samorządu.

Zgodnie z art. 69 ust. 1 Prawa bankowego, przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

Powiat Piaseczyński jest stroną trzech umów kredytowych zawartych z:

- a) Bankiem Ochrony Środowiska S.A.; spłata kredytu przypada w roku 2008,
- b) Mazowieckim Bankiem Regionalnym S.A.; spłata kredytu przypada do roku 2007.

Umowa pożyczki jest uregulowana w art. 720 - 724 kodeksu cywilnego. Przez zawarcie umowy udzielający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych, co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tą samą ilość pieniędzy albo rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Powiat Piaseczyński jest ponadto stroną 6 umów pożyczki zawartych z WFOŚiGW, których spłaty przypadają do 2009 roku. W roku bieżącym Powiat planuje pozyskać jedno zobowiązanie na kwotę 60 000 PLN, oraz ewentualnie zaciągnąć kredyty na prefinansowanie zadań realizowanych z udziałem środków z UE.

Ze względu na planowane zwiększenie wydatków inwestycyjnych przewidzianych do realizacji w ramach Planu Rozwoju Lokalnego w latach 2007-2015 Powiat musi pozyskać nowe zobowiązania. Jednym ze sposobów może być emisja obligacji komunalnych. Emisja obligacji pozwala na odłożenie w czasie spłaty rat kapitałowych na lata budżetowe następujące po wykonaniu inwestycji związanych z PRL.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o obligacjach, obligacja jest papierem wartościowym emitowanym w serii, w którym emitent stwierdza, że jest dłużnikiem właściciela obligacji (obligatariusza) i zobowiązuje się wobec niego do spełnienia określonego świadczenia. Emitent zobowiązuje się na podstawie klauzul obligacyjnych do regulowania płatności odsetkowych określonych w dniu emisji papieru wartościowego oraz do spłaty pożyczki obligacyjnej w dniu jej wykupu, ewentualnie do spełnienia także świadczenia niepieniężnego (np. polegającego na przyznaniu preferencji w zakresie nabywania elementów mienia komunalnego).

Do wyliczenia odsetek od dodatkowego zadłużenia (emisja obligacji) przyjęto oprocentowania jak w tabeli 48.

Tabela 48: Planowane odsetki wynikające z emisji obligacji

Czas	kupon odsetkowy
obligacja 2 - letnia	52 tyg. bony skarbowe +0,35%
obligacja 3 - letnia	52 tyg. bony skarbowe +0,40%
obligacja 4 - letnia	52 tyg. bony skarbowe +0,45%
obligacja 5 - letnia	52 tyg. bony skarbowe +0,50%
obligacja 6 - letnia	52 tyg. bony skarbowe +0,55%
obligacja 7 - letnia	52 tyg. bony skarbowe +0,60%
obligacja 8 - letnia	52 tyg. bony skarbowe +0,65%

Należy zaznaczyć, iż ostateczne premie za ryzyko (ponad rentowność bonów skarbowych) dla inwestorów nabywających obligacje komunalne ustalane są podczas przetargu na wybór agenta emisji, który jest także nabywcą obligacji.

Harmonogram spłat zaciągniętych i planowanych zobowiązań w latach 2007 - 2009 przedstawiają

tabele

poniżej:

Tabela 49: Harmonogram spłat zaciągniętych zobowiązań oraz kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji (dane w PLN)

Kredyty i pożyczki	Informacje szczegółowe	2006	2007	2008	2009	2010
a) Instytucja udzielająca pożyczki: Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej b) Kwota pożyczki: 300.000,00 c) Oprocentowanie: 0,5 stopy redyskonta weksli nie mniej niż 6 %	Stan na koniec roku:	72.788,00	60.000,00			
	Kwota umorzona:		60.000,00			
	Odsetki:	2.788,00				
	Raty kapitałowe:	70.000,00				
a) Instytucja udzielająca pożyczki: Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej b) Kwota pożyczki: 179.500,00 c) Oprocentowanie: 0,5 stopy redyskonta weksli nie mniej niż 3%	Stan na koniec roku:	113.340,00	74.490,00	36.440,00		
	Kwota umorzona:					
	Odsetki:	5.640,00	2.690,00	540,00		
	Raty kapitałowe:	107.700,00	71.800,00	35.900,00		
a) Instytucja udzielająca pożyczki: Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej b) Kwota pożyczki: 153.000,00 c) Oprocentowanie: 0,5 stopy redyskonta weksli nie mniej niż 3 %	Stan na koniec roku:	97.300,00	64.100,00	31.600,00		
	Kwota umorzona:					
	Odsetki:	5.500,00	2.900,00	1.000,00		

	Raty kapitałowe:	91.800,00	61.200,00	30.600,00		
a) Instytucja udzielająca pożyczki: Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej b) Kwota pożyczki: 299.500,00 c) Oprocentowanie: 0,5 stopy redyskonta weksli nie mniej niż 3%	Stan na koniec roku:	189.800,00	124.800,00	61.200,00		
	Kwota umorzona:					
	Odsetki:	10.100,00	5.000,00	1.300,00		
	Raty kapitałowe:	179.700,00	119.800,00	59.900,00		
a) Instytucja udzielająca pożyczki: Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej b) Kwota pożyczki: 148.000,00 c) Oprocentowanie: 0,5 stopy redyskonta weksli nie mniej niż 3 %	Stan na koniec roku:	93.500,00	61.450,00	30.050,00		
	Kwota umorzona:					
	Odsetki:	4.700,00	2.250,00	450,00		
	Raty kapitałowe:	88.800,00	59.200,00	29.600,00		
a) Instytucja udzielająca pożyczki: Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej b) Kwota pożyczki : 110.000,00 c) Oprocentowanie : 0,5 stopy redyskonta weksli nie mniej niż 3,5%	Stan na koniec roku:	97.500,00	74.450,00	42.000,00	20.600,00	
	Kwota umorzona:					
	Odsetki:	7.500,00	4.450,00	2.000,00	600,00	
	Raty kapitałowe:	90.000,00	70.000,00	40.000,00	20.000,00	

a) Instytucja udzielająca kredytu: Mazowiecki Bank Regionalny S.A. b) Kwota kredytu : 8.199.348,00 c) Oprocentowanie: stopa WIBOR depozytów 1-miesięcznych z 25 dnia poprzedniego miesiąca	Stan na koniec roku:	1.692.000,00	2.100,00			
	Kwota umorzona:					
	Odsetki:	48.000,00	2.100,00			
	Raty kapitałowe:	1.644.000,00				
a) Instytucja udzielająca kredytu: Mazowiecki Bank Regionalny S.A. b) Kwota kredytu: 1.100.000,00 c) Oprocentowanie: stopa WIBOR depozytów 1-miesięcznych z 25 dnia poprzedniego miesiąca	Stan na koniec roku:	226.600,00	300,00			
	Kwota umorzona:					
	Odsetki:	7.000,00	300,00			
	Raty kapitałowe:	219.600,00				
a) Instytucja udzielająca kredytu: Bank Ochrony Środowiska S.A. b) Kwota kredytu: 1.500.000,00 c) Oprocentowanie: stopa WIBOR depozytów 1-miesięcznych z 25 dnia poprzedniego miesiąca	Stan na koniec roku:	646.000,00	322.000,00	1.700,00		
	Kwota umorzona:					
	Odsetki:	46.000,00	22.000,00	1.700,00		
	Raty kapitałowe:	600.000,00	300.000,00			

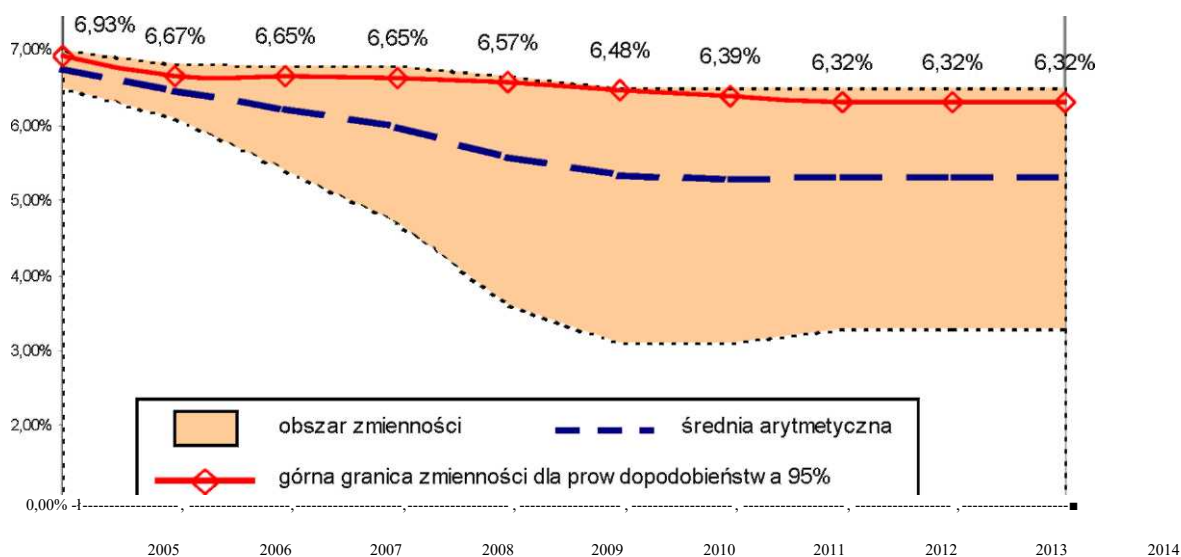
Tabela 50: Informacja o planowanych kredytach i pożyczkach

Kredyty i pożyczki	Informacje szczegółowe	2007	2008	2009	2010	2011	2012
a) Instytucja udzielająca pożyczki: Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej b) Kwota pożyczki: 60.000,00 c) Oprocentowanie:	Stan na koniec roku:	66.000,00	43.000,00	21.000,00			
	Odsetki:	6.000,00	3.000,00	1.000,00			
	Raty kapitałowe:	60.000,00	40.000,00	20.000,00			
	Odsetki:						
	Raty kapitałowe:						

7.4. Prognoza rentowności bonów skarbowych dla okresów odsetkowych

Rentowność bonów skarbowych przyjęta do wyliczenia odsetek od obligacji wyznaczona została na podstawie prognoz banków aktywnych na rynku obligacji komunalnych. Dodatkowo prognozy banków zostały powiększone o marże dla inwestorów. W obliczeniach przyjęto założenie, iż rozkład prognoz rentowności bonów skarbowych jest rozkładem normalnym z nieznaną wartością średnią i odchyleniem standardowym. Rentowność bonów skarbowych wyznaczono jako jednostronną górną granicę przedziału zmienności dla średniej arytmetycznej prognoz banków dla poziomu ufności $\alpha = 0,05$. Jako podstawę budowy tej granicy przedziału ufności wykorzystano statystykę t - Studenta. Przyjęcie takiego sposobu liczenia podstawy oprocentowania obligacji oznacza, iż prawdopodobieństwo ukształtowania się stawki bazowej oprocentowania obligacji poniżej wyznaczonego poziomu wynosi 95,0%. Natomiast prawdopodobieństwo tego, iż rentowność bonów skarbowych ukształtuje się na poziomie wyższym niż przyjęto do obliczeń wynosi 5,0%.

Wykres 6: Prognoza rentowności bonów skarbowych w latach 2004 – 2014

Źródło: Opracowanie Inwest Consulting

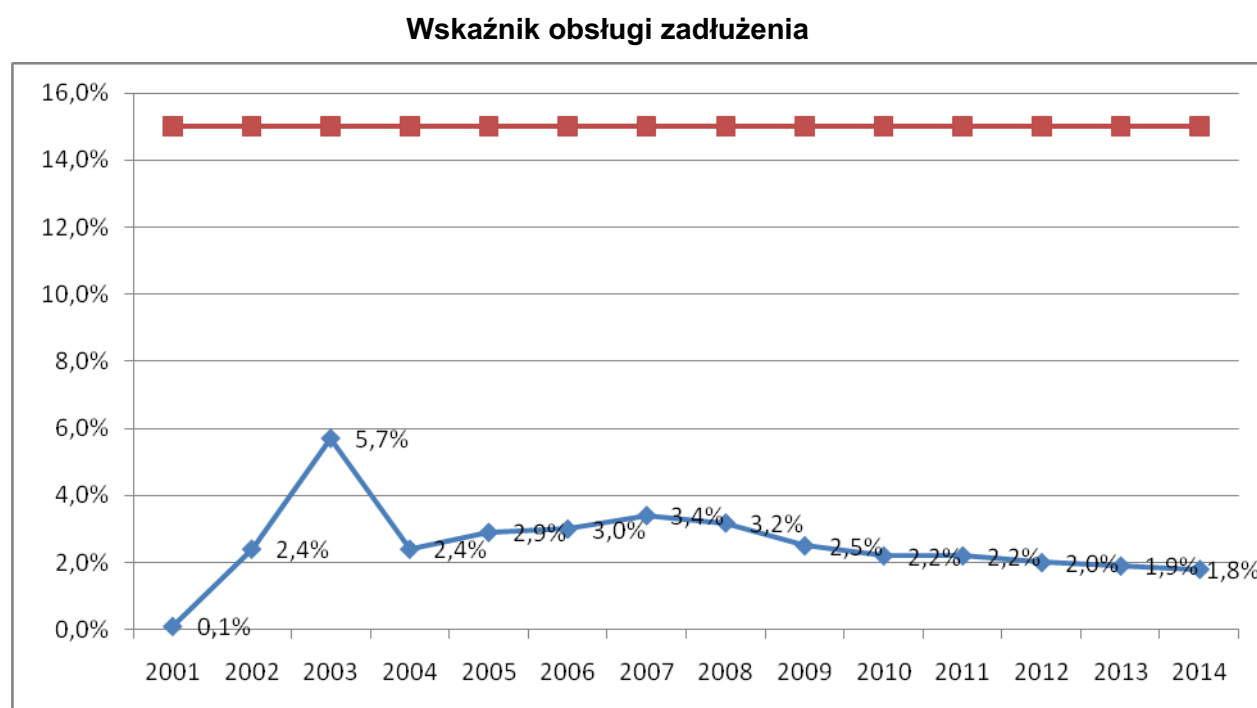
7.5. Wskaźniki obciążenia budżetu Powiatu

Zgodnie z art. 113 Ustawy o finansach publicznych łączna kwota przypadających do spłaty w danym roku budżetowym rat kredytów i pożyczek oraz potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych przez jednostki samorządu terytorialnego poręczeń wraz z należnymi w danym roku odsetkami od tych kredytów i pożyczek, oraz należnych odsetek i dyskonta, a także przypadających w danym roku budżetowym wykupów papierów wartościowych emitowanych przez jednostki samorządu terytorialnego, nie może przekroczyć

15,0% planowanych na dany rok budżetowy dochodów jednostki samorządu terytorialnego. Na podstawie przeprowadzonej analizy można stwierdzić, iż wysokość całkowitych zobowiązań powiatu z tytułu pożyczek, kredytów i potencjalnych zobowiązań z tytułu poręczeń w stosunku do przewidywanych dochodów budżetu Powiatu Piaseczyńskiego w latach 2005 - 2014 będzie się kształtować w przedziale 1,8% - 10,3%.

W związku z tym, że wskaźnik ten jest powszechnie obowiązującym należy go brać pod uwagę ubiegając się o finansowanie zewnętrzne. Jego wielkość w kolejnych latach powinna być odpowiednio wyważona w stosunku do budżetu Powiatu, a jej maksymalna wartość nie powinna przekraczać 10,0% - 12,0% w zależności od planowanego finansowania inwestycji w kolejnych latach. Konieczność utrzymania 3,0% - 5,0% marginesu w stosunku do maksymalnej wartości tego wskaźnika wynika z możliwości nagłego przekazania samorządom dodatkowych zadań zleconych lub wystąpienia nagłych inwestycji, na które przy braku środków własnych trzeba będzie zaciągnąć kredyt, pożyczkę czy wyemitować obligacje.

Wykres 7: Obciążenie planowanych dochodów ogółem tytułem obsługi zobowiązań finansowych

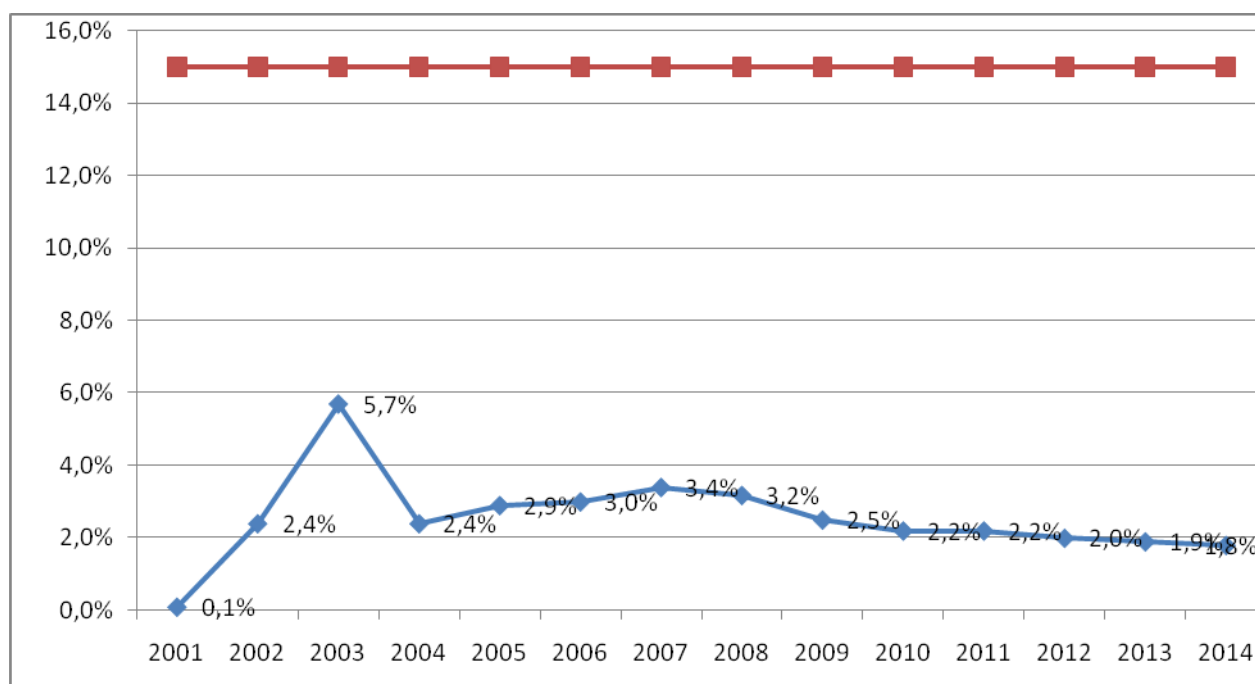
Źródło: opracowanie własne Doradztwo Europejskie

Jednakże limitu 15% określonego w art. 113 ust. 1 Ustawy o finansach publicznych nie stosuje się do kredytów i pożyczek zaciągniętych w związku ze środkami określonymi w umowie zawartej z podmiotem dysponującym funduszami strukturalnymi lub Funduszem Spójności Unii Europejskiej, a także emitowanych w tym celu papierów wartościowych (art. 113 ust. 3 Ustawy o finansach publicznych).

Przy założeniu, że kredyt na prefinansowanie inwestycji realizowanych z udziałem środków unijnych (o którym mowa w art. 113 ust. 3 Ustawy o finansach publicznych) nie jest ujmowany w prognozie długu, wskaźnik obsługi zadłużenia w latach 2005 – 2014 będzie się kształtował w przedziale 1,8% - 3,4%.

Wykres 8: Obciążenie planowanych dochodów ogółem tytułem obsługi zobowiązań finansowych

Wskaźnik obsługi zadłużenia bez uwzględnienia kredytu na prefinansowanie inwestycji realizowanych ze środków unijnych

Źródło: opracowanie własne Doradztwo Europejskie

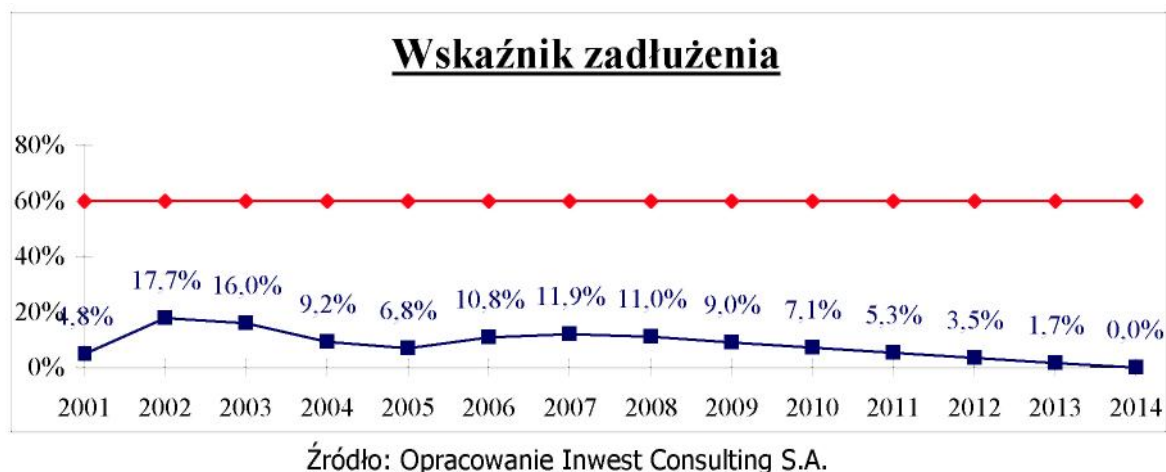
Inną formą kontroli wielkości zadłużenia jednostek samorządu terytorialnego jest zapis w art. 114 omawianej ustawy, który stanowi, iż łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec roku budżetowego nie może przekraczać 60,0% dochodów ogółem tej jednostki w tym roku budżetowym. W trakcie roku budżetowego łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec kwartału nie może przekraczać 60,0% planowanych w danym roku budżetowym dochodów tej jednostki.

Ograniczeń określonych powyżej nie stosuje się do emitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek zaciągniętych w związku ze środkami określonymi w umowie zawartej z podmiotem dysponującym funduszami strukturalnymi lub Funduszem Spójności Unii Europejskiej.

Na wykresie przedstawione zostały wskaźniki zadłużenia w poszczególnych latach analizy. W związku z tym, że wskaźnik ten jest powszechnie obowiązującym należy go brać pod uwagę ubiegając się o finansowanie zewnętrzne. Jego wielkość w kolejnych latach powinna być

odpowiednio wyważona w stosunku do budżetu powiatu a maksymalna wartość nie powinna przekraczać 50,0% - 55,0% w zależności od planowanego finansowania inwestycji w kolejnych latach. Konieczność utrzymania 5,0% – 10,0% marginesu w stosunku do maksymalnej wartości tego wskaźnika wynika z możliwości nagłego przekazania samorządom dodatkowych zadań zleconych lub wystąpienia nagłych inwestycji, na które przy braku środków własnych trzeba będzie zaciągnąć kredyt, pożyczkę czy wyemitować obligacje.

Wykres 9: Stosunek zadłużenia na koniec poszczególnych lat do dochodów ogółem

VIII. Wieloletni Plan Rzeczowy – inwestycje planowane w ramach Planu Rozwoju Lokalnego

8.1. Zadania zgłoszone do Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Piaseczyńskiego

Zgodnie z przyjętą procedurą prac nad Planem Rozwoju Lokalnego zadania zostały poddane weryfikacji, co pozwoliło je uporządkować wg priorytetowości. Poniższe zestawienie obejmuje listę zadań zgłoszonych do realizacji na terenie Powiatu Piaseczyńskiego w okresie od 2008 do 2013.

Zestawienie to będzie pełniło funkcję doradczą dla Zarządu Powiatu podczas podejmowania decyzji o przyjęciu zadań do Wieloletnich Planów Inwestycyjnych.

Tabela 51: Lista zadań zgłoszonych do realizacji na terenie Powiatu Piaseczyńskiego w okresie od 2008 do 2013

I.p.	Nazwa inwestycji	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	3.4	3.5	Suma
		1. Ocena inwestycji w kategoriach uwarunkowań społecznych					2. Ocena inwestycji w kategoriach strukturalnych				3. Ocena inwestycji w kategoriach finansowych					
		Zasięg oddziaływania	Rozwój gospodarczy	Rozwój edukacyjny	Bezpieczeństwo mieszkańców	Czas wolny	Powiązania z innymi inwestycjami	Zaawansowanie	Środowisko naturalne	Wizerunek	Wpływ na budżet	Niekomercyjne	Niekomercyjne źródła zewnętrzne	Współfinansowanie	Partnershipo publiczno-prywatne	
I.p.	Nazwa inwestycji	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	3.4	3.5	Suma
1	Przebudowa i budowa ciągu dróg nr 2829W, 2823W, 2813W na odcinku od drogi 722 ul. Dworska - Jesówka - Żabieniec- Siedliska do drogi nr 2814W ul. Starochylicka w Chylicach, wraz z przebudową mostu, gm. Piaseczno	5	5	1	3	1	1	2	0	2	0	10	0	8	0	38
2	Przebudowa drogi nr 2814W, ul. Starochylicka i Chyliczkowska od ul. Dworskiej w Chylicach do ul. Puławskiej w Piasecznie, gm. Piaseczno	5	5	1	3	0	1	2	0	2	0	10	0	8	0	37
3	Przebudowa i budowa ciągu dróg 2837W, 2838W i 2836W od ul. Głównej do ul. Millenium i drogi nr 2838 na odcinku od nr 01339 do drogi woj. Nr 722 oraz 2837W od Głowska do Baszkówki, ul. Wierzbowa, gm. Piaseczno	5	5	1	3	1	1	2	0	2	0	10	0	4	0	34

4	Budowa drogi nr 2847W Kotorydz - Marylka, i drogi 2837W Prace Małe - Złotokłos, gm. Tarczyn	5	5	1	1	0,5	1	3	0	2	0	10	0	4	0	32,5
5	Budowa nowej siedziby Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej wraz z wyposażeniem w sprzęt oraz utworzenie pracowni sensorycznej i EEG Biofeedback w Piasecznie	5	4	3	1	0	1	0	0	2	0	10	0	4	0	30
6	Informatyzacja społeczeństwa w ramach "Mazowieckiego systemu informacji przestrzennej"	7	4	1	0	0	1	5	0	2	0	10	0	0	0	30
7	Przebudowa drogi nr 2844W i 2840W, ul. Wojska Polskiego w Lesznowoli i Władysławowie, gm. Lesznowola	5	5	0	1	0	1	2	0	1	0	10	0	4	0	29
8	Wprowadzenie systemu e-urząd, systemu zabezpieczeń wraz z komputeryzacją Starostwa Powiatowego w Piasecznie	7	5	3	0	0	1	1	0	2	0	10	0	0	0	29
9	Utworzenie filii Domu Pomocy Społecznej w gminie Góra Kalwaria dla osób przewlekle somatycznie chorych w budynku nr 3 byłej jednostki wojskowej w Górze Kalwarii	7	7	0	0	0	0	1	0	2	0	10	0	0	0	27
10	Budowa drogi nr 2865W, ul. Budowlanych i Marianki, gm. Góra Kalwaria	1	4	1	3	0	1	0	0	1	0	8	0	8	0	27
11	Przebudowa drogi 2863W, ul. Mirkowska w Konstancinie na odcinku od ul. Warszawskiej (droga woj. 724) do ul. Wojska Polskiego (droga woj. 721) wraz z przebudową mostu, gm. Konstancin - Jeziorna	5	5	1	1	1	1	2	0	1	0	10	0	0	0	27
12	Dobudowa skrzydła budynku zawierającego sale sportowo rekreacyjne dla potrzeb zajęć wychowania fizycznego na parterze oraz pracownie elektroniczne w Zespole Szkół Nr 1, ul. Szpitalna 10 w Piasecznie	7	4	3	1	1	0	0	0	1	0	10	0	0	0	27
13	Budowa sali gimnastycznej i boiska, zagospodarowanie terenu wokół budynku w ZSZ im. Ppor. E. Gierczak, Góra Kalwaria	5	5	3	1	1	1	0	0	1	0	10	0	0	0	27
14	Budowa budynku biblioteki i sal dydaktycznych, Zespół Szkół nr 2, Piaseczno	5	4	3	0	1	1	3	0	1	0	8	0	0	0	26

15	Przebudowa drogi nr 2812W, na odcinku od drogi woj. Nr 721 do drogi krajowej nr 79 (w tym ulicy Chylickiej w Konstancinie), Gm. Konstancin - Jeziorna / Piaseczno	5	4	1	1	1	1	2	0	1	0	8	0	0	0	24
16	Termomodernizacja - ocieplenie i otynkowanie ścian zewnętrznych, oraz wymiana co w Zespole Szkół nr 1, ul. Szpitalna 10, gm. Piaseczno	7	5	1	1	0	0	0	2	2	3	0	3	0	0	24
17	Przebudowa drogi nr 2841W, ul. Główna, Gołków, gm. Piaseczno	1	0	1	3	0	1	0	0	1	0	8	0	8	0	23
18	Budowa parkingu dla interesantów na terenie Starostwa w Piasecznie	7	4	0	3	0	1	3	2	2	0	0	0	0	0	22
19	Przebudowa drogi 2824W, na odcinku Jesówka toru PKP do torów PKP w Zalesiu Górnym, (w tym ul. Pionierów) gm. Piaseczno	1	4	1	3	1	1	0	0	2	0	0	0	8	0	21
20	Przebudowa drogi nr 2850W, (w tym ul. Orężna i Jana Pawła II, gm. Piaseczno	2	4	0	3	0	1	2	0	1	0	0	0	8	0	21
21	Zakup sprzętu i wyposażenia technicznego na utrzymanie dróg	5	5	0	3	0	1	0	2	2	3	0	0	0	0	21
22	Rozbudowa Poradni Specjalistycznych przy Szpitalu Powiatowym w Piasecznie	5	7	0	3	0	0	0	0	1	0	0	0	4	1	21
23	Budowa drogi powiatowej nr 2811W i 2823W, Konstancin -Jeziorna - Baniocha - Sierzchów - Czarny Las - krępa.gm. Konstancin - Jeziorna, gm. Góra Kalwaria	2	4	1	1	0,5	1	2	0	1	0	8	0	0	0	20,5
24	Przebudowa drogi 2816W, we wsi Orzeszyn, gm. Piaseczno	1	0	0	3	0	1	2	0	1	0	8	0	4	0	20
25	Przebudowa drogi nr 2810W, Coniew - Podgóra - Królewski Las, Gm. Góra Kalwaria	1	0	1	3	0,5	1	0	0	1	0	8	0	4	0	19,5
26	Przebudowa drogi nr 2843W, ul. Szkolna w Lesznowoli, gm. Lesznowola	5	4	3	1	0	1	0	0	1	0	0	0	4	0	19
27	Budowa chodnika na odcinku drogi nr 2827W, od Łbisk do Jazgarzewa, gm. Piaseczno	1	0	3	3	0	1	2	0	1	0	0	0	8	0	19

28	Przebudowa i budowa drogi 2826W, Ustanów- Zalesie Górne wraz z budową sygnalizacji świetlnej lub ronda na skrzyżowaniu ul. Wiekowej Sosny z ul. Pionierów w Zalesiu Górnym, gm. Piaseczno	2	0	1	3	1	1	2	0	1	0	0	0	8	0	19
29	Usunięcie barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych ruchowo - winda, podjazdy oraz przystosowanie łazienek dla osób niepełnosprawnych w Zespole Szkół Specjalnych ul. B. Chrobrego 83, Łbiska	5	0	1	3	0	1	0	0	1	0	5	3	0	0	19
30	Wykonanie elewacji zewnętrznej na wszystkich budynkach szkoły wraz z ociepleniem, przebudowa instalacji centralnego ogrzewania w Zespole Szkół ul. Mirkowska 39, Konstancin-Jeziorna	5	0	3	0	0	1	0	2	2	3	0	3	0	0	19
31	Zakup samochodu ciężkiego ratowniczo - gaśniczego	5	0	0	3	0	1	0	2	2	0	5	0	0	0	18
32	Budowa drogi nr 2830W, Gabryelin - Kamionka, gm. Prażmów	5	0	0	3	0	0	0	0	1	0	8	0	0	0	17
33	Budowa drogi nr 2823W, na odcinku Krępa - droga Woj. Nr 873, gm. Prażmów / gm. Piaseczno	5	0	0	1	1	1	0	0	1	0	8	0	0	0	17
34	Budowa drogi nr 2817W, Julianów - Sułkowice, gm. Góra Kalwaria	2	0	1	1	0	0	0	0	1	0	8	0	4	0	17
35	Budowa chodnika przy drodze 2866W, ul. Przesmyckiego, gm. Piaseczno	1	0	1	3	0	1	2	0	1	0	0	0	8	0	17
36	Budowa ciągów pieszko-rowerowych wzdłuż drogi nr 2841W, ulica Mazowiecka, Bobrowiecka - Bobrowiec gm. Piaseczno	1	0	1	3	1	1	0	0	2	0	0	0	8	0	17
37	Zespół boisk dla Zespołu Szkół nr 1 i Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Piaseczno	5	0	3	1	1	0	0	0	2	0	5	0	0	0	17
38	Przebudowa drogi nr 2858W, ul. Warszawska, gm. Tarczyn	2	4	1	1	0	1	2	0	1	0	0	0	4	0	16
39	Budowa chodników przy drodze nr 2837W, ciągu ulic: Sadowa, Ogrodowa, Piaseczyńska gm. Piaseczno	1	0	1	3	0,5	1	0	0	1	0	0	0	8	0	15,5
40	Budowa drogi nr 2819W, Kolonia Sobików - Sobików, gm. Góra Kalwaria	1	0	0	1	0	0	0	0	1	0	8	0	4	0	15
41	Przebudowa drogi nr 2837W, ul. Lipowa i ul. Szkolna w Głoskowie, gm. Piaseczno	1	0	1	3	0	1	0	0	1	0	0	0	8	0	15

42	Termomodernizacja budynku w Zespole Szkół Specjalnych ul. B. Chrobrego 83, Łbiska	5	0	3	0	0	1	2	0	1	3	0	0	0	0	15
43	Rewitalizacja nieruchomości na terenach byłej jednostki wojskowej w Górze Kalwarii	5	4	1	1	0	1	0	0	1	0	2	0	0	0	15
44	Budowa drogi nr 3105W, ul. Wesola w Wólce Kosowskiej, gm. Lesznowola	2	4	0	1	0	0	2	0	1	0	0	0	4	0	14
45	Budowa drogi nr 2831W, Wola Wągradzka - Chosna, gm. Prażmów	2	0	0	1	0	0	2	0	1	0	8	0	0	0	14
46	Przebudowa strychu na pokoje mieszkalne w budynku internatu w Zespole Szkół RCKU ul. Chyliczkowska 20, Piaseczno	7	0	3	0	0	0	3	0	1	0	0	0	0	0	14
47	Przebudowa sieci ciepłej, Dom Pomocy Społecznej, Góra Kalwaria	7	0	0	0	0	0	2	2	0	3	0	0	0	0	14
48	Przebudowa drogi nr 2849W, ul. Postępu w Woli Mrokowskiej i Jastrzębicu wraz z chodnikiem, gm. Lesznowola	2	4	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0	4	0	13
49	Budowa drogi nr 2852 w miejscowości Zawodne, ul. Kwiatów Polnych, gm. Prażmów	2	0	0	1	0	1	0	0	1	0	8	0	0	0	13
50	Budowa drogi nr 2860W, ul. Polna w Wólce Kosowskiej, gm. Lesznowola	1	4	0	1	0	1	0	0	1	0	0	0	4	0	12
51	Przebudowa drogi nr 2802W, ul. Lipowa we wsi Bielawa, gm. Konstancin-Jeziorna	1	0	0	1	0	1	0	0	1	0	8	0	0	0	12
52	Odbudowa stodoły i budowa ujeżdżalni dla koni w Zespole Szkół RCKU ul. Chyliczkowska 20, Piaseczno	7	0	3	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	12
53	Dalsza modernizacja Domu Pomocy Społecznej (budynek 1) przystosowanie do standardów w gminie Góra Kalwaria	7	0	0	0	0	0	2	0	1	0	2	0	0	0	12
54	Modernizacja pawilonu nr 3 w Domu Pomocy Społecznej w Górze Kalwarii, ul. Szpitalna 1 - przystosowanie do standardów	7	0	0	0	0	0	2	0	1	0	2	0	0	0	12
55	Adaptacja budynku przy ul. Ks. Sajny 2b dotycząca przygotowania mieszkań chronionych dla pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo - wychowawczych w Górze Kalwarii	5	0	0	3	0	0	1	0	2	0	0	0	0	0	11

56	Budowa boiska szkolnego i placu zabaw, Zespół Szkół Specjalnych w Łbiskach	5	0	1	1	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0	10
57	Przebudowa pomieszczeń piwnicznych z uwzględnieniem wyjść ewakuacyjnych w budynku szkoły, Zabezpieczenie fundamentów szkoły i internatu przed wodami opadowymi i podsiąkowymi oraz ich odgrzybianie w Zespole Szkół RCKU ul. Chyliczkowska 20, Piaseczno	5	0	3	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	10
58	Budowa drogi nr 2842W, ul. Raszyńska w Zgorzale i Nowej Woli, gm. Lesznowola	2	0	0	1	0	1	0	0	1	0	0	0	4	0	9
59	Budowa drogi nr 2815W, Wilczynek Dobiesz, gm. Góra Kalwaria	2	0	0	1	0	1	0	0	1	0	0	0	4	0	9
60	Modernizacja bazy w Wilczej Górze dla potrzeb Zarządu Dróg powiatowych w Piasecznie	5	0	0	0	0	1	0	2	1	0	0	0	0	0	9
61	Dobudowa kompleksu sal zawodowych mechanicznych nad pracowniami zawodowymi w Zespole Szkół Nr 1, ul. Szpitalna 10 w Piasecznie	5	0	3	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	9
62	Budowa sali gimnastycznej z łącznikiem i 4 salami dydaktycznymi, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy, ul. Szpitalna 12, Piaseczno	5	0	1	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	9
63	Droga 2846W, Szczaki, budowa chodnika, gm. Piaseczno	2	0	1	3	0,5	1	0	0	1	0	0	0	0	0	8,5
64	Budowa chodnika przy drodze nr 2807W, w Szymanowie, gm. Góra Kalwaria	0	0	0	3	0	0	0	0	1	0	0	0	4	0	8
65	Budowa chodnika przy drodze nr 2820W, w Wincentowie, gm. Góra Kalwaria	0	0	0	3	0	0	0	0	1	0	0	0	4	0	8
66	Budowa drogi nr 2853W, ul. Wierzbowa, Gąski - Prace Duże, gm. Tarczyn	1	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	4	0	7
67	Budowa drogi przywałowej nr 2801W, Obórki - Ciszycza - Gassy - Piaski - Dębówka, gm. Konstancin - Jeziorna	2	0	0	3	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	7
68	Przebudowa nawierzchni drogi nr 2834, Piskórka - Jeziorko, oraz Jeziorko - Krępa droga nr 2828, gm. Prażmów	2	0	0	1	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0	6
69	Droga 2815W, 2816W Dobiesz, budowa chodnika, gm. Góra Kalwaria	1	0	1	0	3	0	0	0	0	1	0	0	0	0	6

70	Budowa chodnika przy drodze nr 2839W, ul. Gościńiec, Wola Gołkowska (od Rybnej do Orzechowej), gm. Piaseczno	1	0	0	3	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	6
71	Budowa drogi nr 2855W, Suchodół - Zaręby, gm. Tarczyn	2	0	0	1	0,5	1	0	0	1	0	0	0	0	0	5,5
72	Droga 2848W, Kotorydz, budowa chodnika, gm. Tarczyn	0	0	1	3	0,5	0	0	0	1	0	0	0	0	0	5,5
73	Budowa drogi nr 3104W, Kosów - Parole, gm. Lesznowola	2	0	0	1	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	5
74	Budowa drogi nr 2851W, Gładków - Prace Małe - Prace Duże, gm. Tarczyn	1	0	1	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	5
75	Droga 2855W, Świętochów, budowa chodnika, gm. Tarczyn	0	0	0	3	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	5
76	Budowa drogi 2856W, Suchodół - Bystrzanów, Michrów, gm. Tarczyn	2	0	0	1	0,5	0	0	0	1	0	0	0	0	0	4,5
77	Przebudowa nawierzchni drogi nr 2828W, poprzez nakładkę asfaltową oraz budowa chodnika ul. Długa i ul. Kasztanów w Ustanowie i Jeziorku, gm. Prażmów	1	0	0	1	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	4
78	Przebudowa drogi 2854W w Rembertowie i 2837W, Rembertów - Brominy, gm. Tarczyn	1	0	0	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	4
79	Budowa drogi 2802W Okrzeszyn, gm. Konstancin - Jeziorna	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	2

Źródło: Dane Starostwa Powiatowego w Piasecznie

8.2. Zadania objęte interwencją Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Piaseczyńskiego

Spośród listy 79 zadań zgłoszonych do realizacji na terenie Powiatu w okresie od 2008 do 2013 Planem Rozwoju Lokalnego objęto 29 projektów. Przy wyborze zadań do objęcia planem zastosowano kryteria wskazane w podrozdziale I.3.

Pozostałe zadania znalazły się w grupie zadań komplementarnych i planowanych do objęcia planem. Zadania komplementarne to projekty, które nie wpisują się w obszar interwencji planu z uwagi na niespełnienie wymaganych kryteriów dostępu (demograficznych, określonej wartości zadania lub z uwagi na niewłaściwy rodzaj projektu). Zadania planowane do objęcia planem to projekty, które wpisują się w obszar interwencji planu, jednak w niedostatecznym stopniu spełniają pozostałe kryteria wyboru, w szczególności z uwagi na niski stopień przygotowania do realizacji lub na brak środków w budżecie Powiatu.

Listę zadań objętych interwencją Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Piaseczyńskiego zawarto w tabeli poniżej.

Tabela 52: Lista zadań inwestycyjnych objętych Planem Rozwoju Lokalnego Powiatu Piaseczyńskiego wraz z harmonogramem finansowym w zł.

Lp.	Nazwa zadania	Koszt realizacji w latach 2008-2013	Finansowane dochodami własnymi Powiatu	Finansowanie środkami z innych źródeł	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1	Przebudowa odcinka drogi Nr 2826W w Zalesiu Górnym. Gm. Piaseczno	2 959 170	175 170 (+pomoc gm. Piaseczno 892 000)	1 892 000	1 220 000	1 680 000	-	-	-	-
2	Budowa drogi powiatowej Nr 2811W i Nr 2823W Konstancin-Jeziorna-Baniocha-Sierzchow-Czarny Las-Krępa. Gm.: Prażmów, Konstancin-Jeziorna, Góra Kalwaria.	15 136 059	5 270 059 (+pomoc gm. Góra Kalwaria 1 040 000)	8 826 000	3 591 380	4 224 000	6 160 000	-	-	-
3	Przebudowa ul. Marianki oraz ul. Budowlanych na odcinku pomiędzy ul. Kalwaryjską a ul. Skierniewicką w Górze Kalwarii, droga Nr 2865W Gm. Góra Kalwaria	4 956 140	3 031 140 (+pomoc gm. Góra Kalwaria 1 550 000 +pomoc Województwa 375 000)	0	432 960	2 000 000	2 000 000	-	-	-
4	Przebudowa i budowa drogi Nr 2838W w Głoskowie do drogi wojewódzkiej Nr 722 oraz przebudowa drogi Nr 2836W na odcinku od ul. Głównej do ul. Millennium	16 691 900	2 784 900 (+pomoc gm. Piaseczno 5 094 000)	8 813 000	3 682 000	4 591 000	4 500 000	-	-	-
5	Budowa ciągu dróg powiat. na odcinku Kotorydz - Złotokłos droga Nr 2847W i Marylka Prace Małe droga Nr 2837W. gm. Tarczyn	10 707 697	4 739 697 (+pomoc gm. Tarczyn, Piaseczno 1 230 000)	4 738 000	3 220 000	1 560 000	5 131 000	-	-	-

6	Budowa drogi Nr 2831W Wola Wągrodzka - Chosna. Gm. Prażmów	2 176 924	2 176 924	0	697 000	1 440 000	-	-	-	-
7	Budowa chodnika przy drodze Nr 2816W we wsi Orzeszyn. Gm. Piaseczno	1 290 000	655 000 (+pomoc gm. Piaseczno 635 000)	0	400 000	870 000	-	-	-	-
8	Przebudowa drogi Nr 2824W (ul. Pionierów) w Zalesiu Górnym gm. Piaseczno	5 106 140	3 556 140 (+pomoc gm. Piaseczno 1 550 000)	0	106 140	2 500 000	2 500 000	-	-	-
9	Budowa chodnika przy ul. Przesmyckiego droga Nr 2866W. Gm Piaseczno	620 700	320 700 (pomoc gm. Piaseczno 300 000)	0	400 000	200 000	-	-	-	-
10	Budowa drogi Nr 2815W Wilczynek - Dobiesz. Gm Góra Kalwaria, Gm.Piaseczno	2 596 000	1 846 000 (+pomoc gm. Góra Kalwaria 750 000)	0	96 000	1 250 000	1 250 000	-	-	-
11	Budowa drogi Nr 2817W Julianów - Sułkowice. Gm Góra Kalwaria	2 605 000	2 605 000	0	105 000	1 250 000	1 250 000	-	-	-
12	Budowa chodnika przy drodze Nr 2827W Jazgarzew - Łbiska.gm. Piaseczno	840 000	440 000 (+pomoc gm. Piaseczno 400 000)	0	40 000	400 000	400 000	-	-	-
13	Przebudowa dróg powiatowych ul. Starochylickiej i ul. Chyliczkowskiej (droga Nr 2814W) na odcinku od ul.	19 346 636	3 106 636 (+pomoc gm. Piaseczno 5 890 000)	10 350 000	1 896 860	9 400 000	8 000 000	-	-	-

	Dworskiej do ul. Puławskiej. Gm. Piaseczno oraz drogi Nr 2850W na odcinku od ul. Dworcowej do ul. Bobrowieckiej. Gm. Piaseczno i Lesznowola									
14	Zakup sprzętu i wyposażenia technicznego na utrzymanie dróg. Gm. Piaseczno	4 357 272	4 357 272	0	950 000	500 000	-	-	-	-
15	Przebudowa drogi Nr 2829W Jesówka-Piaseczno wraz z przebudową mostu na rzece Jeziorce oraz przebudowa drogi 2825W Jazgarzew - Jesówka - Żabieniec. Gm. Piaseczno	18 910 902	5 236 902 (+pomoc gm. Piaseczno 5 791 000)	7 883 000	4 020 000	7 253 000	7 432 000	-	-	-
16	Przebudowa drogi Nr 2863W tj.: ul. Mirkowskiej w Konstancinie - Jeziornej na odcinku od ul. Warszawskiej (droga wojewódzka Nr 724) do ul. Wojska Polskiego (droga wojewódzka Nr 721) wraz z przebudową mostu na rzece Jeziorce. Gm. Konstancin-Jeziorna ⁵²	9 393 590	7 280 795 (+Województwo) 2 112 795	0	4 225 590	2 500 000	2 500 000	-	-	-
17	Budowa wraz z przebudowa ciągu drogowego od ul. Chylickiej w Konstancinie - Jeziornej w kierunku do wsi Czarnów droga Nr 2812W (połączenie drogi krajowej Nr 79 z drogą woj. Nr 721). Gm. Konstancin-Jeziorna	11 957 113	1 041 613 (+pomoc gm. Konstancin Jeziorna 2 662 500)	8 253 000	20 000	7 553 000	3 100 000	-	-	-
18	Modernizacja bazy w Wilczej Górze dla potrzeb Zarządu Dróg Powiatowych w Piasecznie.	1 100 000	1 100 000	0	670 000	350 000	-	-	-	-

⁵²

Zadanie realizowane przez gminę Konstancin - Jeziorna na podstawie porozumienia dotowane przez powiat.

19	Przebudowa ul. Wojska Polskiego droga Nr 2840W Lesznowola - Władysławów	8 489 955	1 725 955 (+pomoc gm. Lesznowola 3 750 000)	3 014 000	3 906 000	4 514 000	-	-	-	-
20	Przebudowa budynku nr 3 na terenach byłej jednostki wojskowej w Górze Kalwarii przy ul. Dominikańskiej 9 dla potrzeb filii Domu Pomocy Społecznej w Górze Kalwarii, ul. Szpitalna 1.	9 520 000	3 808 000	5 712 000	500 000	4 520 000	4 500 000	-	-	-
21	Informatyzacja społeczeństwa w ramach "Mazowieckiego systemu informacji przestrzennej" ⁵³	4 000 000	4 000 000	0	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000
22	Budowa budynku z przeznaczeniem na bibliotekę i sale dydaktyczne wraz z łącznikiem w Zespole Szkół Nr 2, Al. Brzóz 26; Piaseczno.	2 867 139	504 139	2 363 000	20 000	2 780 000	-	-	-	-
23	Budowa sali gimnastycznej z salami dydaktycznymi dla potrzeb Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Piasecznie oraz Zespołu Szkół nr 1 w Piasecznie	1 900 000	460 000	1 440 000	180 000	870 000	850 000	-	-	-
24	Budowa sali gimnastycznej dla potrzeb Zespołu Szkół Zawodowych w Górze Kalwarii przy ul. Dominikańskiej 9e	3 720 000	1 488 000	2 232 000	200 000	3 520 000	-	-	-	-
25	Budowa ulicy Żytniej w Wólce Kosowskiej (droga powiatowa	4 600 000	1 125 000 (+pomoc gm.	0	100 000	4 500 000	-	-	-	-

⁵³ Wydatki ze środków budżetowych w latach 2008-2015 wyniosą 4.000.000 zł, tj. 500.000 zł rocznie. W latach 2011 - 2015 wydatki te wyniosą 2.500.000 zł. Zadanie będzie dodatkowo finansowane ze środków PFGZGiK w ramach Mazowieckiego Systemu Informacji Przestrzennej. Wydatki z tego funduszu w latach 2010-2015 wyniosą 1.200.000 zł, tj. 200.000.zł rocznie.

	nr 3104W)		Lesznowola 3 475 000)							
26	Budowa ulicy Polnej w Wólce Kosowskiej (droga powiatowa nr 2860W)	2 100 000	500 000 (+ pomoc gm. Lesznowola 1 600 000)	0	100 000	2 000 000	-	-	-	-
27	Przebudowa ul. Szkolnej w Lesznowoli i Nowej Woli (droga powiatowa nr 2843W)	3 600 000	975 000 (+ pomoc gm. Lesznowola 2 625 000)	0	100 000	3 500 000	-	-	-	-
28	Przebudowa budynku Starostwa Powiatowego w Piasecznie przy ul. Chyliczkowskiej 14	440 000	440 000	0	200 000	240 000	-	-	-	-
29	Przebudowa budynku Szpitala Powiatowego w Piasecznie	3 792 115	3 792 115	0	400 000	1 500 000	-	-	-	-

Zakłada się możliwość aktualizacji Planu Rozwoju Lokalnego w trakcie jego wdrażania.

Główne kierunki zmian dotyczyć będą:

- aktualizacji listy zadań, przede wszystkim w zakresie wprowadzania nowych projektów,
- korekt w harmonogramie realizacji projektów,
- zmian w tabelach finansowych (pojawienie się środków na realizację zadań).

Przeprowadzona analiza wskazuje, że realizacja zadań planu będzie miała wyraźny pozytywny wpływ na poprawę warunków i jakości życia społeczności lokalnej oraz przyczyni się do rozwoju systemu infrastruktury. Ponadto realizacja zadań wpływać będzie na tworzenie sprzyjających warunków do zmian w strukturze gospodarczej obszaru Powiatu, a także w sposobie użytkowania terenów.

IX. Odniesienie do dokumentów programowych wyższego rzędu

Plan Rozwoju Lokalnego to dokument strategiczno - wykonawczy, którego założenia powinny wykazywać komplementarność z założeniami dokumentów programowych, stanowiących podstawy polityki regionalnej na poziomie krajowym i wojewódzkim (m. in. Strategia Rozwoju Województwa, Regionalny Program Operacyjny, Narodowa Strategia Spójności). Spójność celów Planu Rozwoju Lokalnego z celami tych programów jest bowiem warunkiem koniecznym jego skutecznej realizacji i wynika z zasady programowania, która jest jedną z najważniejszych zasad polityki regionalnej Unii Europejskiej. Dzięki zastosowaniu tej zasady możliwe jest właściwe dobranie instrumentów wsparcia do zidentyfikowanych problemów, co z kolei umożliwi efektywne wykorzystanie dostępnych środków⁵⁴.

Ponadto, ubiegając się o dofinansowanie realizacji poszczególnych inwestycji ze środków strukturalnych należy wykazać zgodność inwestycji z ww. dokumentami, tak podczas oceny strategicznej (preselekcja) jak i merytorycznej⁵⁵. Poniżej wykazano zgodność zakładanych kierunków rozwoju Powiatu z założeniami niektórych dokumentów.

9.1. Powiązanie z Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Mazowieckiego

Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego (RPO) jest głównym dokumentem programowym regionu Mazowsza, wynikającym z obowiązku planowania procesu wdrażania funduszy strukturalnych na poziomie regionalnym. RPO, dzięki diagnozie stanu aktualnego określa problemy województwa, cele jego rozwoju oraz priorytety, w ramach których realizowane będą poszczególne działania rozwojowe. Uszczegółowienie RPO wskazuje zaś system, zasady i warunki ubiegania się o dofinansowanie projektów w ramach poszczególnych priorytetów i działań.

Główny cel RPO zidentyfikowano w następujący sposób:

Poprawa konkurencyjności regionu i zwiększanie spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej województwa⁵⁶.

Wskazane w niniejszym Planie inwestycje, przy których to zaznaczono, wpisują się w odpowiednie priorytety i działania RPO i w ich ramach będą zgłaszane do wsparcia, po uprzednim zapewnieniu ich poprawności formalnej i merytorycznej w odniesieniu do Uszczegółowienia RPO. Powiat Piaseczyński zabezpieczy wymagany wkład własny na

⁵⁴ Zapis ten dotyczy przede wszystkim krajowych planów rozwoju i programów operacyjnych, jest jednak również prawdziwy dla planów rozwoju lokalnego.

⁵⁵ Zgodnie z Uszczegółowieniem Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego, s.

20

⁵⁶ Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego, s. 61

realizację wspomnianych inwestycji oraz zapewni ich realizację zgodnie z przepisami UE i krajowymi. Efekty realizacji tych projektów wpłyną na osiągnięcie zakładanych przez RPO wskaźników rezultatów wdrażania środków UE.

Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Piaseczyńskiego został opracowany z uwzględnieniem założeń i celów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego i jest z nimi w pełni spójny.

9.2. Powiązanie ze Strategią Rozwoju Województwa Mazowieckiego

Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Piaseczyńskiego wpisuje się w założenia Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego.

„Mazowsze jako najbardziej rozwinięty gospodarczo region w Polsce podejmuje uczestnictwo w rywalizacji z innymi rozwiniętymi regionami, poprzez eliminowanie dysproporcji rozwojowych, rozwój nowoczesnej gospodarki opartej na wiedzy oraz zapewnienie mieszkańcom Mazowsza optymalnych warunków do rozwoju jednostki, rodziny, jak i całej społeczności, przy jednoczesnym zachowaniu spójnego i zrównoważonego rozwoju.”

Osiągnięcie celów Planu Rozwoju Lokalnego w pozytywnie wpłynie na sytuację społeczno – gospodarczą województwa, a przez to przyczyni się do osiągnięcia misji województwa. Cele przewidziane w niniejszym Planie są zbieżne z i celami Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego⁵⁷, co przedstawia poniższa tabela.

Tabela 53: Zgodność celów Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu i Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego.

Cel Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego	Nazwa	Zgodność z Planem Rozwoju Lokalnego
Cel nadrzędny: Wzrost konkurencyjności gospodarki i równoważenie rozwoju społeczno-gospodarczego w regionie jako podstawa poprawy jakości życia mieszkańców.		
Cel strategiczny 1	Budowa społeczeństwa inform. oraz poprawa jakości życia mieszkańców województwa.	W ramach Planu przewiduje się podjęcie działań których celem jest poprawa jakości życia mieszkańców całego województwa (m. in. udrożnienie połączeń komunikacyjnych)
Cel strategiczny 2	Zwiększanie konkurencyjności regionu w układzie międzynarodowym.	Plan Rozwoju Lokalnego przewiduje realizację przedsięwzięć infrastrukturalnych i społecznych służących podniesieniu konkurencyjności obszaru Powiatu w zakresie potencjału ludzkiego oraz potencjału gospodarczego (turystyka, zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej dzięki inwestycjom w

⁵⁷

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego, rozdział 4.4. Misja i cele rozwoju regionu, s. 36

		infrastrukturę techniczną).
Cel strategiczny 3	Poprawa spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej regionu w warunkach zrównoważonego rozwoju.	Założenia Planu dotyczą wyrównywania warunków życia mieszkańców gmin wchodzących w skład powiatu dzięki inwestycjom infrastrukturalnym i społecznym realizowanym z dbałością o ochronę środowiska naturalnego.
<p>Założenia Planu Rozwoju Lokalnego są także zgodne z następującymi celami pośrednimi Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego</p> <p>1. Rozwój kapitału społecznego</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wzrost poziomu wykształcenia (inwestycje w modernizację bazy oświatowej). - Wzrost zatrudnienia w regionie (inwestycje w zakresie podniesienia warunków i jakości nauczania). - Poprawa bezpieczeństwa publicznego). <p>2. Aktywizacja i modernizacja obszarów pozametropolitalnych</p> <ul style="list-style-type: none"> - Budowa i rozwój infrastruktury społecznej (inwestycje w infrastrukturę edukacyjną oraz kulturalną). - Ochrona i rewaloryzacja środowiska przyrodniczego dla zapewnienia trwałego i zrównoważonego rozwoju (inwestycje mające na celu ochronę środowiska naturalnego przed zanieczyszczeniami). <p>3. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego oraz kształtowanie wizerunku regionu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Promocja i zwiększanie atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej regionu w oparciu o walory środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego (inwestycje dotyczące zwiększenia atrakcyjności turystycznej gminy – budowa centrów rekreacyjno-sportowych, promocja gminy). 		

Zgodność poszczególnych projektów ze Strategią Rozwoju Województwa Mazowieckiego będzie jednym z głównych kryteriów oceny strategicznej wniosku aplikacyjnego, dokonywanej w procedurze preselekcji. Przygotowując wnioski należy zatem zwrócić szczególną uwagę na wykazanie takiej spójności w jak największym zakresie.

X. System wdrażania i oczekiwane wskaźniki osiągnięć Planu Rozwoju Lokalnego

10.1. System wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego

Plan Rozwoju Lokalnego jest dokumentem planowania średniookresowego, który stanowi podstawę do wdrażania rozwojowych przedsięwzięć społecznych i gospodarczych.

Stanowi on

bazę do:

- uwzględniania priorytetów Powiatu w strategii rozwoju subregionu, województwa,
- opracowywania planu zagospodarowania przestrzennego Powiatu,
- budowania programów sektorowych,
- finansowania przedsięwzięć i projektów z budżetów: państwa, władz regionalnych, ze źródeł pozabudżetowych,
- opracowywanie programów i projektów współfinansowanych z funduszy Unii Europejskiej.

Władze Powiatu wypełniając strategię winny podejmować decyzje określające: rodzaj zadań i ich hierarchie, zakres finansowania, okres i kolejność realizacji zadań. Budżety Powiatu Piaseczyńskiego na kolejne lata przygotowywane będą w oparciu o PRL. Taki system wdrażania zapewnia jego kontrolę oraz zgodność z obowiązującym prawem.

10.2. Oczekiwane wskaźniki osiągnięć Planu Rozwoju Lokalnego

Bezpośrednim wskaźnikiem wykonania Planu Rozwoju Lokalnego będzie stopień realizacji zaplanowanych projektów. Projekty realizowane są w oparciu o pełną dokumentację, zgodną z uchwałą budżetową, a stopień ich realizacji będzie monitorowanym na bieżąco wskaźnikiem osiągnięć Planu Rozwoju Lokalnego.

Wskaźnikami osiągnięć Planu Rozwoju Lokalnego o charakterze ogólnym będą:

I. W obszarze rozwoju społecznego - awans cywilizacyjny rozumiany jako:

1. Zniesienie infrastrukturalnych barier rozwoju prowadzące do polepszenia jakości życia mieszkańców Powiatu poprzez rozbudowę i modernizację infrastruktury technicznej tj.

- rozbudowa i modernizacja sieci drogowej Powiatu,
- polepszenie jakości i zakresu obsługi mieszkańców przez samorząd,
- zwiększenie możliwości działania powiatowych służb.

2. Poprawa stopnia samorządności i praworządności społecznej, w szczególności:

- wzrost liczby inicjatyw rozwijających zainteresowania kulturowe i sportowe, szczególnie wśród młodzieży,
- wzrost liczby organizacji lokalnych,

3. Integracja Powiatu z regionem, w szczególności:

- napływ ludności i osadnictwo związane z rozwojem gospodarczym Powiatu,

- zmniejszenie odpływu ludności z terenu Powiatu,
- wzrost liczby projektów partnerskich z innymi samorządami,
- wzmocnienie ponadregionalnego charakteru Powiatu i jego prestiżu.

II. W obszarze rozwoju gospodarczego:

1. Rozwój infrastruktury niezbędnej do funkcjonowania nowych podmiotów gospodarczych i poprawy warunków funkcjonowania obecnych tj.

- nowe drogi i modernizacja obecnych dróg,
- modernizacja budynków użyteczności publicznej i oświatowych
- budowa chodników.

2. Wzrost przedsiębiorczości mieszkańców Powiatu poprzez inicjatywy na rzecz ich aktywizacji zawodowej, w szczególności:

- wzrost liczby zarejestrowanych osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w formie spółki osobowej lub indywidualnie,
- spadek stopy bezrobocia poprzez powstawanie nowych miejsc pracy w sektorze prywatnym,

3. Wielkość napływu kapitału zagranicznego w postaci inwestycji bezpośrednich typu greenfield i brownfield.

III. W obszarze rozwoju kultury, turystyki, sportu i rekreacji.

- zwiększenie powierzchni obiektów sportowych,
- zwiększenie dostępności mieszkańców do sportu masowego,
- zwiększenie jakości i rodzaju usług kulturalnych,
- poprawa spędzania wolnego czasu.

W wyniku realizacji zadań objętych interwencją planu zostaną osiągnięte rezultaty, które w dłuższym horyzoncie przekładać się będą na polepszenie ogólnej sytuacji w Powiecie w ramach poszczególnych obszarów.

Zasadniczy pomiar bezpośrednich wskaźników odbywać się będzie na poziomie zadań. Wielkości poszczególnych wskaźników ekonomicznych zostaną określone przez studia wykonalności dla poszczególnych przedsięwzięć inwestycyjnych

XI. Sposoby monitorowania, oceny i komunikacji społecznej Planu Rozwoju Lokalnego

11.1. Sposoby monitorowania i oceny Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Piaseczyńskiego

Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Piaseczyńskiego będzie monitorowany poprzez poddanie corocznej ocenie. Poszczególne komisje Rady Powiatu i sama Rada będą rokrocznie oceniać PRL po przedłożeniu sprawozdania przez Starostę Powiatu, który poprzez prace Zespołu Zadaniowego dokona przeglądu Planu Rozwoju Lokalnego. Przegląd, w wypadku uznania tego za stosowne, będzie oznaczał aktualizację Planu zgodnie z zastaną sytuacją. Aktualizacji podlegać będą wszystkie istotne elementy Planu, to jest:

- Wieloletni Plan Finansowy – poprzez aktualizacje i dostosowanie do sytuacji bieżącej,
- Wieloletni Plan Rozwoju – poprzez uzupełnienie o nowe, zgłaszane projekty oraz ewentualna korektę kryteriów oceny zadań inwestycyjnych,
- Cały Plan Rozwoju Lokalnego zgodnie z potrzebami wyrażonymi przez Radę Powiatu.

11.2. Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi

Do zadań własnych Powiatu należy współpraca i wspieranie wybranych przedsięwzięć organizacji pozarządowych działających na terenie Powiatu Piaseczyńskiego. Przy opracowywaniu zadań biorą czynny udział organizacje pozarządowe oraz społeczeństwo poprzez swoich przedstawicieli w Radzie Powiatu.

Powiat inicjuje współpracę z instytucjami sektora publicznego i lokalnymi przedsiębiorstwami sektora prywatnego poprzez organizowanie wspólnych spotkań dla przedstawicieli tych jednostek. Dodatkowo w pełni uspołeczniony proces informowania o pracach nad Planem Rozwoju Lokalnego połączony z przyjmowaniem propozycji projektów inwestycyjnych od wszystkich zainteresowanych, tzn.:

- obywateli,
- jednostek gospodarczych,

powoduje pełen udział wszystkich podmiotów aktywnych na terenie Powiatu w tworzeniu Planu Rozwoju Lokalnego.

11.3. Public Relations Planu Rozwoju Lokalnego

Zespół Zadaniowy ds. opracowania Planu Rozwoju Lokalnego postanowił szeroko informować opinię publiczną o podjętych pracach.

Mieszkańcy, a także poinformowane o działaniach organizacje pozarządowe wraz z jednostkami gospodarczymi wzięły udział w zgłaszaniu propozycji inwestycyjnych. Podobne działania przewiduje się rokrocznie przy przeglądach i aktualizacjach Planu.

Po zakończeniu prac Plan Rozwoju Lokalnego jako dokument uchwalony przez Radę Powiatu w Piasecznie zostanie (w zasadniczej części) opublikowany na oficjalnych stronach internetowych. Te działania winny zapewnić dostęp do informacji o działaniach w ramach Planu Rozwoju Lokalnego wszystkim mieszkańcom i instytucjom zainteresowanym zagadnieniem rozwoju Powiatu.

Promocja i reklama bezpośrednia będzie skierowana do wybranych, potencjalnych wykonawców i inwestorów. Polegać to będzie na bezpośrednim zapraszaniu do negocjacji wybranych podmiotów, mogących być partnerami w realizacji poszczególnych inwestycji Planu Rozwoju Lokalnego.

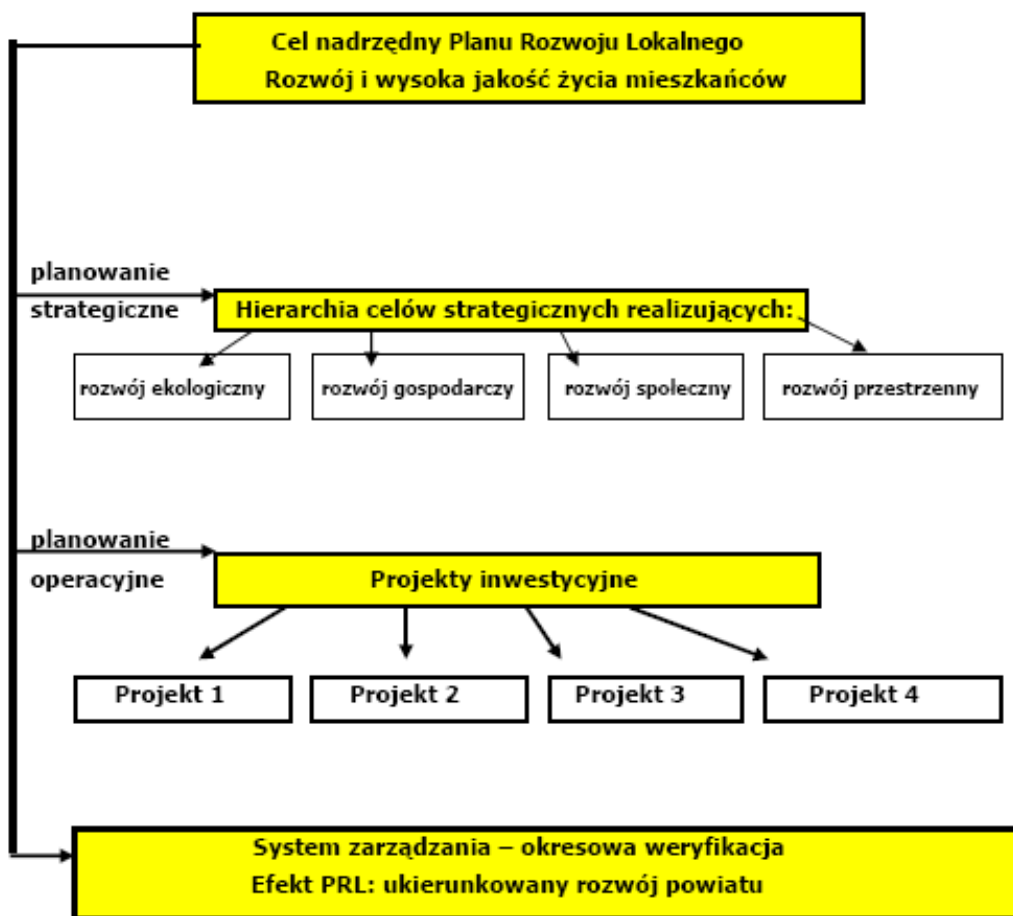
Dodatkowo instytucją odpowiedzialną za promocje projektów inwestycyjnych będzie Powiat (Rozporządzenie Rady 1260/1999 oraz Rozporządzenie Komisji nr 1159/2000). Do środków promocji Projektu należeć będą:

- tablice informacyjne w trakcie realizacji prac, zawierające dane na temat ewentualnego dofinansowania projektów ze środków Unii Europejskiej,
- tablice pamiątkowe po realizacji projektów, z informacją o współfinansowaniu ze środków Unii Europejskiej,
- umieszczanie logo Unii Europejskiej oraz ZPORR na wszystkich informacjach, dotyczących projektów (m.in. publikacje, ogłoszenia, materiały prasowe, strona internetowa) wraz z tekstem, wskazującym, na współfinansowanie Projektu ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

XII. Podsumowanie

Tworzenie Planu Rozwoju Lokalnego to proces decyzyjny prowadzący do najważniejszego zaplanowania inwestycji na miarę oczekiwań i potrzeb mieszkańców oraz możliwości finansowych powiatu. Poniższy schemat podsumowuje proces konstruowania i realizacji PRL.

Schemat 1. Struktura procesu konstruowania i realizacji Planu Rozwoju Lokalnego

Źródło: Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Piaseczyńskiego na lata 2005-2008 oraz w perspektywie do roku 2014

PRL powoduje:

- systematyczność gromadzenia informacji,
- jednolitość dla wszystkich zainteresowanych,
- klarowność kryteriów oceny,
- powiązanie z możliwościami finansowymi,
- pełniejsze rozpoznanie potrzeb mieszkańców i lepsze ich zaspokajanie,
- zmniejszenie roli polityki przy wyborze inwestycji,

- radykalne zwiększenie szans na pozyskanie środków z Unii Europejskiej.

PRL zawiera:

- wykaz zadań inwestycyjnych z zakresem finansowym,
- terminy niezależne od kadencji,
- prognozę dochodów,
- prognozę wydatków operacyjnych,
- wielkość środków przeznaczonych na inwestycje,
- przewidywana wielkość długu,
- prognozę kosztów obsługi zadłużenia.

XIII. Załączniki - podstawy prawne prac nad Planem Rozwoju Lokalnego Powiatu Piaseczyńskiego

1. Uchwała nr 28/4/07 Zarządu Powiatu Piaseczyńskiego z dnia 13 czerwca 2007 roku w sprawie powołania Zespołu ds. prac nad Planem Rozwoju Lokalnego.
2. Uchwała nr 9/2/07 Rady Powiatu Piaseczyńskiego z dnia 26 września 2007 w sprawie przyjęcia kryteriów oceny inwestycji na potrzeby Planu Rozwoju Lokalnego.